

3/580

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ నం. నెవ్వంబరు 28-వ తేది శుక్రవారము

No. 151

శ్రీ విభవనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ చతుర్థి

నంచిక ౧౫1

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పచారిత్రే వేలకవేలు
జాగ్రత్తకావలసియున్నది
తలనోవ్వుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట వట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నాడు.

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు
నోవ్వులకు నంజీవివంటిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

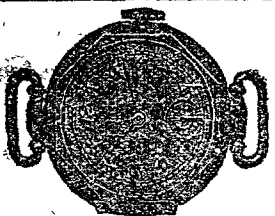
చక్కని డబ్బితో వహ నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బ 1-కి రు 0-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలసిది.

అమృతాంజనం డిపో:

6, 7 తంబుకెట్టిపేరి, మద్రాసు

109, ఫోరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

ఆనంద గడియారములనే కోరుదు.

గడియారపు బినలు నరియైనవని గ్యారంటీ యివ్వబడును.

కోట ఆనందకృష్ణశెట్టి

నెం 4586

217, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద వలసరకముల లోలాడలు, దుద్దులు, మోపులు, జంగార మెడచెయ్యలు, ముత్రాడలు,
టంబులు మొదలగునవి రయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ నిలాసములకు వ్రాయును.

ప్రాప్తిటర్లు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రజద్దు,

ది ఆంధ్రజాయలరి మ్యానుఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్ క్వార్టర్లు: బెజవాడ. ప్రాంత: 210 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

మేలైన పోర్టులాండు సీ మెంట్

(నెకులి మార్కు)

4890

మనసిసాలిటీలు, రైల్వేలు, ఎంజీనీరులు, కంప్లెక్స్ బిల్డింగు, ఇతరులు వి
షయగా దీనినే ఉపయోగించి వ్యాపించుచున్నారు.

గట్టిగా నుండుటయందు నుప్రసిద్ధమైనది, ధరసరసము. వివరములకు ఈ
దిగువనిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం అందు కో, 140, ఆవియప్పనాయకన్ పీఠి, మద్రాసు

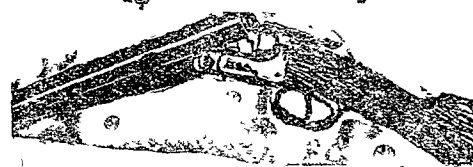
పింజిసాళిముతోటా కుప్పా పుక్తసిద్ధముగు
కంపెనీసాలిటీ చేయబడినది.

ధ ర లు

నరనము.

క్యాటలాగు

డిచిరము.

జాతావిధములగు రివోల్వర్లు
ఇతర లేక బిరుతోటాలు యొక్కనవి.
[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

కాళిము 3౫, 3౮, ౩౬ అంగుళములలో కొరకును. చిన్నవి కేలులో పెట్టుకోగలిగినవికూడె కొరకును. (3065) త
యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు దాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కృత్రిగానై
సమస్తాయుక్త్యే దౌవధమలు రయారుచేయబడుచున్నది. అతి
చాక. కోరినచో పి. పి. గ వంశజుడు. కేట లా గు
ఉచితము. ౩046 (క. ౩౭ ౩

జాతకము

జాతకమునకు నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక
ఘంటలుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకొనుచుగాని మాత్రం వంటి
నచో జాతకనియొక్క రూపము, స్వభావము, ధనము, భూమి,
విద్య, సంపాదము, కళాశ్రమ, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము,
శీతనము, మొదలగాగల వివిధవిషయములు వ్రాసి రు. 2.4-00కు
వి. పి. గా పంపెదము. కృష్ణాపార్వతి రీడింగ్ రోడ్డు జి. పి. ర ఫలం.
1-4-0. అత్యంత సంతోషకాత్మిక. 1403 8294
గోపాలపురం, కొత్తచేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

గ్రామోద్యోగముల నైపుణ్యము

ఈక్రింది పుస్తకములు కొనుగోనినవారలు అర్హుల వంటి
పి. పి. పార్టీలుద్వారా రెప్పించుకొనవచ్చును.

- (1) గ్రామకరణముల తరీఖాదర్శిని మొదటిభాగము
(9 దశ కూర్పు) రు 0 12 0
- (2) డిటో రెండవభాగము (9 దశ కూర్పు) 0 12 0
- (3) గ్రామకర్తల సమూహాలు (1928 ప్రేంట్) 0 10 0
- (4) గ్రామకరణముల సర్వేకరీఖా దర్శనము
(8 దశ కూర్పు) 0 10 0
- (5) గ్రామముననుకూల తరీఖా ప్రదర్శిని మొదటి
భాగము (12 దశ కూర్పు) 1 0 0
- (6) డిటో రెండవభాగము (10 దశ కూర్పు) 0 6 0
- (7) గ్రామముననుకూల తరీఖల సమూహాలు 0 6 0
- (8) గ్రామకోర్టులకర్త 0 8 0
- (9) వర్ణములపైజంత్రి 0 4 0
- (10) ఋణముకర్తప్రదీపిక 0 4 0
- (11) లీలావతి గణితసారము 0 6 0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము:-
విలాసము:-

బాలేపు రైల్వేస్టేషన్ సరిహద్దు
కాలేవర, గుంటూరుజిల్లా.

109, చె నా బజార్ కోడు, మదరాసు.

బరంపురం సిటీ, గంజాంజిల్లా.

ఈ గంధముతో జర్రపిసారడి, హస్తలఘము, ఆంగ్ల ఇంద్ర
జాలము, మంత్రకాస్త్రము, భూతస్త్రద్యము, యంత్రములు, పీఠ
శేక రమాషాలు, వినోదవిద్యలు, మనుష్యుని మాయముచేయుట
మొడిచినట్లును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగుట, కఠి
రములేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట
మొదలగువిద్యత్రములున్నవి. దీనిచే మేజీకోచేయగలరు. వెల రూ. 3.
2113 చమత్కార గణితము:—(టెన్సులుక్ రజిజీ
వారిచే అమ్రావు కాచిడినది.) ఇందులో విచిత్రవిద్యనోద,
మనో గణితములు, సమస్యలు, చిక్కులన్నీ, యుక్త, రమాషా
లెక్కులు, గణితావధానము గలవు. వెల రూ. 1.52 కి రూ.
పి. ఆర్. జనార్దనం శాయడూ, పింగళి. (గుంటూరుజిల్లా

పోనూ నిడుమోలు, పలకురు, క. మాజిలా

వేటవాళి:-అహియస్థితివద్దుగాను మురిత చిక్కు బాధ్యులు
మద్రాసులోనుండి కుడివనంతియై త్రిముఖ ఆరేఖ వదిలగద్దు. ఇచ్చ
టికి తీసుకరండు (త్రా తదితిత్రులు. గానరంజితో ధర్మవేద్యం)

అమ్మ తాంజనం డిపోబొంబాయి, లేక మదరాసు.

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు రు. అ. సె.

కాకించుట్టు—22 X 22 మంగిసూత్రు- (బి) 8-11-0

" " సరాసరిరకుమ 7-11-0

కాకించుట్టు—22 X 22^a హోటారు కైసిల్సు" (బి) రు 8-5-0

" " సరాసరిరకుమ(20 X 26) రు 7-5-0

లింపుచుట్టు—1702 (నెక్) రు 12-14-0 స్పాన్ నొ 9000
డు 12-5-0 1702 రు 11-4-0 ఎఫ్. ఎఫ్ 78,
78, రు 8-6-0 68/888 రు 12-12-0; 9041 (నెక్)
రు 11-4-0; 80 (నెక్) రు 8-4-0,

40 నెలలకు సీమ (రీ పా కట్టలు) — టూత్రి రు 6-8-0
చలన (జొంక) రు 7-8-0; చలన (పిలిటి క్కాట్) రు 6-11-0.
చలన (నాగకన్నక) 6-11-0 చలన (గుడ్డి) రు 6-15-0 చలన
(గడ్డకొంబా) రు 7-14-0 శుభ్రగుర్రము (పిల్ల) రు 7-9-0
40 జపాకా (పదిపానులకట్ట) అయిదు నక్షత్రములు
రు కల్ బాల్ రు 13-8-0 నెమలి
60 సీమ (రీ పానులకట్టలు) — అడకత్తె రు 14-14-0;
రాట్టము (పిల్ల) రు 11-0-0; రుదుకారము రు 8-14-0 ఎడ్డు
గడియారము రు 2-0-0

ఇ త్తదిశేషులు— (డిబ్ మేస్) ప 225.

డీప్ (కూనాచర్) ప 223

ಕಾರಿಕೆಗಳು ಹು 276.

సిమెంట్ పీపా వెల:

ಗಿಲ್ ಗ್ರೇಸ್ (ವೆಂಚು) ರೂ 14-14-0

జర్నల్ నెమలి 10-0-0

చక్కెరమూటయొక్క ధర—

జానా ^{జనవరి} 26-8-0 అక్టోబరు నుంచి మార్చి వరకు
 రు 26-5-0.

వేరుసెనగ నూనె

పీఠాల్లా య 117.

ఆముదము

(సర్ జలీల) ౪౪ 98-0-0

పడుచుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

శబ్దశాస్త్రం (7 లు 7½) "అవకంక్షిన్" య 1-4-9; 1-5-0

(8 టూ 31) 22 26 1-8-9 టూ 1-4-1

(304) ११ ద 1-6-3 టు 1-7-8

(అ) టి) బెంగళూరు ౧ 1-4-0 టి 1-4-8

(7 టూ 7½) " డ 1-5-0 టూ 1-5-8

(304) 29 66 1-7-8 to 1-8-0

(3 టు 5) బెజవాడ రు 1-3-9 టు 1-4-0

(64) 1-5-8 1-5-9

(9 అంశం) విజయనగరము రు 1-5-8 టు 1-5-9

(6½ လာ 6½) ၁၅ ၁-၅-၈ လာ ၁-၆-၈

(7 to 7½) పాదములు ద 1-5-9 ద 1-6-8

చ 0-14-0 టు 0-14-4

పాఠశాల రూ 1-9-0 లు 1-9-0

దత్తం 1-15-0 టూ 7-1.9

వేదపురం శిల్పబట్టలు.

మీ సొమ్ముకు తగిన విలువ } చాలకాలము వుండునట్టివి }

{ నాణ్యమైనసరకులు. }

{ సరసమైనధరలు. }

మైనూరు, పూనా, మద్రాసు, నూరల్, తంజావూరు, కంచీవరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన ప్రదర్శనలలో లోను మహారాజులవలన నాయకులవలన బంగారుపతకములను యోగ్యతాపత్రములను పొంది యున్నాము.

మా యొక్క సరకుల నాణ్యతను కచ్చితముగా నిరూపించుటకు మేము పొందిన బహుమానపతకములు యోగ్యతాపత్రములే నిదర్శనములు.

మా శిల్పబట్టలు ప్రతిగ్రామములోను ప్రతిబట్టలవేపులోను దొరకును. మా పేరుగల ప్రేమ మాకునుమాది బట్టలు తీసుకొనవలెను.

మా వద్దను అన్నిరంగులలోను అన్ని నైపుణ్యములలోను శిల్పకంఠువారు, దోపతులు, పేటాబు, శారవడి, పొత్తుపంచలు, మర్రింగ, కోటింగ, కంఠాబులను వేసుకొని కోటింగు, కంఠువారు, రుప్పబులను నెం 100 డలగాయకు 200 పక్కములు జరిబట్టలను దొరకును. వివరములకు యీ కిగున యడ్రుకు ప్రాయాడు.

తెలిగ్రాఫిక్ యడ్రుకు. } వెనల నువ్వు రాయుడు అందుకో,

శిల్పబట్టలు. } శిల్పబట్టలు కాటన్ క్లాత్సు మేన్యు ఫేక్చరర్సు, పెద్దాపురం, మాన్యుగోచావరిజిల్లా పెద్దాపురం.

గాలి విమానములు

వివోదముగా యెగురుట! జన్మసాధ్యము పొందుడు!! నిజముగా అనుభవించ తగినది!!

ఇట్టి అరుదైన తరుణమును పోగొట్టుకొనకుడు.

1-10-28 తేదీల లగాయకు 10-10-28 తేదీవరకు అంపాపురం రైజన్మేషను యెగురుగా మున్న మైదానములో యెగురుచుండును.

బెజవాడ, యేలూరునుంచి సదక్షిణమునకు రాకపోకలకుగాను ప్రత్యేకబస్సు సర్వీసులు రేపర్చవలసినది.

టిక్కెట్టునివరము, కొనుట, కంట్లాట్టరేట్లు మొదలగు వివరములు కరపత్రములలో తెలియదగును.

యంకను యితరసంగతులు యీదిగువనాటిని కనుగొనవచ్చును. (నెం. 5198)

బెజవాడ } భోద్దప్రొప్పు అండ్ సర్వీసు స్టేషన్,
19-9-28 } మోటార్ అండ్ జనరల్ యింజనీరింగ్ కంపెనీ, బెజవాడ.

గృహలక్ష్మి

దసరా సంచిక

సర్వాంగసుందరము. నచిత్రశోభితము.

ఉత్కృష్ట వ్యాసరాజములు.

చక్కని అచ్చుకూర్పు. ముచ్చటైనఆకృతి.

ఆంధ్రులు చదివి ఆనందించవలెను.

చందాదార్లకు ఉచితము.

ఇతరులకు 12 అణాలు.

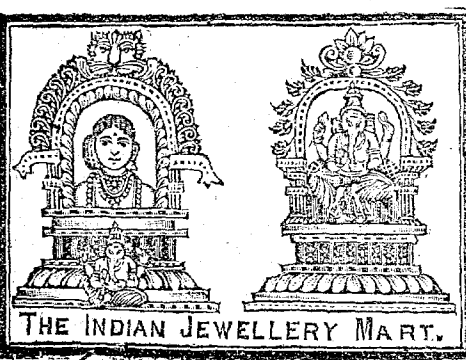
త్వరగ చందాదారులుగ చేరండి.

సం॥ చందా రు. 4 మాత్రమే.

"గృహలక్ష్మి"

P. B. 752.

ఎగూరు, మదరాసు.

THE INDIAN JEWELLERY MART.

వినాయక, గౌరీవిగ్రహములు

శాస్త్రోక్తముగా అప్పటమైన మెడితో తయారు చేయబడినవియు, నిత్యపూజకు అర్హమైన వినాయక, గౌరీవిగ్రహములు న్ను 2 లు ధరనుండిగలవు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది ఇండియన్ జ్యూయెలరీ మార్కెట్,

నగరము:- పోస్టుబాక్సు నెంబరు 40, యెగురుపూరుసిటీ.

క్షయవ్యాధికి చికిత్స

కీ॥ శే॥ హాకిము అబ్దుల్లాఖాను సాహేబుగారు

తెలిపిన చికిత్సా విధానము

కీ॥ శే॥ హాకిము (అబ్దుల్లాఖాను సాహేబుగారు క్షయ వ్యాధికి కొన్ని యూనానీ యావధములను నిర్ణయించిరి. థిల్లి లో సీతారాంబాబులలో బెనుక ప్లీడరుగానుండిన బాబూ ప్రసాదవర్మగారు యావధముల పేర్లను 18-5-28 వ తేదీన ఫార్మర్లకు పత్రకలో (కలకత్తా) ప్రకటించిరి. ఎన్. వి. దత్తు గారూ పేర్లను బట్టి యావధముల స్వరూపమును నిర్ణయించుచు 27-5-28 వ తేదీన మరల ఫార్మర్లకు పత్రకలోనే వ్రాసిరి. ఆ నిర్ణయము సరిగా లేదని 15-7-28 వ తేదీన వర్మగారు దత్తు గారికి వ్రాయుటయే గాక ఆ యావధుల నమూనాలను కూడ బహిరి. ఆ నమూనాలను పోల్చి దత్తుగారిపుత్రు మరల యావధుల స్వరూపమును రూఢిగా ప్రకటించిరి. దేశమునందలి వైద్యశేఖరులు వీనిని గమనించి క్షయరోగ వీడితులకు వానిని వాడి ఫలితములను ప్రకటింప గోరుదున్నానని దత్తుగారు వ్రాసిరి గాన ఆంధ్రదేశమునందలి వైద్యశేఖరులు గూడ నీనిషయమున దత్తుగారికి తోడ్పడదగును.

ఓషధుల పేర్లు

(1) తరతక్. ఇ. మొహర్రబ్:- ఇది మట్టిరంగుగలగుండ మంచినీళ్లలో నుండునట్టి పీతలను యొడబెట్టి వానినుండి చేయబడినది. పీత మాంసమునుండి గాక వానినై నుండు భాగము, (chitinous portion) నుండియే యీ గుండ చేయబడినది. ఏలనగా యీ గుండలో పీతపై వైభాగమే. అధికముగా కనబడినది.

(2) తురుహ-మెయ్యాయి:- ఇది గట్టిగాను తరతక్లా దుడను యొన్న గుగ్గిలము (resin) నులుగులతో కూడియున్నది. దీనిని వర్తకము ఆశ్రీకనుకోపలు అందురు. దీనిరంగులు వేరు వేరుగా నున్నవి. ఆ రంగులలో లేత పసుపురంగు మొదలు గాఢ మగు పసుపు (amber) రంగువరకును గలవు. ఇది (Trachylobium Horneman-ni-num Hoyne) నుండితీయబడెను.

(3) సమఖ-ఇ-అరబి :- ఇందులో "Wild Acacia Arabica gum" అను బంకయాను నీళ్లలో కరుగని మరికొన్ని బంకలను కలిపియున్నది.

(4) సిపిస్తాను:- మహమ్మదీయ వైద్యులు యీషండ్లను చిక్క సిపిస్తాను (Lesser Sipistan) అని యందురు. అంగ భావలో (Cordia Myxa L) అని వీనికి పేరు కలదు.

(5) దమాం-అభావై న:- దీనిని కేతు ద్రాగనన్నబులు అందురు. ఇది నాకి రకము (ఇన్నీరియరు బ్యాంబీ) ఇందు నలుపు యొకపు గోధుమ రంగులు కలిసియున్నవి. దీనియందు మొక్కలును కాడలును చిన్న రెమ్మలు (పుడకలు) నుగూడ కలవు. (Resin in Draecena chinabarli. Balf-Dragon blood)

6. బెహదానా-దీనిని తెలుగులో బెహదానా గింజలని యాను నీరుదానిమ్మ గింజలనియో నందురు. దీనికి బిహీదానా అని యాను పేరుగలదు. ఇది (Cydonia Vulgaris Pers) నుండి తీయబడును.

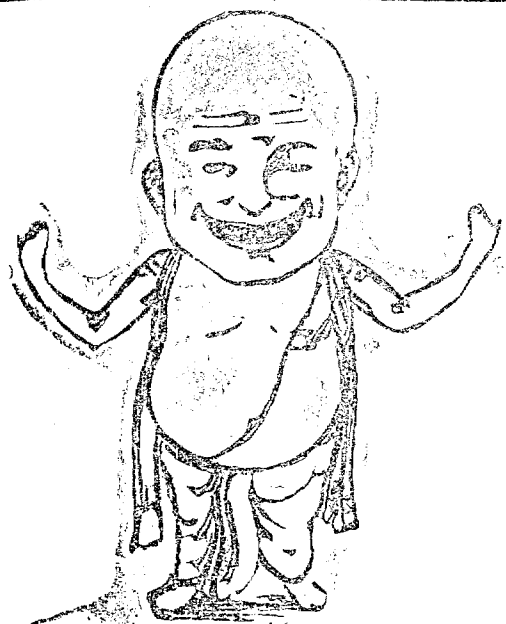
7. ఉజాబ:- ఇదియొందినకట్టు (Ziziphus Vulgaris Lamak)

8. సరబత్-యి-అయబాబ:- ఇదియొక మిశ్రమునకు మరలదు. దీనిలో ఉజాబు, సిపిస్తాను, అజత్ - ఉన్ - ససి (Liqubrice) కల్ బాఫ్వా (Violet flowers) ఊదా వర్ణములు అనునవి చేరినవని వర్మగారు వ్రాసిరి. ఈగుండలన్ని యాను లేనతో వేయబడినవి. ఇవి లేనతో కొంత పులిసి పోలి గినవి (fermentation) కావున యీ గుండలను బాగుగా కడిగి యొడబెట్టినను గూడ పోల్చి వీలు కాలేదు.

9. పామిరా-ఖాను:- కపగ సాలను (Poppy Seeds) మిక్కిలి మెత్తగా పొడి చేసి తేనెను చక్కెరను చాల కొద్దిగా నొక చతురును కలపి యీ మిశ్రయి తయారుచేయబడెను. అచతురు ఖాను అయిలు అయి యొడవచ్చునగాని అది మేలురకము ఖాను అయిలు కాదు. దీనినిగూర్చి యంకను తెలియగోరు వారి చిరునామాలకు వ్రాయవలెను.

1. కీ॥ శే॥ హాకిం అబ్దుల్లాఖానుగారి కుమారుడు థిల్లిలో వైద్యముచేయుచున్నాడు. అబ్దులు బదియా థిల్లి అని వ్రాసిన చో వానికి యీ త్రరములు చేరగలవు. 2. బాబూ ప్రసాదవర్మ ప్లీడరు, బజారు సీతారాం థిల్లి అని వ్రాయవలెను. 3. ఎన్. వి. దత్తుగారు ఎం. ఆర్. పి. ఎస్. కేరాఫ్ ఫార్మర్ల ఎడిటరు కలకత్తా అని వ్రాయవలెను.

దీనినిగూర్చిన వ్యాసము అంగ భావలో 24-9-28 వ తేదీ స్వరాజ్యపత్రకలో 10 వ పేజీలో నాలుగవ కాలముఖానున్నది.

తామోహము

(ఆంధ్ర పత్రిక ప్రత్యేకం)

ఆగడం

ప్రయాణికుడు—రయలు ఆగడం?

గాడు—రయలు బండ్ల పైనవుంటే గోలుతుంటే గింది.

ప్రయాణికుడు—ఇంత భయంకరమైన రయలు బండ్లను కట్టితే తేగడం ఆగడం? రయలు ఎక్కిందగ్గరనుంచీ నాకు అనుమానంగానే ఉన్నది. చివరకు అట్లాగే జరిగింది.

ఫిడేలు

శలవారుడు—ఈ ఫిడేలు శలవేస్తున్నాను. దీనిని తిరిగిస్తే కావాలి కృష్ణయ్యగారు వాయిదా, శలవ వేలు వంటాయింటా. దీనికి మీరు ఏంయిస్తారో చెప్పండి.

ఒకడు—అయిదు రూపాయలు

శలవారుడు—అయితే తీసుకో.

కొట్టడం

పెద్దమనిషి—కిందబడివున్న పిల్లవాడిని కొట్టడం మంచిదిగాదు

వాడు—అయితే నేను ఎందుకని కిందబడినా ననుకున్నావు?

నోవ్వలు

క్షుద్రుడు—మీ ఎడం కాలిలో పుట్టిన నోవ్వలు, వృద్ధాశ్రమం వచ్చినవేగాని, వేరేగావు.

వృద్ధుడు—అయితే, నా కదికాలూ అంత ముసలిచే. దానికి నోవ్వలు రాతేదే?

పోట్లాట

ఒకడు—వక్రయింట్లో ఆడమనిషి మొగుడుతో పోట్లాడి, అర్ధరాత్రివేళ నిద్రాభంగము కలిగిస్తుంటే, మీరు మాట్లాడకుండా ఉరుకుంటారేమి?

ఇంకొకడు—మీరు పొదగింటివారా?

ఒకడు—కాను నేను అమ్మ పెరిమిటిని.

ఆలస్యం

ఒకడు—నవ్వు రాత్రిపూట ఇంత ఆలస్యంగా ఇంటికి వెళ్లితే, నీ పెళ్లాం ఏమంటుంది?

ఇంకొకడు—నాకు పెళ్లికాలేదు.

ఒకడు—అయితే, ఇంటికి ఎందుకు ఆలస్యంగా వెళ్లుతావు?

ఆట

ఒకడు—నవ్వు ఆలాయతలో తెన్నిన అడవిలో.

ఇంకొకడు—ఎందుకేలే?

ఒకడు—నాకు ఆటకాదు. ఎట్లా ఆడవలెనో చెప్పమంటే, ఆడన చెప్పాడు. నలభై బెప్పినందుకు మర్యాద ఇరవై రూపాయల ఫీజు పంపుమని నోటిను ఇచ్చాడు.

కారణం

భర్త—నవ్వు ఇక్కడవుంటు, అగడిలోకి వెళ్లివస్తా.

భార్య—అక్కడ చుట్టరానతారా?

భర్త—తాగడం, నవ్వు కాస్తేపు కనిపించుపోలే, తన వాత కలిగే సంతోషం, ఎంతో ఎక్కువుగా వుంటుంది.

మర్యాద

మరిపోగడడు, పెద్ద ఉద్యోగస్థుల ఎడట ఉపన్యసిస్తూ, మర్యాదకోసం ఇట్లాచెప్పెను.

“నేను హితులారా, మీరు మీ పాపములై కొంచెము కష్టమైనా చూడకపోలే, మీరు పరలోకంలో కొంచెం సత్సంజనులని మనవిచెయ్యడానికి, నేను మిక్కిలి చింతిస్తున్నాను.”

శాసనసభ

శాసనసభ కార్యక్రమాలపైన ఎల్లయ్యగారి ఏజెంట్, ఒక పెద్దమనిషి ఇంటికి వోటుఅవకాశానికివెళ్ళెను. ఆడన ఇంట్లో లేకపోయెను. భార్యమాత్రం ఇంట్లోఉండెను.

ఏజెంట్—అమ్మా, చూడతూ చాలగొప్పది. చాల్లా వాళ్ళకు వోటిస్తే, ఎంతో లాభంవుంటుంది. అమ్మా, నేను కచ్చి పోయినానని, తమభర్తగారికో చెప్పతారా; అడన వచ్చి తనవారే మళ్ళిరమ్మన్నారా?

భార్య—అక్కరలేదయ్యా, ఇదిరకే మానారు ఓరియం ఓటో ఇన్సూరెన్సుకంపెనీలో, డబ్బునేసారు. వారికి ఇంకో కంపెనీ అక్కరలేదు.

అవమానం

ఎల్లయ్య పుల్లయ్యమీద తన్ను అవమానంచేసినట్లు చార్జి తెచ్చెను.

మద్రాసు జజీఫ్—నా క్లయింటు నిన్ను మద్దతుపెట్టుకొన్నాడు అని గదా, నీచార్జీ! నవ్వు ఏమాత్రం పిచ్చుకోలేదా? ఎల్లయ్య—లేదు.

జజీఫ్—నువ్వుఇంత పొయ్యిపున్నావే, మద్రాసుపాటివాడే, నిన్ను ఎట్లా మద్దతుపెట్టుకోగలిగాడో? ఇది అసంభవం గాదా?

ఎల్లయ్య—నేను తలవంచిలే, అందనూడదా?

జుదుగు

తల్లి—బచ్చాయి, యావడం తిన.

వాడు—నాకు జుదుగు ఇవ్వంలేదు.

తల్లి—ఇవ్వం వున్నదనుకొని తిన.

వాడు—నేను తింటున్నానని, నీవు అడకో.

చీర

కర్నం కురుక్షంజెను. పుల్లయ్య చీరల పువ్వులోనికిపోయెను.

పుల్లయ్య—ఇన్సూరెన్స్ ఏంవేరాలిలేనా ఏమిటి? నమ్మదీగా మాట్లాడుతున్నావు?

బట్టలవర్తకుడు—నిజమే. ఏఅడవి యావర్నంలో సామానంచేసి బయటకువస్తుంది?

కూడిక

కొత్తనమాస్తా—అయ్యా, మీరు ఇచ్చిన అంకెలన్నీ పదిసార్లు చూడండి.

యజమాని—మంచిదని చెప్పావు. మొత్తం యెంతో చెప్ప.

గుమాస్తా—ఇదిగోనండి, వది మొత్తాలు.

పిల్లి

వాడు—నాకోకతమ్ముడుంటే నాగుండును.

తల్లి—ఎందుకు?

వాడు—ఎంతసేపు పిల్లిని కొట్టెడి?

చిలుక

ఒకడు—మల్ల చుట్టగారి ఇంటి రహస్యాలన్నీ నీకు ఎట్లా తెలుసును?

ఇంకొకడు—చాళ్ళ చిలకను మేను పెంచుతున్నాను.

కథ

మామవాక్యాలలో కథ వ్రాయమని ఉపాధ్యక్షుడు చెప్పెను. వాలుడు ఇట్లా వ్రాసెను.

“ఎల్లయ్య పులిని పెంచెను. తనను ఎవరయినా పెక్కిరిస్తే పులిని మీడికి పంపించి చంపుతాననెను. ఎవర్లో పెక్కిరించాడు, ఎల్లయ్య పులిని పంపాడు, పులి చంపివేసింది.”

కొట్టడం

వాలుడు—నన్ను నాన్న ఎందుకు కొడుతాడు? ఆడన నాన్నమాదా నాన్నను కొట్టేవాడేనా?

తల్లి—కొట్టేవాడే. పెద్దవాళ్ళు చిన్నవాళ్ళను కొడుతారు.

వాలుడు—మారతనుగూడ, ఆడన నాన్న కొట్టేవాడేనా?

తల్లి—కొట్టేవాడే.

వాలుడు—అయితే, యిట్లా కొట్టడం ఎవరు మొదలు పెట్టాడు?

తెలుపు

ఒకడు—మీ నాయనగారి నెరిసిన తెల్ల వెంట్రుకలు చూస్తే, భగవంతునివలె కనిపిస్తాడు.

మూడడు—ఆ తెల్ల వెంట్రుకలు నేను కొనితెట్టించే.

బేబీ

ఒకడు—అయ్యగా పిల్లలో, కొత్త తేదీ వచ్చింది.

ఇంకొకడు—అదేదా, మొగవాదా?

ఒకడు—ఏదీకాదు. “బేబీ” పోటాడబండి.

రాజు

వాలుడు—నాన్నా, రాజు అంటే ఎవరు?

తండ్రి—రాజు చెప్పించే శాసనం. ఆడన చెప్పినట్లుగా నునం అందరూ నడుచుకోవాలి.

వాలుడు—అయితే నాన్నా, అమ్మరాజేనా?

ఆటలు

ఒకడు—ఈకథానున క్లబ్బు ఆటలకు విశేషంనుంది రా లేదు. డబ్బురా లేదు. ఎందుకేలేకో?

ఇంకొకడు—ఈ మాసాలలోనే, పొలంమీదలో ఒరిం పిక్కు పండులను జరిగినయి. అందరూ జక్కడికి పోయివుంటారు.

ఎచ్చరిక

అర్ధరాత్రివేళ, వొడ్లో ఏవోచచ్చాయివేళ.

యజమాని—ఎవరు వాడు? పలకకపోతే తుపాకితో కొలుస్తా.

ఒకడు—ఎవరూ లేరండి. పసుపులు కదిలినయి.

వజ్రాలు

ఆటకలై—వేదంలో పని అయినవిమ్మట నా నామ్ములన్నీ తీసి, కుట్రంచేసి, ఇవన్నెటైలో పెడుతాను.

తండ్రి—ఆటకలై—నీకు నామ్ములన్నీ అవల పోలేస్తాను. కొత్తవాటిని కొనుక్కొంటాను.

చేశం

నేనా నాయకుడు— నైనికడు తనదేదోకోసం ఎందుకుచచ్చిపోతా?

నైనికడు—నిజమే. ఎందుకు చచ్చిపోవా?

పెళ్లి

ఒకడు—నేనంటే లక్ష్యపెట్టి దబ్బుగలదానిని పెళ్లి చేసుకోమన్నావా, లేకపోలే నామాటనినే బీదదానిని పెళ్లి చేసుకోమన్నావా?

నేనుపోతున్నా—నీమాటనినే బీదదానినే పెళ్లి చేసుకో. దబ్బుగల పిల్లను నాకిప్పించు.

అరోగ్యం

ఒకడు—నీ విప్పజీకూడా ఇంత అరోగ్యంగా ఎట్లా వున్నావయ్యా?

వృద్ధుడు—నాచిన్నవనంలో, ఇన్నీ అన్నీయులేవు.

నెమ్మది

ఎల్లయ్య—ఇకక గృహముంకంటే, మాజిస్ట్రేటులకు ఎక్కువ సౌకర్యంవున్నది.

పుల్లయ్య—ఏమిట?

ఎల్లయ్య—కన పెట్లాం పోట్లాడితే, నెమ్మదికి భంగము కలిగించినందుకు అనివయోద మాజిస్ట్రేటుచర్య దీనికో వచ్చును.

దొంగతనం

జడ్జి—నవ్వు ముద్దుని చిన్నప్పటినుంచీ ఎవరుచువు గద. ఇకకు నామ్ము ఎక్కువపోయినాడని, నమ్ముతావా?

సాక్షి—ఎంత సామ్ముడి?

వాపట డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టులో

S. C. 1025/27

వాది—ముద్దునాగయ్య.

ప్రతివాదులు—తేళ్ల అన్నయ్య వగైరాలు.

యీ సెంటనస్ వాది తావున 1 వ ప్రతివాది వాడు కొనిన ఖాతా వాపటు వడ్డీతో సహా రూ 280-11-0 లు వాకి రాబట్టుకొనునట్లు తం దావాతేగా 1 వ ప్రతివాది నోటిసు నిమిత్తం ది 10-10-28 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. పదరు తేదికి 1 ప్రతివాదికి ఏమైన అక్షేపం ఉండేమొదల స్వయముగాగాని పక్షియద్యారాగాని సదరు తేదికి 10 గంటలకు పోనై తెలియజరచు కోవలెను.

అమమదాలపల్లి సుబ్బారావు పంతులుగారు, వాదితరపు జకీలు.

BEST FOUNTAIN PENS & WATCHES.
BLACK Bird Rs. 3-4-0; Hardwear Lizard 2-5-0; Cameron Waverly 4-8-0; Waterman's 7-0-0; Mottled 7-8-0; Swiss Pocket Watches Roscope 3-8-0; Railway Regulaor 4-4-0; Wrist watches Rolled Gold 6-8-0; Best Lever watches 5-8-0; Alaram Timepieces 6-8-0; Paris Photo Fancy Cards Re. 1-8-0 per doz; American Flash Lights 6½" x 1½" Rs. 5-8-0; Camp Cots Telescope Mark Cedar Wood 12-8-0; Camp Cot Mosquito Net 6-8-0. V. P. P. charges Extra.
LAKSHMI TRADING Co.,
P. B. No. 192, Madras.

చెరసాలలో వైదీలస్థితి

బాల్కలీ సత్యాగ్రహమున కారాగృహమునకు వెళ్లినవారి అనుభవము

1

భారతదేశమున యరవాడ చెరసాలలో నేను రెండేండుండినను చెరసాలలోని భద్రతని నేను పరిగా గ్రహించగలిగియుండలేదు. స్వల్పకాలము మాత్రమే చెరసాలలో నుండిన వారే వారకై హెచ్చుగా గ్రహించగలిగిరి.

“వైదీలగూడ మనస్సులే యను కనికరము కొద్దిగ నైన కారాగృహాధ్యక్షులకు కలుగునెడల యిచ్చడు వైదీలకు కలుగు ముష్టి బాధలలో చాలభాగము తగ్గిపోగలను” అని బాల్కలీ సత్యాగ్రహము సందర్భమున నిజీవల కారాగృహములకు వెళ్లి వచ్చినవారు కొందరు వాకెరిగింపిరి.

“మారకు చెరసాలలో గాలియును వెలుగుడును లేని యొక్కగదితో వైదీల నందరిని యుంకించెదరు. వైదీలకియ్యబడెడు అవసరపదార్థములు జీర్ణముగల చాల కష్టము. వైదీలు పరిశుభ్రముగా ఉండటకు వారికి వలయునన్ని సౌకర్యములను కలిగించరు” అని మారకు చెరసాలలో నుండివచ్చిన యొక సత్యాగ్రహి చెప్పెను.

“పరస్పరీ చెరసాలలో నియ్యబడెడు విండిలో యిరుకుండెదను. పప్పులో మున్నుపురాల్గు యొకక పేంజీకలు మున్నగువి యుండునుగాని విండివిపడుట పప్పులను కుభ్రపరుచుట మున్నగు పనులు వైదీలే చేయవలెనగానవారు పరిగా పనిచేయకపోవుటయే యందులకు కారణముగలచే కారాగృహ ఉద్యోగిలనిండులకు నింకింపగూడదు.” అని పరస్పరీ చెరసాలలో నుండివచ్చిన సత్యాగ్రహిలుకొందరు వాకెరింపిరి. గాని యీ విషయమున నేను విడితొ నేకిభవించజాలను. ఆహార పదార్థములను కుభ్రముగా నుంచవలసిన బాధ్యత ఉద్యోగిలదే గానీ వైదీలదికాదు.

వారు పద్యము మున్నగువానిని వైదీలచేతనే వాగుచేయుచు నెడల దగ్గరనుండి పరిగా పనిచేయించుటలను లేదా అపనికి యు కరమును నియమించవలెను. ప్రస్తుతము కారాగృహములలో నున్న బహిష్కరితులకు వైదీలు యేకవీధిగాని మనఃపూర్వకముగను శ్రద్ధగాను చేయుదురని యెవ్వరును అభిప్రాయపడదు. వంటచేయుట చాలకష్టమైన పనిగాన ఆహారపదార్థములను కుభ్రపరుచుటకు నుండుటకును వైదీలను నియమించుటగూడదు. సమ్యక్ముగా పనిచేయుటగిన ప్రయత్నం నెరిపిన ననియమించవలెను. ఆరోగ్యమునకు భంగకరములు కాట్టియు లాభమురాదగినట్టియు పనులను చేయుటకు వైదీలను నియమించదగును.

“అపరిమితములకు వస్తువులను అలక్ష్యముగా పంకటయ ను నిబ్బండు యొక మాత్రమేగాని, యింకను చాల యిబ్బందు గాకూడ కలవు. తావా కాయగూరలను జేతతో కట్టి దుర్వానుపయోగమునకు కాలేసియుండుట నిచ్చిరి.” అనిగూడ వీరు తెలిపిరి. ఇదియే నిజమైననా ఆరోగ్యము వైదీల ప్రాణములను తృణప్రాయముగా మారుచున్నారనియే నేను చెప్పవలసి యుండును.

పరస్పరీ చెరసాలలో నుండి వచ్చిన సత్యాగ్రహిలలో ముగ్గురు మిక్కిలి జలహీన స్థితిలో నుండిరి. వారిలో నొకడు వికారాధి. అతడు అనుభవించవలసిన శిక్షాకాలపరిమితి పూర్తి యగునరకును అతనిని వదలలేదు. విడుదలచేయువారి కతడు ప్రాణహానికై యింతియం దుండెను. మారకు మహావిద్యాలయమునందలి విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులును అత్యంత ప్రేమతో సర్వవిధముల సత్కరింపబడుటకు ఉపచారము చేయుచున్నాడు. సమర్థులగు వైద్యులు చికిత్స చేయుచున్నాడు గాని అతనికి ప్రాణభయము లేనని యిప్పటికిని చెప్ప వీలులేకుండనే యున్నది. చెరసాలలో సతదు జ్యోరముచే బాధపడుచుండినను చాలరోజులవరకు నతనికి మితకపచ్చుజొన్నకొట్టెనే యిచ్చు ముండిరిగాను తెలిసినది. ఇది కేవలము ఆశ్చర్యకరముగు రొట్టెయగుటచే దీనిని తినుటలను పేగులువాడుటతో నెట్టి వింత యును లేదు.

ఈనందలకు కారాగృహాధికారు తేనెన ప్రత్యక్షతరముల నిచ్చిననా వానినిగూడ నేనిపత్రికలో ప్రకటించుటకు సిద్ధముగా నున్నాను.

ప్రస్తుతస్థితిలో కారాగృహములలో ఖయిదీలుగానున్న వారికి యిండ్లలో కలుగు సదుపాయములు కలుగట కెట్టి అవకాశమును లేదు. ఇట్టి యిబ్బందులు కలుగునని యెరిగియుండియే సత్యాగ్రహముల సత్యాగ్రహ మొనరించిరిగాన వీనినిగూర్చి వారసలే ఆశ్చేయపడగూడదు. కాని కారాగృహాధికారులు ఖయిదీలపట్ల వారు సత్యాగ్రహిలయినను యితరలయినను అక్షేపించెడువారై నను మిన్నకుండువారై నను, తమ విధిని నెరవేర్చుట అధికారుల ముఖ్యకర్యమైయున్నది. ఖయిదీలు గూడ మనుష్యులే అని భావించవలెను. వారి వారి కేరెర స్థితినిబట్టి వారు తీర్చింపచేసుకొనగలిగినట్టియు పరిశుభ్రమైనట్టియు బాగుగా వండబడినట్టి ఆహారమునే వారికి కేటవలెను. (మా. క. గాంధీ, ఎంగుండియా 16-8-28)

పాబ్ కో రంగులు

అన్ని పనుల కుపయోగపడును.
మీడబ్బుకు సరియైన విలువను పొందగలుగును.
పాబ్ కో రంగులు ఎట్టి వికీరతపు టెండలకైనను, వానలకైనను, పగులుటగాని, కాంతి తగ్గుటగాని, లేక చాలకాలమువరకు నుండును.
వివరములు కోరువారలకు ప్రముఖునిచే సలహాలు ఉచితముగా నివ్వబడును. ఈ ఆపూర్వతరుణమును పోగొట్టుకొనకుడు. వెంటనే వ్రాయుడు.
మాస్సీ అలెక్స్ కో లిమిటెడ్,
పోస్టుబాక్సు 60, మద్రాసు.

2

ఈ విషయకు ప్రత్యక్షతరము నిచ్చుచు (కభ్యర్థ్య ప్రయోగ కారాధికారి (డైరెక్టరు) 12-8-28 వ తేదీన ఒక లేఖ వ్రాసెను. ఈ విషయలోని విషయము అన్నియును అసత్యములే అని అతడు మొండిచొరంతో వ్రాసెను. అతడు స్వయముగా సబర్బరీ చెరసాలలోని విచారణ చేయలేదనియు ఆ చెరసాల యుద్యోగులను తెలిపిన విషయములను నమ్మియే యిటుల వ్రాసెననియు అతః లేఖలను నే ప్రస్తావించుచున్నది.

“చెరసాలలో నున్నవారి ఆరోగ్యము బడుటకష్టమై వారి ఆరోగ్యముతో పమానముగానే యున్నదని తెక్కల పలన తెలియుచున్నది” అని అతడు వ్రాసెను. ఇది నిజమేయని నేనుగూడ నిర్వహించెను. యేలనగా మనదేశమునందలి పట్టణములలోని పారిశుధ్యపు యేర్పాట్లకంటె చెరసాలలలోని పారిశుధ్యపు యేర్పాటులే చాల బాగుగానున్నవి నే నెరుగుదును. అంతమాత్రమున నిబ్బండి తీరలేదు. కారాగృహపాలకులు దయానిహిణులుగా నున్నారనునదియే శాయాశ్చేదనగాని కారాగృహములలో పారిశుధ్యము పరిగానుండలేదనునది శాయాశ్చేదనకాదు. ఈ ఆరోగ్యమువిషయమునగూడ ఖయిదీలందఱు నొక్కరికీగా నుండలేదు. సత్యాగ్రహిల తరగతికి చేరినవారికి చెరసాలలలో ఆరోగ్యము చాల తక్కువగా నేయున్నది కాదనిన కారాగృహములలో ఉద్యోగులు కనికరముమాత్రమే సత్యాగ్రహిలకు తెలియే యుండవలెను అని యీ డైరెక్టరు వ్రాసి యుండవచ్చును. శా అక్షేపణ నిరాధారముకాదు. “భారత దేశమునందు ఖయిదీలను చాల కనికరముతోనే మారుచున్నాము. వారికి కలిగించుటకు నీలైనన్ని సౌకర్యములను కలిగించుచున్నాము” అని తడుచుగా వారితరచువారు ప్రకటించుచుండుచుగాననే నేను దీని శాక్షేపణలని వచ్చినది.

ఈ కారాగృహము నందు కిడు ననుభవించి వచ్చిన సత్యాగ్రహిలు గాకెరిగించిన విషయములే ముఖ్యముగా నేను నమ్మెదను. కారాగృహాధ్యోగిలందఱునక కంత్యముగానుడివననుగూడ నేనువారి మాటలను నమ్ముజాలను. చెరసాలనుండి రాగానే సత్యాగ్రహిలకు నేను మామి అచట మెచ్చు సెలవు వాదరించిరి యడుగగా వారు వారి విషయముల నెరిగించిరి. వారిని నేను స్వయముగా చూచితిని. శ్రీయుత చినయిగారు కారాగృహమునకు వెళ్లక పూర్వము చాల వాదధ్యముగా నుండెను. అతడు మరల వచ్చునరకై యెడుకల ప్రాణుగా నుండెను. సుజరాతు బిచ్చాపీకమునం దొక విద్యార్థియగు చిరంజీవి పింకరుడు అతిమొండికరచునలన శాసనముచు కారాగృహమునుండి వచ్చెను. అతడు బ్రతుకునని యెవ్వరను అభిప్రాయము గాని అత్రేకధగా నుపచారమును చికిత్సయును చేయుచుండుటలను నిప్పటివర కతని ప్రాణములు నిలచియున్నవి.

శ్రీయుత మణ్సుఖలాలుగారి అనుభవము

మణ్సుఖలాలుగారు పలనామము నందలి ప్రముఖులలో నొకరు. ఇతడు చెరసాలలో నుండగా ఆహారము పరిగా నుండక పోవుటలను నితనికి రెండుసార్లు గ్రహణీవ్యాధి కలిగినది ఇతడు వాకెరింపెను.

“అత్యుపశామ మిక్కిల అసహ్యకరముగా నుండెను.... లూనీ అనువారు మిక్కిలి దుర్వాసన కొట్టుచుండుట వలన వానిని నేను బహిష్కరించితిని. ఈ కుర దొరకడుండపోయిన పిమ్మట కాలేజీ రాడిషను మున్నగువాని యెండిన ఆకులను కలగలుపుగా వండెనాగిరి. వానిని తినుటలను చాలమండికి అత్యర్థ వ్యాధులు కలుగసాగెను. కాని దీనిని గూర్చి నూపరింపెండెంబుకు తెలుపుట కందరకు భయపడుచునే యుండిరి. వెనుక నొకసారి యొక వైదీ అటులచెప్పగా అతనికి కొన్ని నెలల పాటు బాగు పైట్టు యు అను సంకల్పము చేసి రని కొందఱు వైదీలు వాకెరిగింపిరి..... కొంతకాలమైన తరువాత వంట కొంత అనుకూలముగా నుండెడిది. గుమ్మడికాయలను నీరుల్లిపాయలను కొం

తకాలమును, కర్రవారే కురియును గోతాడును కావలెనని ప్రతిపదినియసాగిరి. గోవారును కురియునును, పిగుల వండినందున నవి జిగటగాను గట్టిగాను పీచుగలవిగా నుండునెను. అవి అటు యండిననుగూడ అవి చాల అపూర్వమైనవని వైదీలు వానిని చాల ఆసక్తితో తినుచుండెడివారు. జొన్నకొట్టెలను పరిగా వాల్చెడువారుగారు. వానినిండి యిరుకు యుండుటచే నమగటను సాధ్యపడకుండెడిది. ఆకారణమున నమలకుండనే ప్రయలు పరిపించిరి. పిండి మరలగాని తిరగలికాళ్లకు ప్రాత్రుగాగొట్టు వేషపు దీబాధమిక్కిలి హెచ్చుగా నుండెడిది. ఈ తిండి తినుటలను నే నాకు గ్రహణీవ్యాధి కలిగినది. మాలో సగము మండి అప్పుడు గ్రహణీవ్యాధిలన బాగవడిరి.” అని మణ్సుఖలాలుగారు తెలిపిరి.

శ్రీయుత సి. ఎల్. చినయిగారు

“చెరసాలలోని ఆహారము శాకు పరివడలేదు. అందు వలన మొదట కడుపునొప్పి కలిగినది. క్రమముగా ఆశ్చర్య విశేషములుగూడ ప్రారంభమైనవి. అప్పుడును కోతాడు 20, 35 సార్లుగూడ విశేషములనుండుండెడివి. ఆకు మాత్రము తిన్నపు డెల్ల తిప్పక విశేషములనుచునే యుండెను. అందువలన త్వరగా నేను కృపింప శారంభించితిని. నేను దాక్కుడు తెలుగుగా నీవు ఆకు కూరలను తిననద్దు అని ఆదేశమెను. అప్పటినుండియు నేను ఆకుకూరలను మానేసితిని తివాడిగా నెచ్చు నిదురుచేయు వరకును రొట్టెలమాత్రమే తిని నీళ్లు త్రాగుచుండెడివాడను. తిండినిగూర్చి వైదీలు చెప్పెడు విషయములనుగూర్చి నూపరింపెండెంబు అలక్ష్యముగా నుండెడివాడు. కాన నేనావిషయము నతనికి తెలుపజేలేదు. తిండి పరిలేదని చెప్పి నందులకు కొంత నుండి వైదీలన తడుకించి నని గూడ నేను వింటిని. అందువలన యీ యిబ్బందులనుగూర్చి వైదీలెవరునుగూడ కారాగృహ పాలకులకు తెలిపెడివారు కారు.” అని చినయిగారు తెలిపిరి.

శ్రీయుత రవిశంకర వ్యాసుగారు

“ఎండి పెరుగుగాను తోలుముక్కలవలెనుండెను ఆకు కూరలను గుమ్మడికాయ ముక్కలను కలిపి వండికెట్టెడువారు. దానిని తినుటలన కడుపునొప్పి విధిగా వచ్చెడిది.” అని వ్యాసుగారు తెలిపిరి. వ్యాసుగారు తలెత్తు పూర్వము వండి భోజనము భ్యమును కలిగియుండిరి.

శ్రీయుత చినయిగారిచేత శక్తిమింకిన కఠినమైన పనిని చేయించుచుండుటలన సతనికి కల తిడుగ వాకెరింపినది. కాని యిహనదిలో జలవరకు సతనికి మందు లభించలేదు. వైద్యులొనడగా నితడు 20 పానులం తగ్గిపోయెను. శ్రీయుత గోవింద గోసాయిగారు కపలే దుర్బలమగుటచే నతడు చెరసాలనుండి నయ్య పదికి యింతి యింతి పోయెను లేకుండ నిలువబడుటకైన శక్తిలేనివాడుగా నుండెను.

వాడనున్న వైదీలమెంటులలోని విషయములను చాల సంగ్రహముగానే యెవరు వివరించితిని. ఉద్యోగులు పట్టు కట్టి నచో ఆ స్టేటుమెంటుల నన్నిటినిగూడ వారికి పంపించెదను. నురెట్టి నిదర్శకములను వారు కోరినను మూపించెదను. ఇప్పు డేమను డైరెక్టరు శా వ్యాపమున కొసంగిన ప్రత్యక్షతరమునందలి విషయములను జేసియు లెవ్వరును నమ్మరు. అందువలన చెరసాలలోని దుస్థితి తొలగడు. వైదీలుగూడ మానవులే యను కనికరము ఉద్యోగులకు కలుగదు. ఉద్యోగులను కొంత దయయును కొంత విషయమును కొంత సహనమును ముఖ్యముగా నుండవలెను. వైదీలు చెప్పెను విషయములను శాంతముగా వినవలెను. తాము చేసిన తనిదీని సరియైనదను నమాంభావము తొలగవలెను. డైరెక్టరు వ్యాపమున నవి యేమియునుగూడ కనుబడలేదు (మా. క. గాంధీ యంగుండియా 20-8-28)

నోటీసు

ఎస్. డి. రామకృష్ణారావుగారు పెనుకొండ యందు మాకంపెనీతరపున ఆర్గనైజింగు ఇన్ స్పెక్టరు హోదాతో ఇంకను పనిచేయుచున్నట్లు మాకు తెలిసినది. అతడు మా కంపెనీ ఉద్యోగమునుండి 15-3-1928 తేదీనుండి తీసివేయబడి రనియు, అది మొదలు మాకంపెనీతో అతని కెట్టి సంబంధము లేదని ఇందు మూలముగా తెలియపరచడమైనది. అతనితో (ఆర్గనైజింగు హోదాతో) లావాదేవి జరుపునట్టివారు వారిబాధ్యతవైననే జరుపుకొనవలెనని గ్రహించవలెను.

ఎస్. గంగరాజు, మానేజింగు డైరెక్టరు, ది మెయూరు అగ్రికల్చరల్ డైరెక్టరేటరం కంపెనీ లిమిటెడ్, బసవగుడి, పెంసపూరు జిల్లా.

బ్రహ్మమత సంస్థాపకులు

రాజా రామమోహనరాయల
95-వ సాంవత్సరికోత్సవము

పితాపురం మహారాజాగారు అధ్యక్షత వహించుట బ్రహ్మసమాజ పంథాపకులు, బహుభాషావికారదులు, 18 శతాబ్దపు భారతవాదుక శ్రేష్ఠుడగు శ్రీ రాజా రామ మోహనరాయల 95-వ అభివృద్ధిని జనప్రభుకై నిన్నటిసాయంత్రము చెన్నపుర క్రైస్తవ యువజనసంఘ భవనమున స్థానిక బ్రహ్మసమాజమువారిచే సభ జరుపబడెను. శ్రీ పితాపురం మహారాజాగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి. వ్యాఖ్య మూర్తి వి. రామేశ్వరంతులు, పి. చంద్రశేఖర, గార్లు రామ మోహనరాయల జీవితమునుగూర్చి మాట్లాడిరి.

అధ్యక్షులు

పితాపురం మహారాజాగారు ప్రథమమున ఉపన్యసించుచు బ్రహ్మమత సంస్థాపకులు, అత్యంత ప్రతిభాశాలియును, ప్రశంసలను దగ్గరజ్యులలో నొకరును, పరమోదారకారణ్య స్వభావులును, శాశ్వత వికారదులును, వికాలవృద్ధులును; భక్తశిఖామణియునగు శ్రీ రాజా రామ మోహనరాయల యొక్క 95 వ అభివృద్ధి మహోత్సవమును సలుపుటకై శ్రీటి సభ సమావేశము గావించబడినది పేర్కొరి.

“రామమోహనుని జగద్విఖ్యాతముగ కృషియంతయు మతముపై శాధారపడి యుండెను మతభక్తియే అతనిని మానవ సేవకు బుర్రొక్కెను. తాను పంకల్పించిన మహాత్కార్యముం దకుంతి విశ్వాసముగలవాడై అంతరాయములనెల్ల గడచి సభలీ కృత మనోరథుడాయెను. రామమోహనుని సానుభూతి సార్వ జనీనము. మానవస్వభావ పరిశీలనయం దెంతటి మాత్మవృద్ధి గలవాడో విర్రండునుగూర్చి వారు వ్రాసిన వ్యాసముల పఠించిన ద్యోతకముగాగలదు. శేషిల్లు ప్రజలు తమ రాజ్యమును గోల్పోయినపుడు విచారనిమగ్నుడౌటను సైయిన్ దేశియుం రాజ్యమును బడసినపుడు తాను వారిసంప్రమమందు పొల్లొనుటంబట్టియు రామమోహనుని హృదయవైర్యుల్య వైశాల్యముల గ్రహించి పిలవను. 1882 సం॥లో రామమోహనుడు సంస్కరణచట్టముపై సాగింపబడిన ఆందోళనలో సంస్కర్తల పక్షమున లంబించెను. స్వాతంత్ర్యసాధనము ప్రజాసాత జీవితమునుగూర్చి రామమోహనుడు దర్శించుచున్న ప్రజాపరిపాలనను వాంఛించు నీకాలపు ప్రజలకు ప్రపంచ సందేశములుగ దోచు ననుట నిస్సంశయము.

రాజకీయ సంస్కరణము

రామమోహనుని కృషి మతోద్ధరణ ముందే గాక రాజకీయ సాంఘిక విద్య సంగ్రహణాభివృద్ధిలందు నైతము వ్యాపించియుండెను. పంగభావయందు వనరచన కాకిడే జనకుడు. దేశభావలందు వారాత్రికలను మొదలైనవాడు రామమోహనరాయ. రామమోహనుని పరిశ్రమలనగానితో మన దేశమునం దాకాలమున నవీనముగ ప్రాధమిక విద్యావిధానము ప్రవేశపెట్టబడి యుండెడిదిగాదు. ఉన్నతవిద్యా వ్యాప్తియందు, కళాశాలల సంస్థాపనయందు వారి సాయ మతివ్యాప్తము. రాజకీయములం దాతడు సమున్నత స్థానమును వహించెను. పరికా స్వాతంత్ర్యమును నిర్బంధించుచు ఆర్థి నెన్న గావించబడినపుడు ఆదానిని రద్దుజేయవలసినదని కోరుచు సార్వభౌమున కారడు వ్రాసియంపిరి విజ్ఞప్తి బ్రిటిషు సరిత్రయొక్క ఉత్తమాత్త సాంప్రదాయములను, ఉత్కృష్ట స్వాతంత్ర్య సిద్ధాంతములను నడుపరించుచుండెనని ఆతని ఆంగ్ల చరిత్రకారునిచే కీర్తింపబడెను. మతమునుబట్టి క్రైస్తవులకు క్రైస్తవతలకు భేదముల గల్గియ 1826 సం॥పు “బ్యాపిస్టు”పై రామమోహనుడు గావించిన ఖండనము ఆతనిని భావి భారత వర్ష మునకు ఆదర్శపూరుషుగ నొనర్చెను.

సంఘసంస్కరణమున కాదిపురుషుడు

సంఘసంస్కరణముందు రాజారామ మోహనుడే మొట్టమొదటి వాడని చెప్పవచ్చును. అతిక్రూరముగ సహగమన దురాచారము నంతరింపజేసినది రామమోహనుడు. బహుభాషాత్వము అనేక వర్తీత్యముల శాతడు నిరసించెను. పురుషులతో బాటు స్త్రీలకు సమముగ స్వత్యములంపవలయునని స్త్రీజనోద్ధరణమునకు కృషిపలిపిన భారతవనితా జనపండ్లుడు రామ మోహనుడు. బాల్యవివాహముల కారడు ప్రతికూలుడు. వర్ణవ్యవస్థలన గలిగిడి యవర్ణముల శాతడు పలుమార్లు పేర్కొనెను. తలభేదములు దేశభక్తిని విధ్వంసమొనరించునని యీతడు ప్రకటించెను. గతశతాబ్దమున సముద్రయాన మొనర్చి విదేశములకేగిన హిందువులలో రామమోహనుడే ప్రథముడు. అజ్ఞాతులకల డగు బాహుళ్యం యీతడు పెంచి రామరాయ్ యని పేరిడి పెద్దవానిజే నెను.

“మతభక్తి”

మతసంస్కరణముందు రామమోహనుడు పెట్టినపేరు. మతమే జీవితముగ గలవాడు రామమోహనుడు. ఆత్మారాధనను నెలకొల్పిన మహానుభావుడు రామమోహనుడే. ఏకేశ్వరోపాసకులగు సమస్త మతావలంబకులు బ్రాహ్మమతమునం దాహ్వానింపబడిరి. హిందూమతము శాసరించియున్న దురాచార పాపపంకిలమునంతయు విదల్చిజేసి స్వచ్ఛుగును, నిర్మలమును, పరిశ్రమగు సహిత సత్యసాంపర్యమును ప్రకాశింపజేయుట కనవరతము కృషిపలిపి కృతకృత్యుడాయెను. ఏకేశ్వరభక్తియును, ఆత్మోపాసనయు, సాధ్యజనీన మతసంస్థాపనల శాతడు ప్రబోధించెను. ఇంతకంటెను మహాత్తరముగ నేమి విమర్శించగలము? నిజముగ భూతలముం దింతవరకు జనముం దిన మానవోదారములతో, మహాత్ములతో పిరొకర పట సత్యము నకు శ్వాసమునవచ్చుటయే రామమోహనుని ఉత్తమం దేశములను గుర్రగణములను శక్తి సామర్థ్యముల గూర్చి ప్రసిద్ధిపాశ్చాత్యపండిత పరేబ్ధులు పలువురు సమస్త పరిశీలించుచుండిరి.

“రామమోహనుని అనుయాయులు”

రామమోహన రాయలచే నెలకొల్పబడిన బ్రహ్మసమాజ ము శ్రీ సంస్కరణమునకును, పరితమానవోద్ధరణమునకును ఎనలేని సేవల గావించియున్నది. మత, సాంఘిక, రాజకీయవిద్యా సంస్కరణములందు రామమోహనుని కృషికి తోడ్పడి, ఆతని సహచరులును, అనుయాయులునునందు జేరినవారిలో

శ్రీ. మహర్షి దేశేంద్రశాస్త్రిగారు, బ్రహ్మసంధ కేశవ చంద్రసేతు, కేశవచంద్రమహాపాదార్, శివరామశాస్త్రి, పండిత గోవిందరావు, ఆనందమోహనబోసు, రావడే, సర్. భండారీ, సర్. చంద్రవర్మ, కందుకూరి వీరేశలింగంపంతులు, రంజారావు, సింహాచలపు, సర్. కె. జి. గుప్తమొదలగు విఖ్యాత పురుషులగును. సర్వమానకాలములో కష్టాద్రవాధుగూగు, మద్దురుపల్లెలగు, ఆర్. బొకలరత్నం శాయుడు, సర్. జగదీశచంద్రబోసు, ప్రభృతులగును. రాజా రామమోహన రాయకి భారతవర్ష మేగాక పర్యమానవశోభి, నుగపడియున్నది. వారి దివ్యచరణముల ననుసరించి జీవితమును గడపుటయే మన కర్తవ్యము అని పల్లికిరి.

వ్యాఖ్యమూర్తి శేషా రామేశ్వరంతులుగారు మాట్లాడుచు రామమోహనరాయల జీవిత చరిత్రను సంగ్రహముగ పేర్కొని రామమోహనుడు సర్వమతసారమును గ్రహింపజాలెననియు, ఇట్టి విభిన్నమత సమన్వయమునకయి సంస్కృతం గ్లేయ, అగ్రీ, పారసీకాది పలుభాషలందు పాండితిని గడించి ఉపనిషత్తుల మొదలగు మూలగ్రంథముల కలిపి శ్రీ మూర్తి సిద్ధాంతము నెక్కి ఏకేశ్వరోపాసనపై శాధారపడిన బ్రహ్మ సమాజమును స్థాపించిరియు, వారి దృఢ సంకల్పము, కార్య దీక్షయును కొనియాడదగినవనియు, వారి ఘనసేవల మానవ జోషికంతటికిని విస్తరించెననియు, 1883 సం॥ ప్రాంతములందు విదేశీయస్వపరములందు క్రొద్దపొందు భారతీయుని గూర్చి మనము యోచించవలసినదో రామమోహనుని యొక్క గొప్పతనమును గ్రహింపజాలదుమని పల్లికిరి. మానవసేవయే రామమోహనరాయల జీవితమందలి పరమార్థము. 1883 సం॥ న రామమోహనరాయల ద్విస్థలు వట్టగుందు భౌతిక కీర్యమును విడనాడెను. భౌతికతలకా మహానీయుని సమాధి పుణ్య తీర్థముగ నుంకెగలదు. భారత వర్ష మందలి రాజకీయములుగాని మత సాంఘికవిద్యా, పరిపాలకాది సమస్తకాఖ్యలందును శేషు గావించబడిన సంస్కరణములందు రామ మోహన రాయలచే నూచింపబడినదే. తుదకు వ్యాఖ్య, కార్య నిర్వాహక కాఖ్య విభజనమును బోలిన వ్యల్యంకముగూడ వారివలన నూచింపబడెను. రామమోహన రాయల వికాలవృద్ధియుసర్వభూతసమహితత్వమును ఎన్నదగినవి. అందువలననే వారు సమస్త మతకుల చేతను తమవారుగ గౌరవింపబడిరి. భారత భావి భాగ్యోదయమునకు రామమోహనుడే పునాదిజే నెను. శిష్యులగు ఆతని ఆత్మను సంస్కరించి వారి దుర్గము ననుసంధులయే భారతీయుని కర్తవ్యమని పల్లికిరి.

శ్రీ. పి. చందయ్యగారు క్రైస్తవసంఘము వత్తుమున మాట్లాడుచు వివిధసత్యములకు, పలుతెగలకునికెట్లయిన భారత భూమియందు రాజా రామమోహనరాయ ప్రజలందరకు శాయకుడు గావాలెననియు, సహిత, అధునాతన విజ్ఞాన, శాగ రికతలను సమన్వయ మొనర్చి రెంటియందును ఉత్తిమ మైన దానిని గ్రహించి ప్రజల కుపజేయించిన వారిలో రామమోహన రాయలు మొదటి వాడనియు, 50 వ సంవత్సరమునందే ఉద్యోగమును విరమించి ప్రజాసేవయందు పొల్లొ నెనరియు వారి జీవితము దేశేవాదుల కాదర్శప్రాయ మనియు, సారములేని తంతులకు, లాంఛనలకు ప్రాధాన్యమొసంగి, ముఖ్య సిద్ధాంతముల మరుగుపరచెడి దురాచారములు బారినుండి మతము నుద్రించి ఆత్మారాధనకు, మానవసేవకు ప్రజల మేల్కొల్పిన సంస్కర్త రామ మోహనుడే యనియు, మానవులెల్లరును వారికి కృతజ్ఞులగు నుండగలరని పల్లికిరి. మహాత్ముడుగూడ అలీగారు మాట్లాడినపిదప అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగింపబడినది.

నోటీసు

గుంటూరు కాటక్ జూటు అండ్ వేవరుమిల్సు కంపెని లిమిటెడ్

గుంటూరు

ఈ మిల్లుయొక్క ఆర్డినరీ జనరల్ మీటింగు 14-10-1928 వ తేది (ఆదివారం) సాయంకాలము 3 గంటలకు నడచు కంపెనియొక్క రిజిస్టరు ఆఫీసులో జరుగును. నడచు మీటింగులో నడచు మిల్లును 1-1-1929 వ తేది లగాయతు 31-12-1930 వరకు అనగా రెండుసంవత్సరములకు కల్పాల్పకు యిచ్చుటకు కంపెనివారితో నిర్ణయింపబడిన పరతులకు లోబడి బహిరంగవేలము జరుగుచు గాన పాటపాడదలచినవా రెల్లరు దయచేయప్రార్థితులు. పరతులు ‘వైశ్య’పత్రికలో ప్రచురింపబడియున్నవి. కావలసిన వారు కంపెనికి వ్రాసిన బడముగలరు.

గుంటూరు } మద్ది వెంకట సుబ్బయ్య, పాటిస్వామి,
25-9-28 } బాడుంటు కే. కిరీసు అండ్ బ్రదర్స్.

Best Plants & Fresh Seeds !!

Salem Mango Grafts Rs.80 per 100 Guavy and Pomegranates Rs. 6 per dozen. Pomaleo Orange and Lime Rs. 9 per dozen Roses & best coloured Crotons Rs. 6 per doz. English Vegetable & Flower Seeds, 20 sample pkts. Rs. 2 each per 10 sample pkts. Rs. 1-4 each INDIAN VEGETABLE SEEDS BIG PKTS. 20 Rs. 2 Apply for 1928 English & Telugu Catalogue to :- S. K. I. ABDUL RAHMAN, Nursery, Salem

శూలనొప్పి త్వరలో కుదురును

వసిపిల్లలు మాత్రమేగాక పెద్దవారుగూడ నిరంతరము భోజనానంతరము లేక నీళ్లను త్రాగినపిమ్మట కఠినమైనొప్పిచే బాధపడుచున్నారు. చిక్కిలి నువ్రసిద్ధమైనది దీని పైననే, గడచిన అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రపంచ మంతటను ప్రజలు ఆధారపడియున్నారు. శూలనొప్పి, అనుసారము, ఉదరమునందు గలగు తిమ్మిరివాయువ మెండుగునని త్వరలో నయమగుచున్నది. అకస్మాత్తుగా గలగునట్టి వ్యాధులకు చేబట్టెన్న శూలనొప్పి అతిసారనివారణిని ఎప్పుడును దగ్గర చేకావలిగా నుంచుకొనవలెను. ఏలనగా శూలనొప్పి, తిమ్మిరివాయువ, కలరా, అతిసారము మొదలగునవి తఱచుగా ఉన్నట్టుండి అధికముగ చున్నది. 8919

చాంబర్లెన్సు దగ్గునివారిణి
CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
Des Moines, Iowa U. S. A.
8919 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

CHAMBERLAIN'S

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారణి.
కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారణి.

శ్రీభగవద్గీత

శ్రీ బెల్లంకొండ రామరాయకృత భాష్యార్థ ప్రకాశ వ్యాఖ్యానికీత శాంకరభాష్యము గలది.

(సంస్కృతము)

అత్యుత్కృష్టముయిన గ్రంథము.

ప్రథమవట్టము (1-6 అధ్యాయములు) రు 2-0-0

ద్వితీయవట్టము (7-12 అధ్యాయములు) రు 2-0-0

తృతీయవట్టము అచ్చగుచున్నది.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

7, తంబుకెటిపేడి, మద్రాసు.

(Price 2-12-0 each)

1928 సం॥ నెప్టెంబరునెలలో ప్రచురమైన నూతన

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” రికార్డులు.

(10 ఇంచి రెండు ప్రక్కలగల గ్రీనులేబిలు) .. (1-కి ధర రూ 2-12-0)

N 2508 } నందకుమార్ హిస్. అ. నుండరమ్
అదిత్య పాండ్యయ్య (మధుర)
N 2509 } ఏడుకత్తె నెమెడికాపునక్క శ్రీమతి. టి. సీ.
ఏదో తెలియకపోయినట్లే రంగయ్య
(తిరువల్లూరి)
N 2510 } నీచయమయి తీర్క్కుకడం (కోవల)
,, భాగం 1, 2 యస్. వి. నుబ్బయ్య
భాగవత్ (ఆర్యగణపతి)
N 2511 } మక్క. వీరందనభి టి. యం భాద్రుభాషా
,, భాగం 1, 2 (ఒకయూర)

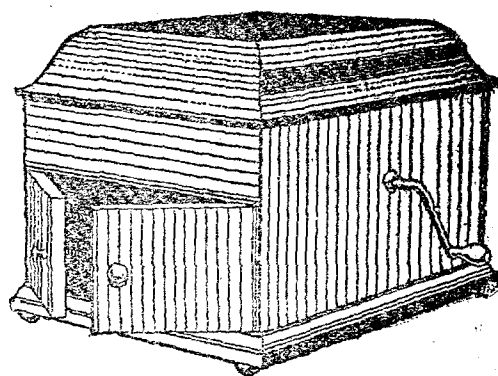
N 2512 } రామకామ బబూన జె. శేషగిరిరావు.
వీరభిముతంద
N 2513 } కాంతమలేశ స్వామిమలేశు యస్. వి. నుబ్బ
,, భాగం 1, 2 య్య భాగవత్
(ఆర్యగణపతి)
N 2514 } హనలేనియ్య డి. నుబ్బరామయ్య
కాయలశేషకృష్ణ మైసూరు.
N 2515 } ఓకిభారో కైకుంఠపతి హిస్ ఆరులక్ష్మి
భాగం 1, 2 మైసూరు

N 2516 } వరికభాషలూ ఆత్మయోగిశివం
భాగం 1, 2
N 2517 } పీలేయం
యజ్ఞానుమండోపండు
N 2518 } సీత భాగ్యవతి పాన్పు స్వామిపెళ్లె
,, భాగం 1, 2 మధుర (భాగవతం)
N 2519 } ఎవరని
భాగం 1, 2

నూతన “హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్”

టేబిల్ గ్రాండు మెషినులు

మీకు పాటలు పాడినట్లే వివరముననిన యీ “హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” లోనే విని	
ఓకుపాలిషు	అనందించవలయును.
నెం 103 య్య 150-0 0	య్య 160-0 0
,, 109 ,, 200-0-0	,, 210-0-0
,, 111 ,, 250-0-0	,, 260-0-0
,, 126 ,, 285-0-0	,, 295-0-0

డి గ్రా మో ఫోన్ కం వె ని లి మి టె డ్,

కలకత్తా.

బొంబాయి.

జీలమ్ నదివరదలు

850 గ్రామములు ముణిగిపోవుట

ప్రభుత్వమువారును ప్రజలును
ధనసహాయము చేయుచుండుట

సిమ్లా, సెప్టెం 27:—పాంచాల ప్రభుత్వములో మంత్రి గానన్న ఫిరోజ్ ఖాన్ నూత్ గారు స్థాపించిన వరదలసహాయ నిధికి రైస్ గ్రామము గారు రూ. 250 విరాళము నిచ్చివారు. (ఆ. పే)

లాహోర్, సెప్టెం 27:—జీలమ్ నీరాజ్ రాజ్ వరదలు వరదలనవల పాంచాలములో ప్రజలకు కలిగిన భూసంపదములను గురించి ప్రభుత్వమువారికి రూ. 50 వర్తమానము వచ్చింది. మహా పూర్ జిల్లా నీటియందు యితరసలమలినంతి రాకపోకలన దీ లులేనందున అప్పటివిషయము తెలియలేదు. కాని 1893 సం వర్షములోని పాంచాలము వరదలకన్న గూడ నీసంవత్సరము చాలమోతమైన తెలియచున్నది. సైకోల, గజరాట్, తేల మ్, మహాపూర్, నువకోవాలా జిల్లాలలో 850 గ్రామములు ముణిగి పోయినవి. 7000 వ గురువులు చచ్చిపోయినవి 2, 500 వ గురువులు భాగ్యము పొడ యన ది, 25, 000 ఎకరల పొలములు ముణిగిపోయినవి. 16,000 మంది కొన్నికొంతపోయినవి. దాదాపు రెండు మంది జనము నశించి వారు.

ప్రభుత్వ సహాయము

విత్తములు కొనుటకు, వరువులు సంపాదించు కొను టకు, ఇండ్లు కట్టుకొనుటకు తరాలి ఆస్తులుగా ముఖ్యము చేయి బడినవి. రాష్ట్రీయకరువునిధికి లక్ష 80 వేల రూప్యములు దీనికి మంజూరు చేయబడినవి.

ఇండియన్ ఏరిక్ సు ఫాక్స్ బ్రెస్టు ధందులో నుండి ధన సహాయము కావలసిన దరఖాస్తు పెట్టబడినది.

ప్రభుత్వోద్దేశిగా ముఖ్య ఆయా స్థలములను దర్శించి నెక్టు రవిమకా మొదలగు సహాయమును చేయవచ్చును.

రోగములు ప్రబలించు ఆరోగ్యశాలవారు తన ప్రయ త్నములు చేయవచ్చును. క్విన్జెక్సు పంచి పెట్టు చున్నారు. ఆ. పే.

బర్తాకు నిర్బంధ ప్రారంభవిద్య

హర్తాకు కమిటీవారి సాక్ష్యవిచారణ

మండలే, సెప్టెంబరు 27:—సెషను విద్యాసహాయ పంతులువారు 22 వ తేదీన యీ ప్రాంతంలో చాల పాఠశాల లను దర్శించిరి. మొయి కలలోని స్కూల్స్ డిప్టీ ఇన్ స్పెక్టరు బాల్విమగారు సాక్ష్యములను తన దివిజనులో గత పదేం డ్దయందు విద్యాభివృద్ధి పంత్వీకరణకు సన్నద్ధునిరి. నిర్బంధ ప్రాధమికవిద్యకు యొక్కన వ్యయమును, దానికొరకు వచ్చు లు మొదలగువిషయములను అవసరములేదనిరి.

బాలర మౌములు (ప్రివీసాలు) రెన. మెరగూరు దేశాభాష పాఠశాలకు విద్యార్థులు యొక్కనముంకి వచ్చుచు న్నారనియు సెకండరీ విద్యయందు కలిగియుండు యొక్కన (కనహించుచున్నార) గాని సంక్రమి కరమున ఆభివృద్ధి లేదనియు దిరి.

మునిసిపలు స్కూలులలో పుట్టిన పం. ఎం. సి. బావాగారు నిర్బంధ విద్య ప్రారంభవిద్య యందువలనవియు దేశవిద్యకు ప్రభుత్వమువారు తగిన సహాయము చేయవచ్చు రనియు మహమ్మదీయుల విద్యాభివృద్ధి చాల నెమ్మది గా నున్నదనియు, (ప్రభుత్వ విద్యాశాఖకన్న మిమనరీ పాఠ శాలలే ప్రాధమిక విద్య ఎక్కువ ప్రచారమునకు తోడ్పడు చున్నవనియు చెప్పిరి.

జిల్లా స్కూలులోల్ల అధ్యక్షులగు పూలూగారు దేశ భాషా విద్య యొక్కన అభివృద్ధి చేయవచ్చుననిరి. ప్రారంభ విద్య నిర్బంధము చేయు టవసరమేగాని దానికొరకు పన్నులు విధింపరాదు. ఇతర ప్రభుత్వశాఖల ఇచ్చు తగ్గింపవలసినది. మత విద్యగూడ నిర్బంధము చేయవలసినది.

ప్రాధమిక, సెకండరీ విద్యాభివృద్ధి పంత్వీకరణకు తేదీని సెంట్రలు సేషనులు మౌములు విద్యాసహ రజకు గారు చెప్పిరి. విద్యాసహ సలూగు చేయియు లేయి కృషి నలవినయితే ప్రభుత్వమువారు యుద్దేశించిరి. బాతీయ పాఠ శాలలకు ఆశ్వాసము జరుగవచ్చుననిరి.

మండలేదే విజన కమిషనరు టంకెన్సుగారు పతి పం ఘమువారికి వింకోసంగెను. పంఘమువారు 24 తేదీన వివాహము పై మెయిమో బోయి ప్రభుత్వమందిరమున వివాహించిరి. ఆ. పే.

బొంబాయిమిల్లుల సమ్మె

కాంతి సూచనలు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 27:—మిల్లు యజమానులకును సమ్మెవాదకులకును సహధానము చేపాటుకు ప్రయత్నములు తిరిగి జరుగుచున్నవి.

మిల్లు యజమానులు పనివాండ్ల కందరికిని కొన్ని ఫీర మైన వేసిన ప్రమాణములను నిర్ణయించిరి. ఈవేతన ప్రమాణ పట్టికను విమర్శించి చేయదగిన మార్పులను చేయుటకై యొక ప్రత్యేకపు కమిటీ నియోజింప బడినది. ఈకమిటీవారు తమ తీర్పు చెప్పటకు కొన్ని దినములు కట్టుకు, ఈలోగా పనివాండ్లు పనిలో చేరిన యెడల ఏర్పేలు ప్రకారముగా వేతనములు పని వాండ్ల కీయబడలేనో అనియమమై ఇంకను తగాదా వడు చున్నార.

గతరాత్రి చాలా ప్రాద్దు పోవునరకును చచ్చి జరిగినది. కండెల కట్టు యంత్రముల పనివాండ్లకును మూలమున యంత్ర ముల పనివాండ్లకును వేతనముల విషయమై నిరారణ చేయబడి నది. మొముల కేర్వొనబడిన వారికి రోజు 1 కి రు 1-0-0 చొ॥ న యున్ను తరువాత కేర్వొన బడినవారికి 2-0-0 చొ॥ యున్ను యచ్చుటకు అంగీకరించిరి.

వేతయంత్రముల పనివాండ్ల వేతన నిర్ణయము ఇంకను ఆలోచింప బడుచున్నది. వేటి ఉదయము తిరిగి చర్చింప బడును. ఆ. పే.

అఖిలపక్ష మహాసభ

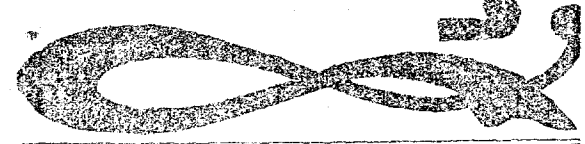
అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘసహాయ

కార్యదర్శి ప్రకటన

అహ్మదాద్, సెప్టెంబరు 27:—అఖిలభారతకాంగ్రెస్ సంఘ సహాయకార్యదర్శి యాట్లు పత్రికలపై ప్రాయమున్నాడు.

అగడ్తలో అక్షులపురుషునబడిన మహాసభవారి కార్య క్రమముయొక్క సంగ్రహచిత్ర సప్రచురణక మూడవ మార్పులో చేర్చబడినది. దీనిప్రతిపతగామూడ దొరకును. ఖరీదు 0-4-0. ఇదివరకు నివేదికలను కొనినవారికి 0-2-0 చొ॥ యున్నవలయును. ఈగ్రంథము రైల్వేస్టేషనులలో వీలర్ గారి దుకాణ ములలోను, ఇతరుల దుకాణములలోను దొరుకును. (ప్రీ పేస్)

మదరాసువార్తలు

రాకపోకలు:—సి. ఎన్. మర్రికాగారు గోదావరి నదికి తీరీకరమునకు మద్రాసునుండి, కల్వత్ క్లాక్ గారు గతరాత్రి మద్రాసు నుండి పూనాకు పయనమైరి.

కార్యరేషను ప్రత్యేకసభ:—రాజపు అక్టోబరు 1 తేదీని సాయంత్రము 5-15 గంటలకు రివ్యూసభనము న మద్రాసు కార్యరేషను ప్రత్యేకసభ జరుగవలెను.

జగన్నాథభక్త సభ:—ఈ సభవారియాజమాన్యమున ఈ సెలవిడి తేదీని సాయంత్రము 4-45 గంటలకు ఎన్నాగు హోటల్లో జేపిలిసభ సభనమున బెంగళూరు నాగరత్నం గారు గానము సలిపెదరు.

రామస్వామిపీఠ విద్యార్థి ఖానీ:—ఈ సందర్భమున ఎర్రకు కావించబడిన రాజఅహ్మద్ ను నిన్న సాయంత్రము చిప్రపెన్సి మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుటబెట్టిరి. ఈమెను కామీ నువై ఓడుదులయేటకు మేజిస్ట్రేటుగా రంగీకరించుటకును.

టి. టి. వి. హైస్కూలు పూర్వవిద్యార్థులసంఘము:—ఈసంఘమువారి మొదటిసభ 29.9.28 తేదీని సాయంత్రము 4 గంటలకు టి. టి. వి. హైస్కూలులో ఎన్. రాజమణిక్యం మొదలియార్ టి.వి. టి.ఎల్. గారి యధ్యక్షత క్రింద జరుపబడును.

ఒకబహిరంగ ఉపన్యాసము:—చెంగల్వరాయ శాయకర్ పెక్కికల్, ఇండస్ట్రియల్ ఇన్స్టిట్యూటునందు యీ సంసాహకల జినోత్పత్తిసందర్భమున అక్టోబరు 4 తేదీని సాయంత్రము 4-50 గంటలకు సి. గోపాల మూక్ ఎం. ఎల్. సి. గారు సాంకేతిక విద్యార్థులకి గురించి యుపన్యాసించెదరు.

ఒకకూలివానిమాతృ:—రాయపురంలో నిన్న రాత్రి వెలు అను హోర్మకూలివాడు హత్యకావించబడెను. ఇతనికి 40 ఏండునడుము. ఇతని మేనల్లుడగు దేశప్పన్ అనువాడు తన సోదరునిమాత్రము ప్రేమించుచున్నట్లు తెలిసికొని ఇతడు మందలించెను. ఆశోధమున దేశప్పన్ యితనిని నిన్న రాత్రి నడవడపు తెచ్చుతో నుడుటెనెరి గొట్టిచంపెను. పోలీసువారు వెంటనే అక్కడికిగిరి దేశప్పన్ ను ఎర్రకుగావించిరి. నేడు చందాయీ జరుగను.

ఎం. సి. రాజాగారిచర్య ఖండింపబడుట:—నిన్న మధ్యాహ్నము తిరువూరునందు మద్రాసు లేబరుయూ నియమసభ టి. కె.రావుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. ఎం. సి. రాజాగారు లేబరు సంఘమునకు గాని ఆడిట్రాలిములకుగాని ప్రతినిధి కారనియ అట్టివారిని నైమను సంఘసహాయక మేర్పరచబడిన కేంద్రసంఘమునందు సభ్యులగు జేబ్బుల అక్రమమున ఆట్టిచర్యకు సభవారు ఖండించుచు నొక తీర్మానము నేకగ్రీవముగ నామోదించిరి.

కోయిల్పత్తి రాజద్రోహకేసులు:—మద్రాసు నుండి కాలంగు కార్యరేషనుకు డి. కళేంద్ర గారిట్లు వ్రాయుచున్నార. ఎం. ఎన్. ఈ ప్రహ్లాద్ అయ్యల గారు, కోయిల్పత్తి రాజద్రోహకేసులకు సంబంధించిన యితరముద్దాయులును కోయిల్పత్తి ఎన్నార్లవైచమండి యాసెల 29 తేదీని డిన్ బోటుమెయిలులో నేనుదురు. వీరిపైనే లేబరికేసులు కోయిల్పత్తిలో విచారించబడును. వీరికి సానుభూతిని చెల్పుటకును జంతువును కొడుటకు ప్రజలరేపు ఎన్నార్లవైచమందో హా జరు కావలెనని కోరుచున్నాను.

సైమను సంఘమునకు సార్వగళము:—భారత దేశమునకు సైమనుసంఘము జన్మతెలిసివాటికి సార్వగళ మొన గుటకును సైమనుసంఘ నిజీకము ఖండించుటకును మద్రాసు హైకోర్టులో నొక న్యాయమూర్తివరకు నొక మహమ్మదీయున కొనగవలెనని ప్రభుత్వమువారిని (సార్థి యేటకును అక్టోబరు 7 తేదీని సాయంత్రము 5-30 గంటలకు తిలకపట్టుకునందొక బహిరంగసభ మద్రాసుమహమ్మదీయులు గావించెదరు. బహాద్ ఖాన్ బహదూర్ మాలానా హాజిబయ్యాద్ నీ మహమ్మదు సా మోలు బహదూర్ గారు సభాధ్యక్షత వహించెదరు.

చెన్నపురి కార్యరేషను

నగరమున కలరా తిరిగి తలయెత్తుట

1927-28 సం॥ సరిహదా నిజీకమున చచ్చిండుటకు గాను, చెన్నపురి కార్యరేషను సభ, ప్రత్యేక సమావేశము నిన్నటి సాయంత్రము జరుపుట తీర్మానము జేయబడినది. కాని ప్రత్యేక సమావేశము జరుగుట కుండలసిన, అధ్యము 20 మంది సభ్యులైనను హాజరుగాక పోవుటచే సభ జరగటకు వీలు లేక పోయెను. నామూరు 17 గడు సభ్యులు మాత్రమే హాజరైరి. అయిన సభ జరగుటకు వీలు లేక పోయినను, గద్దె రంగ య్యకాయాడు గారి యనకాళెను నువయోగించుకొని, సగరమున 10, 11-వ డివిజనులలో కలరా వ్యాధి తిరిగి తలయెత్తి తీవ్రముగ విజృంభించుచున్నదని సభ చాకిరిని, అధికారలకును చెలిపి, దీనిని బెంటునే యణచుటకు చర్య దీనుకొనవలెనని గోరిరి.

డాక్టరు యల్. శారాయణరావుగారు గూడ ఈసమయమున మాటలాడుచు, రంగయ్యకాయాడు గారు చెప్పిన కమయలు బలపరచి సగర డివిజనులలో కలరావలన రోజున కిద్దరు ముగ్గురు చనిపోవుచున్నారని చెలిపి.

కార్యరేషను అసోగ్యాధికారి సభ్యులకు సమాధాన మొసగుచు, అధికారతీ విషయమున ఇదివరకే చక్క డీనుకొని వైద్య సహాయ మొనర్చుచున్నారనియు, సగర ప్రదేశముల యందు పనిచేయుటకు ప్రత్యేకముగ కొందరు డిప్లొమటులను పంప బడినదియు, సగర డివిజనులలోని బహుళయందు అసోగ్య కరమున వస్తువులు విక్రయింప బడడం జూచుటకుగా నొక అనిటర్ ఇక్ స్పెక్టరు ప్రత్యేకముగ నియమించ బడినదియు, వ్యాధిని నివారించుటకు అధికారలు సర్వవిధముల ప్రయత్నించుచున్నారనియు నుడిపి.

బాల్య వివాహముల బిల్లు

వి. టి. ఆర్. అయ్యరుగారి యభిప్రాయములు

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 27:—కారదాగారి బాల్యవివాహముల బిల్లుకుగరించి పూర్వార్చార వరాయణుల నిష్ఠా రాయవారబద్ధ నాయకుల టి. వి. రామస్వామి అయ్యరు గారు నిన్నుండి మద్రాసునకువచ్చి పైబిల్లుకుగూర్చి (ప్రీ పేస్) ప్రతినిధితో నీ కిందివిధమున చెలిపిరి.

బాల్యవివాహముల బిల్లు విషయమున నిష్ఠాగో చరారమున నావించినను ఇప్పుడే మద్రాసునకు వచ్చితిని. నిష్ఠాగో శ్రీయు యాబిల్లు కనుమలముగ జుండుటచే మొదట నావని చాలకష్టముగ నుండెను. అదియునుగాక నెల్లప్పుడు బిల్లులో చాలమంది సంఘసంఘ్-కాభిమానులగు సభ్యులగు నియమించబడిరి. వారికి పూర్వార్చార వరాయణుల మాటలుకట్టివు. కాని అన్యక్షణమున మహమ్మదీయులు ఈబిల్లుపై దాడిచేయ సమకట్టి ఆందుచే యాబిల్లును ఓడించుటకు కొంత ఆవకాశము కలిగెను. గత నిష్ఠాసభలో తొందరగా నీబిల్లుకుగరించి ఎట్టిచర్య ను గా విం ప వ ల ద ని యా యి డి యొ క వివా ద పూ రి త మ గు స మ స య ని యు చర్యంగ మహారాజాగారును సేనుమరాజు ప్రతినిధిగారికి విన్నవించిరిమి, భారతకానసభలో నీబిల్లునకుగల వ్యతిరేకాభిప్రాయల సంఖ్యకుమాది కారదాగారు మాడతెలిపి తెచ్చుకొనిరి. ఈబిల్లువచ్చి ఢిల్లీసమావేశమునకు అవుదలచేయబడిన, ఇచ్చటి నుంచి ఢిల్లీసభజరకు కాలమువరకు నేమిజరిగినను సంస్కరణాభిలాషులగుకొని నంత ముఖముగా నీబిల్లును కాననమాగాచేయుటకు సాధ్యముకాదు. (ప్రీ పేస్)

పేదారణ్యం కాంగ్రెస్ ఆఫీసు

సోదా

సైమన్ కమిషన్ మార్గమున చరచుచేయుటకు

కుంభకోణం సెప్టెంబరు 28:—పోలీసులు పేదారణ్యం కాంగ్రెస్ కార్యాలయమును సోదా చేసి కొన్ని కాగితములను తీసికొని పోయిరిని తెలియుచున్నది. అప్పటి కాంగ్రెస్ కార్యక్రమమును కనిపెట్టుచుండుమని సూధ చాడలకు ప్రభుత్వము వారాజు యచ్చివట్టుగూడ తెలియుచున్నది. సైమను సంఘము రాక సందర్భములో నిట్టి యజ్ఞబలిచేయబడిననని తెలియుచున్నది. (ప్రీ పేస్)

జయపూరు మహారాజాగారికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ గౌరవము

సన్మానము (స్వీకరించుట)

బెజవాడ, సెప్టెంబరు 28:—ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు ప్రొఫెసరులగా నేను జయపూరు మహారాజాగారిని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు నెనెటుసభవారు ఆమోదించి ఆ పదవిని యథావిధిగా నధిష్ఠించుటకు గోతులు వారియొక్క యున్నతయొగ్గతా లక్షణములనల్ల నట్టి పదవి వారికి లభించినందులకు వారిని అభినందించుచు నా వా రా ప ద వి ని జయప్రదముగా నిర్విఘ్నముగా సెలవేర్చగ లంఘితై ఆశీర్వదింపుచు యొక తీర్మానమును నెనెటు సభవారు ఏకగ్రీవముగా చేసిరి.

జయపూరు మహారాజాగారును వారి పూర్వీకులును చేసిన ప్రజోపకారములను, దానధర్మములను ప్రశంసించుచు విశ్వవిద్యాలయపు జైను భాస్వలగుగాన తదితర సభ్యులును ఉపన్యసించిరి.

జయపూరు రాజాగారి వాగ్దానము

జయపూరు మహారాజాగారు కూడ ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు తమకే వంశనలేకండ సహాయము చేయుదుమని వాగ్దానము చేసిరి.

ఆంధ్రదేశములోని ఇతర సభ్యులను మహారాజులును కూడ యీ విశ్వవిద్యాలయమునకు తోడ్పడవలెనని జ్ఞాపించిరి. (తంరి)

భారతి పాటలు

డా॥ వరదరాజులుగారి ప్రకటన

డా॥ పి. వరదరాజులు నాయుడుగారి కిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

కీ॥ శే॥ ఈ ప్రహ్లాద్ భారతిగారి 20 సంవత్సరముల క్రిందట రచియింపబడిన బాలీయగీతములు రాజద్రోహమును త్రోవొట్టునట్టివిగ నన్ననని ఇటీవల మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు అగ్రంధములను విరచయకొనిరి. వి. కృష్ణస్వామిఅయ్యరు, సర్॥ పి. ఎన్. శివస్వామిఅయ్యరు, క. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, సర్॥ సి.పి. రామస్వామిఅయ్యరుగారు లామెంబరుగా నున్నపుడుకూడ యీభారతిగీతములను విరచయకొనవలెనని ప్రభుత్వమువారికి ఉద్దేశముండెను. కాని అప్పుడేది కొనసాగలేదు. ఇప్పుడు జన్మింపకుచుకారు ప్రభుత్వమును నవలంబించుట యొక్కప్పట్టి నాయకులగు లామెంబరు వదలియుండుటయు ఇట్టి కార్యమును ప్రభుత్వమువారు చేయుటకు వీలైనది. కాని నీరలో అరవభాషయందు చాలినంతజ్ఞానము లేదు. ఈగీతము లందు సాంఘికత, కలహములను పురికొల్పి నొక్కొక్కమైన నుగానరాదు. ఇటువంటి దేశభక్తి పూరితములగు గ్రంథములను విరచయకొని దక్షిణదేశమున బాలీయోధ్యమును సరికట్టుటకు జన్మింపకుచుకారి సహాయమును బడసిన యీ ప్రభుత్వమువారు. ఇప్పుడు పూనుకొనిరి. ఇందులకు తమకే రాష్ట్రజాలాదకొనడం. ఇప్పుడైనను ప్రభుత్వమువారు తమతత్వము గ్రహించి స్వాధీనపరయకొను (కన్పిసేటు) ఉత్తమము ఉపసంహరించుకొని యీ భారతి గ్రంథములను తిరిగి యిచ్చుట ధర్మము. అట్లు గా విం ప ని చో ప్ర జల క ర్ర వ్య ము నుగూర్చి అందరకును తెలియును. జన్మకృత్యముల నాపాడుకొనుటకు ప్రజలెల్లరు కేక్రించనలేక పాటుపడవలసియున్నది.

నైజాం రైల్వే సమ్మె

హైదరాబాదు, సెప్టెంబరు 27:—నైజాంరైల్వే సమ్మె నాయకులైన దల్లియూ వి. ఆర్, నాయుడుగారు సమ్మె యంతటితో ముగించబడనని తెలియజేయుచున్నారు. రైల్వే అధికారులగు సర్ ఆక్సరు హైదరాబాద్లో ఇంకను సంభాషణలు పంపించింపుచు జరుగుచున్నవి. ఇంతవరకును సమాధాన మిద విధమున జరుగలేదు. (ఆ. పే.)

నవపూరు తంజావూరు చేరుట

తంజావూరు, సెప్టెంబరు 28:—ఉదయము ప్రీతాండం ఎక్స్ ప్రెస్ బండిలో సర్ కేజుబహదూర్ నవపూరుయొచ్చు టికి వచ్చిరి. వారి నే హితులును యితర ప్రజలును చాలమంది వారి నాశ్వరించిరి. ఉదయము వారు దేవాలయమును, సరక్కుటి మహాలా వార్ లైబ్రరీని దర్శించిరి. తరువాత తిరువడి నల్లి తిరిగి వచ్చిరి. ఇచ్చటికివారు స్వంత పనియద వచ్చివారు గాన రాజకీయములను గురించి ముచ్చటించ నిరాకరించిరి. ఈ రాత్రి రామేశ్వరంబండితో తిరుమనాపల్లి జరిగి. (ఆ. పే)

నానారాష్ట్ర సంఘము

శ్రీకృష్ణా

నానారాష్ట్ర సంఘమువలన ప్రయోజనము తగ లేకున్నను, ఖర్చు మిగుల యధిక మగుచున్నది. దీనిని తగ్గించుటకు అవకాశములు చాలగలవు. కాని నానారాష్ట్ర సంఘమువారు వీని నుపయోగింపకున్నారు. బీదదగు హిందూదేశము నకు, ఖర్చువలన చాలయిబ్బంగులు గలుగుచున్న వి. హిందూదేశ మిదివరకు తన అసమృద్ధినిజూపి యుండెను. కాని, దాని, నెవరును పాటింపరయిరి. ఈమారు బడ్జెటుపట్ల హిందూదేశము అసమృద్ధి జూపియుండెను. ఇంగ్లండుమూత్రము అంగీకారము జూపియుండెను. ఇండియాతరపున లిట్టనుప్రభువు గారు అసమృద్ధిజూపి, తమధర్మమును నెరవేర్చియుండిరి. ఇంత ఎచ్చు ఖర్చు కవనరము లేదని వీరు తెలియజెప్పిరి. ఆయవ్యయముల నిర్ణయములు చాల లోపభూయిష్టముగ నున్నవి. నానారాష్ట్ర సంఘము తూర్పుప్రపంచమున కేమాత్రము లాభకారిగాద నియు, యూరపియనుల లాభక్షేమములనుమాత్రమే పెంచుననియు, నభిప్రాయము వ్యాపించియున్నటుల లిట్టనుప్రభువుగారు తేటపరచిరి. నానారాష్ట్ర సంఘమున నుండుటవలన, హిందూదేశమున కేమయిన లాభముగలదాయని సామాన్యముగ చర్చింప బడుచున్నది. ఇందుకు అనుకూలముగ జవాబిచ్చుట దుర్లభమగునని, లిట్టనుప్రభువుగారి తలంపు. అందుచే ఇండియాతరపున వీరు బలముగ ననమృతి తెలుపుట తటస్థించెను.

ప్రస్తుతస్థితిలో నానారాష్ట్ర సంఘమునుండి వైదొలగుటయే ఇండియాకు క్షేమముని దోచును. నానారాష్ట్ర సంఘపు ఖర్చు ప్రతి సంవత్సరమునను హెచ్చగుచున్నది. దీనివలన ప్రయోజనము మాత్రము రానురాను తగ్గిపోవుచున్నది. నానారాష్ట్ర సంఘము ఆయుధవిస్త్రనమునకు గాని, శాంతిరక్షణకుగాని తోడ్పడుటలేదు. హిందూదేశపు మిలిటరీ ఖర్చుతగ్గుటలేదు. ఆయుధవిస్త్రన సమస్య ఇంకను ఆలోచనలతోనే గడచిపోవుచున్నది. ప్రాథమికసభ యీసంవత్సరపు ఆఖరునో, రాబోవు సంవత్సరము ప్రారంభముననో సమావేశమగుట. ఈ లోపల ఆయాప్రభుత్వముల వారి తో సరిపఱింపదరట. జర్మనీ, హంగరీ దేశములు, అలస్యముపట్ల అసమృద్ధి జూపుటకుగాను, వోటింగునందు పాల్గొనకపోయినవి. నానారాష్ట్ర సంఘమువారి విషయమున తొందరపడిన హేతువుచే, ఇంగ్లండు నిందించెను. ఇది గూడతొందరయే యగుచో, ఆయుధవిస్త్రన సమస్య గూర్చి ఇంగ్లండు ఎప్పుడు చర్యదీసికొనదలచెనో తెలియదు. మొత్తముమీద ఆయుధవిస్త్రనముపట్ల,

ఏకాంతివాదానికి మనస్ఫూర్తి విశ్వాసములేదని దోచును. సిద్ధాంతమును మాత్రము వీరు వైచైన ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఫ్రెంచి, బ్రిటీషు ప్రభుత్వముల మధ్యజరిగిన ఒడంబడిక విషయమై ఇంతవరకు సత్యము బయల్పడలేదు.

ఇది శేలనిది, ఆయుధ విస్త్రన మెట్లుల సాధ్యమగునో తెలియదు. బ్రిటీషువారి వలంబించిన పద్ధతులు దూరదృష్టి రహితములని, లండను మైక్రుప్రతికగూడ భావించుచున్నది. రైనులెండును ఫ్రెంచి వారింకను ఆక్రమించుట అసమంజసమని, ఎల్లరును అంగీకరించెదరు. కాని తమ సైన్యములను దీసివైచుటకు ఇంగ్లండుకు ధైర్యము లేకున్నది. తొమ్మిదవ నానారాష్ట్ర సంఘసమావేశము ఎట్టి ఏర్పాటు జేయకుండ ముగిసినది. కెల్లాగు ఒడంబడిక ప్రపంచ శాంతిని గోరుచున్నది. కాని, ఆయుధ విస్త్రనము జరుగనిది, శాంతి గురురు తెలులు? నానారాష్ట్ర సంఘమువారుగాని, శాంతి సమావేశమువారుగాని, యీ విషయమును చేపట్టక విడచిపెట్టుచున్నారు. ఆయుధ విస్త్రనము జరుగవలెననిన, ప్రపంచము నం దన్ని దేశములకును స్వయం నిర్ణయాధికార మొసగవలయును. పరాధీన జాతుల సమస్య తొలగవలయును. అన్ని జాతులును స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచున్నపుడు, ఆయుధములతో నవనరము దప్పిపోవును. స్వార్థపరులగు జాతులవారు, తమ స్వలాభము నినుమంతయు విడనాడక, ప్రపంచశాంతియని గగ్గోలుబెట్టెదరు. గొప్ప సిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించెదరు. శాంతి సమావేశములను జరిపెదరు. కాని, శాంతిస్థాపన పట్ల వీరికి నిజమగు విశ్వాసము లేకున్నది. అందుచే జాతులలో హృదయ పరివర్తనము జరిగినగాని, శాంతి స్థాపన కవకాశములకు నని దోచదు. నానారాష్ట్ర సంఘము కేవలము అలంకార ప్రాయముగ నిలిచియుండునుగాని, ప్రపంచ శ్రేయమునకు నిజముగ ననుకూలంపజాలదు.

గుంటూరు: పరిశ్రమల విచారణ

దత్తమండలములను, దక్షిణజిల్లాలను విచారించినపిమ్మట, ప్రత్యేకపారిశ్రామికోద్యోగి గుంటూరు మండలమును విచారించదలపెట్టెను. ప్రత్యేకోద్యోగికి ముగ్గురు తహశీలుదారులు సహాయము జేసెదరు. వీరు గావించెడి విచారణపై ప్రత్యేకోద్యోగి యాధారపడటవలన నిజస్థితిని గ్రహించుటకు వీలుండదు. వీరు స్వయముగ విచారణ సలిపినగాని ప్రయోజనముండదు. వీరికి సత్యనారాయణగారొక సహాయోద్యోగియట. ఇంతవరకు సర్వే జేసిన పదహారు జిల్లాలలోను, తగినంత సమాచారము వీరికి లభించినటుల దోచదు. వీరి విచారణవలన, పూర్ణ లాభము గలిగెనని జెప్ప వీలులేదు. గ్రామప్రజలతో సంబంధముగలిగి, వారి ఆచారవ్యవహారాలను గుర్తెరిగి, గృహ పరిశ్రమల స్థితిని గుర్తెరిగిన వారి తోడ్పాటు గావలయును. గృహ పరిశ్రమల పట్ల సానుభూతి లేని వారి తోడ్పాటువలన విశేష ప్రయోజనముండదు. అనుద్యోగల సహాయ మత్యవసరము. కేవల అధికారుల సహాయమువలన, సమగ్ర పరిశీలన కవకాశముండజాలదు. పరిశ్రమల యభివృద్ధి విషయమున,

పారిశ్రామిక శాఖవారు మొదట యంత్రపరిశ్రమల సహాయమును తలపెట్టిరి. కాని యిది సాధ్యపడదని విడచిపెట్టిరి. పిమ్మట, వీరు గృహపరిశ్రమల యభివృద్ధికిమాత్రమే తోడ్పడ సిక్ష్మయించిరి. కాని ఇక్కార్యమును గావించుట కయినను, పరిశీలన ముగియలేదు. ఎంతకాల మిది యింకను కొనసాగవలెనో తెలియదు. పరిశీలన యయినను, అనధికారుల సహాయముతో జరుగనందున, దీనికి విలువ గలగకున్నది. గ్రామ పరిశ్రమ లభివృద్ధి జెందకుండ, వ్యవసాయ మభివృద్ధి జెందజాలదని, పారిశ్రామిక శాఖవారు గుర్తించిరి. కాని వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారు గృహపరిశ్రమల సంగతిని అసలే ఎత్తుకొనకుండుట శోచనీయుము. గృహపరిశ్రమల సభివృద్ధి జెందించినచో, వ్యవసాయదారుల కివి మిగుల లాభించును. ముఖ్యముగ రాటమును మగ్గమును, గ్రామస్థుల రాబడిని పెంపొందింపగలవు. గుంటూరు మండలమునందు, కొన్ని భాగములలో రాటము చిరకాలమునుండియు వాడుకలోనున్నది. పల్నాడుమున్నగు భాగములలో రాటమును వ్యాపింపజేయుట కవకాశము లధికముగ గలవు. పారిశ్రామిక శాఖవారి యవకాశములను చేపట్టెదరా? లేక రిపోర్టులను ప్రచురించుటతో తృప్తి జెందెదరా? పూర్వపు టాచారము అమలులోనుండుటయ గాక, అసహాయోద్య మారంభమునుండియు గుంటూరు మండలమున రాటము పలుతావుల తిరుగ నారంభించినది. ఇట్టి యనుకూల పరిస్థితులను, పారిశ్రామిక శాఖవారు చేపట్టవలయును. రాటము మంచిదా చెడ్డదాయను సంబోధముల నాధారము జేసికొనుట పాడిగాదు. రాటమును మగ్గమును పునరుద్ధరించుచో, గుంటూరు మండలమునందేమి, తదితరమండలములలోనేమి, గ్రామపరిశ్రమలు పునరుద్ధారణయగును. గ్రామప్రజల జీవనము నివిపెంపొందింపగలవు. ప్రత్యేకోద్యోగి విచారణ ఫల మేమగునో తెలియదు. పారిశ్రామిక శాఖవారికయినను, గ్రామపరిశ్రమలను త్వరితముగ పునరుద్ధరింపనిచో, విచారణ యంతయు కేవల మార్గాటము క్రింద పరిణమింప గలదు. అట్టి ఫలితము గలుగకుండు గాకయని గోరుచు విచారణవలన నిజలాభ ముండు గాకయని, గోరెదము.

వైచునుకమిషను : కేంద్రసంఘము

భారతశాసనసభలోని వివిధనాయకులును కేంద్రసంఘముగూర్చి యొసగిన యభిప్రాయములు, మిగుల న్యాయముగ నున్నవి. ప్రభుత్వసభ్యులపై నెంత విశ్వాసముగలదో, కేంద్రసంఘ సభ్యులపై గూడ నంత విశ్వాసమే ప్రబలునని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు జెప్పిరి. సభ్యులలో సాంఘిక దుర్భిమానముగూడ అధికముగ గలదు. సెలెక్టు కమిటీకి, ప్రాముఖ్యముగ సభ్యులొక్కరును లభింపకుండుటజూడ, రాజప్రతినిధిగారికి ప్రజాప్రముఖులను నియమించుటకు సాధ్యపడదని తెలుచున్నది. ఊరుపేరులేని వారిని సభ్యులుగ నియమించుటవలన, సహకార దృక్పథముబట్టి వచ్చినను, వీరి నియామకము నిర్ధరకమగుచున్నది. రాజకీయ జీవితమునకు ప్రతినిధులు గాకుండుటయగాక, సభ్యులు సహకారవాదులకుగూడ ప్రతినిధులు గారని లజపతి రాయగారు నుడివి. ప్రభుత్వము కండగనున్న

వారుమాత్రమే నియమితులయిరి. సంఘమునందు ముగ్గురు హిందువులును, ముగ్గురు మహమ్మదీయులును, ఒక్కసిక్కును, ఒక యూరపియనుడును, ఒక నిమ్న జాతుల ప్రతినిధియు గలరు. హిందువులలోగాని, మహమ్మదీయులలోగాని, ఆయాసంఘముల ప్రతినిధులు గణపింపరు. నిమ్న జాతుల పక్షమునగూడ అసమ్మతి వెలువడుచునే యున్నది. ఆంగ్లో-హైదరాబాద్ ప్రతినిధిలేదని, కలనల్ గిడ్డిగారు గొందుచున్నారు. హిందూదేశపు సమస్యను దెలుపగల వారొక్కరును లేరనియు, హైమను కమిషనువలె యీ సహాయసంఘములను గూడ పూర్తిగా బహిష్కరింపవలయుననియు, శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు గోరుచున్నారు. భారతశాసన సభ్యులను ఎన్నికద్వారా రప్పించుటకు సాధ్యపడక పోయెను. అందుచే, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు త్రొడు బాంగరములేని సభ్యులను నామినేటుజేసిరి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు చెలిపినటుల, యీసంఘముల నిరుపయోగమయిన సంఘము వేరొకటి గనుపింపదు. దీనిముందర బాధ్యతగలవా రెవరును సాక్ష్యమియరని, నియోగీగారు భావించుచున్నారు. జీతములకొరకు వచ్చిన సభ్యులు కొందరుగలరు. హైమనుసంఘమున కిట్టి సహాయ సంఘములవలన మరింత అశక్తివాటిల్లుట నిశ్చయము. బహిష్కారోద్యమము తప్పక బలపడగలదు.

రీడింగుప్రభువు : సెకల్ వాడు సెకల్ వాడుగారు రీడింగు ప్రభువుగారికి తగిన జవాబిచ్చిరి. హైమనుకమిషనుకు ప్రతికూలురగు వాడు, ప్రభుత్వము నేవోవిధముగ అడ్డగింప నెంచు వారేయని జెప్పి, రీడింగు ప్రభువుగారు సత్ప్రతిజ్ఞించిరి. కాని, ప్రతికూలురలో, ప్రభుత్వమున కది వరకు తోడ్పడుచున్న మితవాదులు గలరని, సెకల్ వాడుగారు జ్ఞాపకము జేయుచున్నారు. మితవాదులు అసహాయోద్యమమునం దిదివరకు జేరియుండలేదు. సంస్కరణములను వీరు శ్రద్ధతో నిర్వహించియుండిరి. ప్రతికూలురుగ నున్న మితవాదులలో, రాజప్రతినిధిసభలో లా మెంబరుగ నున్నవారు గలరు. రీడింగుప్రభువుగారి లామెంబరే గలరు. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వసభ్యులును, పంతులును గలరు. వీరు యిప్పటికిని, ప్రభుత్వముతో సహకారము నలుపుచునే యున్నారు. అట్టి తరి, హైమనుకమిషను ప్రతికూలు రందరను, ప్రభుత్వ ప్రతికూలురని, రీడింగుప్రభువుగారు పేరేడుట, నిరాధారమనుటకు సందియములేదు. సహాయవాదులలోను అసహాయవాదులలోగూడ ముఖ్యులెల్లరును హైమనుకమిషనుపట్ల ప్రతికూలురుగ నున్నారు. ఈ సంగతిని, ప్రభుత్వమువారును హైమనుకమిషను వారును తిన్నగ గుర్తించుకుండుట శోచనీయము. హైమనుకమిషనుకు తోడ్పడువారిలో చాలమంది నామరూపములు లేనివారు. ప్రసిద్ధనాయకులందరును బహిష్కారవాదులే. కమిషనువారు గావించు నిర్ణయములు, దేశనాయకులకు సంబంధించినంత వరకు ఎక్కువార్త నిర్ణయములే యగునని, సెకల్ వాడుగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. హైమనుకమిషనువారి సిఫార్సులను, దేశమునందలి ముఖ్యనాయకు లెవరును అంగీకరించలేదని, స్పష్టముగాగలదు. సెకల్ వాడుగారు సత్యము నెరుకవరచి, బ్రిటీషు

ప్రముఖులకు తగిన హితబోధ గావించిరి. బ్రిటీషు ప్రముఖు లింకను భ్రమలో మునుంగుట పాడిగాదు. హైమనుకమిషను దేశాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచ బాలదని, వీరు నిశ్చయము జేసికొనుట, అవసరము.

ఇంగ్లండు : ఎన్నికలు

రాబోవు ఎన్నికలకొరకు ఇంగ్లండునందలి వివిధ పక్షములవారును గొప్ప ప్రయత్నముల గావించుచున్నారు. కన్సర్వేటివుల సభ యోర్ మతులో గూడును. వాణిజ్యరక్షణ వీరి ముఖ్య సమస్యయగును. లిబరలుపక్ష సమావేశముగూడ యోర్ మత్ లోనే గూడును. లేబరుపక్షమువారు బర్మింగ్ హాములో సమావేశ మయ్యెదరు. లేబరుపక్షమువా రెవరును కమ్యూనిస్టు సంఘములలో జేరగూడదనియు, ఇది వరకటుల జేరినవారు లేబరుపక్షమునండియు వెడల గొట్టబడుదురనియు, నూచింపబడినది. దీనివలన లేబరుపక్షమునందు కొంత చీలిక గలుగవచ్చును. ఈపక్షములలో నేదియు, ఇండియాను గూర్చి శ్రద్ధ వహించునని దోచదు. స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుటకు శ్రద్ధవహించునని దోచదు. అన్నిపక్షములును ఇంపీరియల్ భావముచే ప్రేరితములై యున్నవి. అన్నిపక్షములును హైమనుకమిషనును బలపరచిన విధము జూచిన, యీసత్యము తేటపడును. ఇంగ్లండులో నేపక్షము జయమొందునని ఆతురము జూప నవసరముండదు. ఇండియాకు సంబంధించినంతవరకు, అన్నిపక్షములును ఏకీభావమునే జూపునని తేలుచున్నది.

కీ॥ శే॥ చోరగుడి వెంకటాద్రి పంతులుగారు

చోరగుడి వెంకటాద్రి పంతులుగారు బాపట్లలో 26 వ తేదిన చనిపోయిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు ప్రజాహిత జీవితమునందు కడు శ్రద్ధతో పాల్గొనుచుండిరి. వీరు ఆంధ్రభాషలో చక్కని వక్తృత్వము జూపుచుండిరి. ఆంధ్రాంగ్ల సంస్కృతభాషలందు వీరికి చక్కని జరిచయము కలదు. వీరికి గల ప్రజ్ఞలను దేశాభ్యుదయమునకై వినియోగించుచుండిరి. సంఘసంస్కరణ మునందు వీరికి ప్రీతిమొందు. రాజకీయ సంస్కరణమునందు వీరధికోత్సాహము జూపుచుండిరి. ప్రథమాంధ్ర మహాసభకు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులై, వీరిచ్చినయవన్యాసము, ఆంధ్రోద్యమ స్వరూపమును చక్కగ తేటపరచెను. ఆంధ్రమహాసభలో పాల్గొనుచు, వీరు ఆంధ్రాభ్యుదయమునకై పాటుబడుచుండిరి. వీరు కొంతకాలము క్రిందటినుండియు వయస్సుమీరుట చే, ప్రజాహిత జీవితమునందు చురుకుగ పనిజేయు జాలకున్నన, వీరిని విశాలాభిప్రాయములు ప్రేరేపించుచుండెను. దేశస్వరాజ్యసిద్ధి వీరి కత్యంత ప్రయముగ నుండెను. వీరి మరణమువలన, బాపట్ల పాఠశాలకు ఆంధ్రదేశమునకును తీరనికొరంక వాటిల్లుచున్నది. వీరి మరణముచే గుండెడి బండ్లుగులకును స్నేహితులకును మా సానుభూతిని దెలుపుచున్నారము. వీరి యాత్మకు శాంతి గలుగుగాక!

నాయకుల విరసము

లండను హైన్సుపత్రిక, ప్రజాహిత విద్యేషులకు సామాన్యముగ జోటిచ్చుచుండును. అనామకులకు, అత్యంత ప్రాముఖ్యము గలిగించుచుండును.

గౌరవోజీ దుమేసియా అనువారు లండను హైన్సు పత్రికలో నొకలేఖ వ్రాసి, అందు హైదరాబాద్ నాయకులను కనీదిర దూషించిరి. బహిష్కార మవలంబించిన నాయకులకు, దేశమును నడుపుటకు యోగ్యతలేదని, వీరు నిందించుచున్నారు. వారు అసత్య దేవతలట. హిందూదేశము తరపున ముచ్చటించుటకు వారికి యోగ్యతలేదట. బ్రిటీషువారు వీరి చర్యల సంతగ కనిపెట్టనక్కరలేదని, దుమాసియా గారు సలహానిచ్చుచున్నారు. హైమనుకమిషనువారు, నాయకులమని పిలుచుకొనెడి వారి బూటకములను గుర్తెఱుగవలయునట. వీరికెట్టి పలుకుబడిలేదట. సంస్థానాధీశులు, వీరిని ప్రామాణికులుగ సంగీకరింపరట, ఇక హిందూదేశమునకు నాయకు లెవరు? దుమేసియాగారును వారి యనుచరులను గాబోలు! ఇట్టిలేఖలను ప్రచురించి, లండను హైన్సుపత్రిక తన గౌరవమును పూర్తిగా గోల్పోవుచున్నది.

కలరా

చెన్నపురిలో కలరా యణగిపోయినదని, రిపోర్టులు వెలువడెను. కాని, కొన్ని డివిజనులలో మరల నిది యంకురించెనని వినుట కెంతయు చింతించెదము. ఇందుకు కారణ మేమైయుండును? కారణ మేదియనినను దీనిని నిర్మూలించుటకు, కార్పరేషను ఆరోగ్యాధికారి ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహింపవలసిన యవసరము గలదు. ఇదివరకే, కలరావ్యాధి కొంతవరకు బీభత్సము గలిగించెను. దీని వ్యాప్తి నింకను సాగనిచ్చుట, కార్పరేషనుకు గౌరవము గానేరదు.

బెంగుళూరు ఆలరుల విచారణ

తుపాకీకాల్పుల యవసరములేదు

బెంగుళూరు, సెప్టెంబరు 27:—బెంగుళూరు ఆలరుల గూర్చి విచారణచేయుటకై నియమించబడిన విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీ యెదుట మైసూరు కల్లెట ఇన్స్పెక్టర్ జనరలుగారు నుక్కారావుగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు నిట్లుచెప్పిరి.

సత్యాగ్రహమునందలి జాతీయం దుష్కరించిన నూతన ప్రైవేటువిన్నాము. దేవాలయములు మున్నగు దైవపూజనా మండీరములు ప్రభుత్వ కార్యాలయముల వంటివి కావు. ప్రభుత్వ కార్యాలయములలోనికి జాతీయతయత వివక్షణ లేకుండా ప్రతి వాడును నయ్యుటకు హక్కుగలదు. అట్టిహక్కులను దేవాలయముల విషయములలో వర్తింపజేయుటకు వీలులేదు. ఈ విధాంతము ననుసరించియే గణపతివిగ్రహమును యథాస్థానమునందు ప్రతిష్ఠించవలయునని నేడు ఉత్తరువుచేయుటకు కారణమైనది.

ఈ విషయమై నా ప్రైవేటుకార్యమునందలి నాకు సలహాలుగాని యాదానముగాని వచ్చియున్నచో లేదో ఆ విషయమై మిఠ్య ప్రకటించుగా కేసు వివరించయ్యుండిన కాగితముల రికార్డునకన్న ఎక్కువ సంజాయిషీ యేమియు యివ్వదగినది లేదు. అట్లును భాను యీ ఆలరుల విషయంలో నింపదగియున్నాడు.

కొమన్నగారి సాక్ష్యము

మైసూరు గవర్నరు మెంటు సెక్రటరీ కార్యాలయముల కలెక్టరీలవారగు కామన్నగారి క్రిందికిగా సాక్ష్యమిచ్చిరి. నామోటాకు దైవరస చిన్నసావి చెప్పియుండిన సాక్ష్యము గణనింపదగినది. ఈ చిన్నసావి నావద్ద 2 సం॥ ములపంపి పనిచేయుచున్నాడు. ఇతడు చాలా సత్వవర్తన కలవాడు. సమృద్ధమైతాడు.

గతజూలై 80 తేదీని సైనికపటాలములకు తుపాకుల కాల్పియుండుటకు తగిన అవసరముగాని, అధికారముగాని కన్పించుట లేదు. తుపాకులు కాల్పులసినంత దుర్భాగ్యములకు విద్యాయు ఏమియు చేసియుండలేదు. (అ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

యాగ్యతు లిబరలుపక్షము వేళము

ఆగ్స్ట్, సెప్టెంబరు 26:—విదేశవార్తలు యాగ్యతులలో లిబరలు పక్షమువారు సమాజము కను విధానమును గూర్చి చర్చించెదరు.

ఏమియు ఆధారము లేదు

ఆగ్స్ట్, సెప్టెంబరు 26:—ఆంగ్లో (ఇండి) నాకాదళ విధానమునే చర్చించలేదనియు, కను ఇందు నాకాదళములు సమాజము పట్టుటకు ఎట్టి రూపకము అనుబంధము లేవనియు, అట్టి సమాజమును కట్టి ఏర్పాటులను జేసికొనలేదనియు కనుబంధం ప్రభువు చెబుచున్నాడు. ఆంగ్లో (ఇండి) నాకాదళ ఒడంబడిక విషయము ఇంతవరకు ఆధారము ఏమియు లేదని.

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

ఎన్నికల సంరంభయత్నములు

ఆగ్స్ట్, సెప్టెంబరు 26:—రాజౌవు శాసనముల గాని బ్రిటిషు ఎన్నికలు జరుగనని ఆందోళన అనుకొనుచున్న మూడువత్తు ములవారు రాజౌవుపక్షములోపుక తమ ఎన్నికవిధానములను పూర్తిగా వర్జ్యముచేసిన రహస్యము. రేపు యాగ్యతులలో కన్సర్వేటివులు తమవిధానమును చర్చించెదరు.

అదివారమునాడు బర్మింగ్హాంలో కార్మికపక్షవార్షిక పథ జరుగును. అందు తమ విధానమును బ్రకటించి కమ్యూనిస్టు లపై ఘర్షణ దీసికొనవలయుమై ఆలోచించెదరటం. ఇదివరలో కార్మికసమాజములకు కార్మికపక్షమునకు జెందనట్టియు, కమ్యూనిస్టులగువారిని రానియలేదు. కాని శ్రేడ్ యూనియనులో పథ్యలకు కమ్యూనిస్టులను రానిచ్చిరి. ఈపర్యాయము ఈతీర్మానము నంగీకరించిన శ్రేడ్ యూనియనులు గూడ కమ్యూనిస్టు ప్రతినిధులను కార్మికపక్ష రాజకీయపథకు బంపుటకు నిలువెదరు.

అస్ట్రేలియాలో మనోహర్యల్యుగుల వారిని వైద్యుచికి తగ్గితో బాగుజేసినగాని పెండియూడ నియరాదను అనుబంధముల నెత్తివేసిరి. ఆసలు చట్టము శామోకించిరి.

మెక్సికోవరద బంధనముగ నన్ని ఇంట్లు హాలి పోయి అధము 15 గురైన చరిపోయియుండును.

యాగ్యతు కన్సర్వేటివునభ

లో పారిశ్రామిక రక్షణమును గూర్చి ఆలోచించెదరు. విగుతులపై పన్నులను విధించి బ్రిటిషు పరిశ్రమలను గాపాడెదరటం. బాల్టిముగారు పనిలేనివారి సంఖ్యను తగ్గించుటకు ప్రామాణ్యములతో ఒకచోటనుండి ఇంకొకచోటుకు పనిలేని వారిని బంపుటను గూర్చియు తన ఎన్నిక ప్రతిపత్తు విధిద్దము గాకుండ పరిశ్రమను గాపాడుటను గూర్చియు మాట్లాడెదరను కొనుచున్నాడు.

నైమనిక దళమును గూర్చి ఇంతవరకు ప్రకటించు ఒడంబడిక నెద్దానిని ప్రాంతులతో జేసికొనలేదనియు జేసికొని రన్నవదంబు లన్నియు నిరాధారములనియు చెబుచున్నాడు.

అంతర్జాతీయ తగవులు

శాంతియుత పరిష్కారము

అండర్, సెప్టెంబరు 27:—శాంతియుతముగ అంతర్జాతీయ తగవులను పరిష్కరించుకొనట ప్రద్యోగించిన ఆంగ్ల ఒడంబడికను జాతిసమితి సభ్యులతో బాటు ఆఫ్ నిస్తాను ప్రెజ్డెంట్ కోస్తానెను యునై టెడ్ స్టేట్స్, ఈజిప్టు, ఈక్వెడరు, మెక్సికో సోనియలు రిపబ్లిక్ మెక్సికోకు బుపెదరు. వలయు సలహా నిచ్చుటకు సిద్ధముగ నున్నారని జాతిసమితి వీరికి చెబుచున్నాడు.

అస్ట్రేలియా (క్రా) త్ర (ట్రాన్స్) పోర్టు పనివాండ్రులపట్లను వనిచేయనను నావికలచే పరిమనట.

ఆయుధ నిస్తనము

బ్రిటిషు వైఖరి

ఆగ్స్ట్, సెప్టెంబరు 26:—సాగ్యమైనంత త్వరతో ఆయుధ నిస్తనము గావలెనని జాతిసమితి ఆసంబ్ధివారమున్నాడు. ఇంతకుంటే ఎక్కువ యుద్ధరాదనియు నిర్ణయించులెను. ప్రారంభ ఆయుధ నిస్తనపథ ఆగ్యతుకు ఆయుధ ప్రభుత్వము లతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను పల్చి ఈసంవత్సరాంతమునను 1929 ప్రారంభమునను పథ జరుగునట్లు ఒడంబడికను చేయవలెను. ఈవిషయము ఆందోళి ఒడంబడిక యున్నగాని రానువడను. జాతిసమితి బ్రిటిషు విదేశాంగ విధానములో ఒక భాగము నున్నదనియు గ్రేటుబ్రిటను స్నేహముతో జూచుచు నున్నదనియు జబ్బుచేసినరకను చాబర్లెస్ గారు చేయవలసిన పనిని జేయుచునే యున్నాడనియు చెబుచున్నది.

ఆంగ్లో (ఇండి) నాకాదళ ఒడంబడిక

మైము పత్రిక

అండర్, సెప్టెంబరు 26:—మైముయమై గ్రేటుబ్రిటను యుద్ధశక్తులను సమర్థించుచున్నట్లు. కాని వారియుద్ధులను సమర్థించరాదు. ప్రారంభ ఆయుధ నిస్తనపథ విషయము దీర్ఘముగ ఆలోచించక పోవుటయేతప్ప. ఆయుధ నిస్తన ప్రతిష్ఠితమే రాజీకి అభ్యంతరముగ వీర్చినది. జాతిసమితిగూర్చి సంతోచిత భావముతో ఆలోచించుటయే తప్ప. ప్రధానముగ నాకాదళ ప్రభుత్వములను ఒడంబడికను గుర్తుబట్టి జాతిసమితి యుద్ధశక్తులు. దీని సంగీకరించక ఇంకొకవిధానము నేర్పాటుజేయుచున్న ఈ కన్సర్వేటివులగుర్చి గ్రేటుబ్రిటను యునై టెడ్ స్టేట్స్ సలహాను బహువిధినివే.

రైనుప్రదేశ ఆక్రమణము

ఇంగ్లాండులో ఎవరో కొద్దిమందే రైను ఆక్రమణ నపే డించెదరు. రైనుప్రదేశము నీలకు ఆక్రమించు టనవసరమనే బ్రిటిషు ప్రజల యభిప్రాయము. రైను ఆక్రమణ పని పూర్తి అయినది. అనుకొన్న కార్యము నెరవేరెను. కాని ప్రాంతులలో అట్లు అనుకొనలేదు. ప్రాంతు జర్మనీ స్నేహముగనుండుటకు గ్రేటుబ్రిటను ఎంతో తొద్దెదను. ఇద్దరితో స్నేహముగను న్నాడు. ఆకస్మికముగా బ్రిటిషు సేన లిపును మరలినచో ని రుపయోగము; మరింత యుద్ధప్రవక్రముగ నుండును. జర్మనీకి సహకారిగయుండను. ప్రాంతుకు శోపమువచ్చును. మరింత చి క్కలనుబెచ్చును. అందుచేతనే జర్మనీ ప్రాంతు రాయబారము లను జరుపుకొన పరిస్థితులను కుండంప్రభువు జేయగలెనని మైముపత్రిక వాకొనుచున్నది.

ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షలు

అండర్, సెప్టెంబరు 27:—ఈసంవత్సరము ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షకు 122 బ్రిటిషు అభ్యర్థులు వచ్చిరి. నిడుడు 112 గురే యుండిరి. 1926 లో 93, 1925 లో 70 మందే గలరు.

ఈసంవత్సరము 158 భారతీయులు, 14 సింహళదీవి వాస్తవ్యులున్నాడు. 88 గురు యూరపియనులు 12 భారతీ యులు ఈసంవత్సరము విజయములైరి.

కాబూలులో జరుగు అఖిల అసియా జాతి సమావేశము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

చీనా పాల్గొన రాదనుట

మ్యాంగుపే కోమింటాంగు శాఖవారి యాజేపణ కాబూలులో అఖిల అసియా జాతిసమావేశము జరుగ నున్నందున అందు జహానబాది పలుకుబడియే ప్రాబల్యముగ నుండగలదనియు అట్టికి ఆ సభలో చీనా పాల్గొనరాదనియు మ్యాంగుపే కోమింటాంగు శాఖవారు గోరుచున్నాడు. అసి యా వాకులను బానిసలుగ జేయుటకే జహాన ప్రయత్నించు నట. తక్షణము ప్రాచ్యపాతు లన్నిటిని సమాజేపరచి బాధ కడుచున్న ప్రజలను విముక్తులగ జేయవలెననియు ఇందులో జహాను పాల్గొనకుండ జేయవలెననియు చెబుచున్నాడు.

నైమక కమిషనరులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

అండర్, సెప్టెంబరు 27:—నైమక కమిషనరులు భోక్, బార్బరు, నైమక లెనుఫాన్సు అట్టి, హార్ట్స్ సారను కార్బరు పతులు హార్ట్స్ సారక కన్సర్వేటివు నిన్ను విద్వేషియా స్టేషను నుండి మార్చుచున్నట్లు బయలుదేరిరి.

యా రత్ కన్సర్వేటివునభ

బాల్టిముగారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

అండర్, సెప్టెంబరు 27:—ఈపార్టు మెంటు ముగియుటకు లోపుగనే ప్రభువులసభ సంప్రకరణమును గావించవలెను. అట్లాక తీర్మానమును పార్టు మెంటు చేయవలెనని. డబ్బు చట్టమును సర్వీస్ చేయు యధికారమును ఒక కమిటీ కీయవలెనని తీర్మానించిరి. పరిశ్రమలకు వీలైనంతవరకు విస్తారముగ రక్షణము నీయవలెనని. ఈరక్షణమును ఉక్కు-ఇనుము యాగ్యమైన శేతపరిశ్రమ, బయిలును మేజోల్స్ పిగాలే పనులకు గూడ రక్షణము నీయవలెనని.

రాజౌవు ఎన్నికలవిషయము బాల్టిముగారు ప్రస్తావించిరి: సోషలిజము కావలెనా, కాకాస్టి ట్యూమను లింగ కావలెనా యను విషయము అనగా సాంఘికవాదము, సక్రమ శక్తులతో గూడుకొన్న పద్ధతియూ యనువిషయముపై ఎన్నికలను జరుపవలెనని బాల్టిముగారు. పరిశ్రమల రక్షణమునకు పరిశ్రమల రక్షణమునకు పరిశోధనకాలము అయిపోయినది. కన్సర్వేటివులు అధికారములోనికి వచ్చిన సాధారణముగ నుంకము లను ప్రజేబెట్టుటకు ఈపరిశ్రమ రక్షణము నుపయోగించరు. అన్నిటిపైన నుంకములకు విధించు విషయము ప్రజల సమ్మతిని తీసికొనవరకు ప్రతిపరిశ్రమకును రక్షణము నడుగవచ్చునట. సంతక్షణ పద్ధతిని విస్తరింప జే టవలెనని కన్సర్వేటివులు యభిప్రాయము. ఆహారముమీద పన్నును విధించరాదని కన్సర్వేటివులందరను అంగీకరించిరి.

స్పెయినులో క్యాబ్రిలాకోలలో మరుగుండు కొట్టు అంటుకొని 17 గురు చనిపోయిరి. 215 తుతగాతులైరి.

సింగపూరు నాకాదళమును నిర్మించుటకు 50 జాకా జ్యోక్తులగారి తెండకు సంగీకరించిరి.

కెల్టాహం ఎన్నికలో నియోజకవర్గము స్త్రీలే సగము కంటే ఎక్కువగయున్నాడు.

కార్మిక పక్షమువారి వైఖరి

ఇండియా

చీనుపర్వకు

అండర్, సెప్టెంబరు 27:—కార్మికపక్ష కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు ఇండియాలిస్టు విధానము, భారతదేశ సంస్కరణములను గూర్చి తయారు జేసిన విధానము చాల ఆసక్తికరముగ నున్నదని కార్మికపక్ష లెఫ్టురింగునాయకులనున్నాడు. ఈకార్యక్రమమును బ్రీఫ్ జేయవలెను. ఇందుకు ఇండియాలిస్టు కార్మికపక్షమువారు శ్రేడ్ యూనియనులతో తొద్దెదరు కని మ్యాక్స్ ను గారు చెలివీరి. బ్రిటిషు కార్మికపక్షమువారు రిజిలతో జేసిన పనులచే భారత కార్మికపక్షమునకు బ్రిటిషు కార్మికపక్షమున సమ్మకము పోయినది. ఇందులకు దృష్టాంతరముగ కార్మికపక్షమువారు ప్రజేబెట్టిన బెంగాలు ఆర్డి నెన్సులను జూసిరి. నైమకమిషనుపట్ల వారు జూసినవైఖరి మరీష్టమనిరి. వీటి నన్నిటిని ఇండియాలిస్టు కార్మికపక్షమువారు ఖండించి కనుకు జ్యోక్తులుజేయడం జేసికొనవలెను. స్వల్పసంఖ్యకులకు కార్మికపక్షమువారు భారతీయుల జాతీయజకయ ములపట్ల సానుభూతిని జూపవలెను. స్వపరిపాలనమునతోడు స్వయంగ్విద్యయనుమాత్రముగూడ ఇచ్చి భారతీయులు తమ ప్రతిపత్తిని ఒకజాతిగ నిర్ణయించుకొనవచ్చును గుర్తించవలెనని ఘోషించుట బాల్టిముగారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు సభ

28-9-1928 తేది, శుక్రవారం, ఉదయం 8 గంటలకు సమావేశము

ప్రశ్నోత్తరములు

ఏ. సూర్యనారాయణమూర్తిగారు

(ప్రశ్న:-18. (ఏ) ఆశుబంధ కళాశాలలో 1927-28 లో నియమింపబడిన యాద్యోగుల పేర్లను చెబితేదరా? (బి) వీరి నియామకములు సిండికేటుచే నామోదించబడెనా? లేని యెడల సెట్టిచర్య దీనికోబడినా?

జవాబు:- (ఏ) ఒక స్టేటు మెంటు సభయెడల చెప్పబడినది. (బి) సంతృప్తికరముగానున్న నియామకములు ఆమోదించబడెను. సిండికేటుచే నామోదించబడనట్టి నియామకములలో ఎవరనుగు మార్పులు గావించబడెను.

(ప్రశ్న:-19. 9-8-28 తేది సభాకార్యక్రమముయొక్క నెం|| 9-ఏ||లో గావించబడిన సిఫార్సుయొక్క శాస్త్రబద్ధతను గూర్చి సిండికేటు విచారించినదా? అట్లగుచో, సెట్టి తీర్మానము గానించినది?

జవాబు:- అవును. కార్యక్రమముయొక్క నెం|| 22 (ఏ) చూడవగును.

(ప్రశ్న:-20. విశ్వవిద్యాలయ ఫెలోషిప్పులకు దరఖాస్తుచేసిన అభ్యర్థులపేర్లను, వారి యోగ్యతలను, యెన్నుకోబడినవాని పేర్లను, చెబితేదరా?

జవాబు:- ఒక స్టేటు మెంటు సభయెడల చెప్పబడినది. (ప్రశ్నయొక్క రెండవభాగమునకు రెండవ సాంవత్సరిక రిపోర్టుయొక్క 80 వ పేరా చూడవగును.

(ప్రశ్న:-22. తెలుగుభాషయొక్క ప్రాచీనీకరణము విషయమున స్టాట్యూటులో గావించబడిన మార్పులను రెండవసారి ముఖ్యమంత్రి ఖాతానుగుట సిండికేటునకు తెలియజేసినదా? ఇది ఖాతా పూర్తిచేయటం కెట్టిచర్య దీనికోబడినా?

జవాబు:- గత ఎన్నికసమయమున, ప్రస్తుత సభ్యుని యాద్యోగకాలము మూడేండ్లవరకు నిలిచియుండునని ప్రకటించబడుటచే ప్రస్తుతము ఖాతానుగులేదు.

(ప్రశ్న:-23. 1928 ప|| ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు హాజరు సర్టిఫికేటు లేకుండ దరఖాస్తు చేసిన (స్ట్రీటుగాక ఇతరులు) పేర్లు, వారి పాఠముల పేర్లు వారి ఆర్థికస్థితి, ఆశుబంధ కళాశాలలో చేరకపోవుటకు కారణములు తెలిపరా.

జవాబు:- అట్టి దరఖాస్తులు యీ (కెంబ్రిడ్జి) సమితిచేరి, నిరాకరింప బడినవి. జి. ఆర్. సత్యనారాయణమూర్తి, ఎం. కన్యయ్య, ఎం. నుబ్బారావు, జి. వెంకటేశ్వర్లు కె. రాధాకృష్ణమూర్తి. వారిపాఠములపేర్లు చెబితేదరా. పేదరికము, వయస్సు, కారణములుగా చెప్పబడినవి.

(ప్రశ్న:-24. అభివృద్ధి కార్యవిధానమును కార్యరూపమున రెట్టుటకు యేమిచర్యదీనికోబడినది. ఎట్టి అభివృద్ధి కార్యముయినను త్వరలో ప్రారంభింపబడునా, లేనిచో, లాకలబోర్డులొసిన విరాళములు తిరిగి వాపసు చేయబడునా?

జవాబు:- ఈ విషయము గూర్చి ప్రభుత్వముతో సుత్రప్రతుత్తరములు జరుగుచున్నవి. రాబోవు ఆర్థికసంవత్సర ప్రారంభమునందే సదకు కార్యమును సిండికేటు నిర్వహించగలుగుటకు గాను, 1929-30 సం||నకు రూ 82,000 (ఐదు లక్షల రూపాయలు) రాబోవు సంవత్సరారంభమున సదకుకార్యము ప్రారంభింపగలుగుటకు సిండికేటు అభిప్రాయపడుటచే, ప్రభుత్వము యొక్క సలహా ప్రకారము, యంతరము చేరి యాన్ని విరాళములు ఇంజనీయరు బ్యాంకులో డిపాజిట్టు చేయబడియున్నవి.

కె. అప్పారావుగారు

(ప్రశ్న:-25. (ఏ) 1928 మార్చి, ఏప్రిల్ లో జరిగిన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముల యొక్క ఇంటర్మీడియేటు, బి. ఏ. పరీక్షలలో పూర్తిగా నుత్తీర్ణులయినవారి సంఖ్యయెంత? (బి) రెండు విశ్వవిద్యాలయముల యొక్క యూ. బి. ఏ. పరీక్ష యొక్క వివిధ భాగములలో నుత్తీర్ణులైనవారి సంఖ్యయెంత? (సి) ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో నుత్తీర్ణుల సంఖ్య తక్కువగానున్న కారణమున, యీ విశ్వవిద్యాలయ ప్రాంతమందలి విద్యార్థుల తనతనకు కలకత్తా, కలకత్తా, మద్రాసు, నగరములకు బోయియుండిరా.

(డి) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము అవసర కళాశాలలలో విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గియున్నదా.

జవాబు:- (ఏ) (బి) రెండవసాంవత్సరిక రిపోర్టు యొక్క ఆశుబంధములను చూడవగును. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్ష ఫలితముల గూర్చి భోగట్టా తెలియదు (సి) అవిషయమేమియును సిండికేటునకు చెబితేదరా (డి) లేదు.

గట్టి చాయ రంగు నూలు

పూర్వమునుంచి తయారుచేయబడిన గట్టిచాయ తొగురుమరుచాయ నూలురకమున్ను నూతన నూలురకముల కలరు నూలున్ను, నెం 20 మొదలుకొని నెం 150 బరు నూలువరకు తయారుచేయుచున్నాము. కావలయువారు ఆర్డరు వ్రాయించితే ధరలు సరసముగాను గట్టి చాయలుగాను పంపించబడును. శాంపిల్ ఆర్డరుకు వ్రాయును.

యల్. కే. మినాక్షి అయ్యర్,

గట్టిచాయనూలు జప్తుశివ్యాపారం, మహల్ విధి, మధుర.

(ప్రశ్న:- 26. (ఏ) 1928-29 సాంవత్సరిక రిపోర్టులో పరీక్షకుల పట్టిక లేకుండుటకు కారణమేమి? అట్టి పట్టికను తయారుచేసి సెనేటు సభ్యుల కొనగటకును, యింకొకరునుండి సాంవత్సరిక రిపోర్టులలో దానిని చేర్చుటకును చర్యదీనికోబడునా? (సి) పరీక్షాబోర్డులు యేవయినను సిండికేటుచే సెర్పాటు చేయబడినవా? అట్లగుచో సేయబడునూలు (డి) (1) ఇంటర్మీడియేటుపరీక్షకు నూపరైజింగు బోర్డును ప్రత్యేకముగా సిండికేటు నియమించినదా? (2) అట్లగుచో సదరు బోర్డు సభ్యుల పేర్లను చెబితేదరా? (ఇ) (1) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పరీక్షకులుగా సిండికేటు సభ్యులెవరయిన గలరా? (2) అట్లగుచో వారిపేర్లను చెబితేదరా?

జవాబు:- (ఏ) పరీక్షకుల పట్టికలను ప్రకటించుట భావ్యమని సిండికేటు నకు దోచుట లేదు. (బి) లేదు. (సి) అవును. విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులయొక్క 21 వ ఆధ్యాయముయొక్క 1 వ సెక్షను చూడవగును. (డి) (1) అవును. (2) లేదు. (ఇ) అవును. 1927 లో చా|| ఏ. ఎల్. నారాయణ, వి. అప్పారావు, కె. సత్యనారాయణమూర్తి, ఎన్. ఆర్. కృష్ణమూర్తి, గార్లు. 1928 లో చా|| ఏ. ఎల్. నారాయణ, కె. సత్యనారాయణమూర్తి, ఎన్. ఆర్. కృష్ణమూర్తి, గార్లు.

(ప్రశ్న:-27. (ఏ) బోర్డు ఆఫ్ స్టడీస్ సభ్యులలో నెందరు విశ్వవిద్యాలయసభ్యులైనా? వెలుపల నివసించుచున్నా? (బి) 1927-28 లో జరుపబడిన వివిధబోర్డుల సమావేశము తెన్ని? ఈ సమావేశములకు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులు వెలుపల నివసించువారిలో నెంతమంది హాజరయిరి? (సి) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సభ్యులలో నివసించుచున్న బోర్డు ఆఫ్ స్టడీస్ సభ్యులలో నెంతమంది పరీక్షకులుగా నియమింపబడిరి?

జవాబు:- (ఏ) సాంవత్సరిక రిపోర్టుయొక్క 80-86 పుటలు చూడవగును. (బి) (ప్రశ్నయొక్క మొదటి భాగమునకు రెండవసాంవత్సరిక రిపోర్టుయొక్క 17 వ పేరాచూడవగును. విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులైనవారి వెలుపలనున్న 29 మంది తమ తమ బోర్డుల సమావేశములకు హాజరయిరి. (సి) 38.

(ప్రశ్న:-28. (ఏ) విశ్వవిద్యాలయముచే నియమింపబడిన ఫెలోషిప్పుయొక్క యోగ్యతరెవ్వి? (బి) మూడు ఫెలోషిప్పులలో దేనికయినను మనాస్సుదీయలేక యితర తక్కువజాతులనుండి యోగ్యులగు దరఖాస్తులు చేరియుండలేదా? (సి) వివిధ ఫెలోషిప్పులకు దరఖాస్తుదారులు, వారియోగ్యతలు, నివాసస్థలము, మున్నగు వివరముల పట్టిక నొసగెదరా?

జవాబు:- (ఏ) స్యతంత్రత కోధనాశక్తి యొక్కటిమాత్రమే కావలసిన యోగ్యత. (బి) విశ్వవిద్యాలయ వ్యవహారములో సాంఘిక విభేదములను సిండికేటు ప్రశ్నకొట్టెను. (సి) 21 వ ప్రశ్నకు జవాబు చూడవగును.

(ప్రశ్న:-29 విశ్వవిద్యాలయ ప్రెయిసింగు డళము సేర్వకులుకెట్టిచర్యదీనికోనబడినది? ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములో సట్టి డళము సేర్వకులుకు ప్రభుత్వ నామోదించినదా?

జవాబు:- 1 వ ప్రశ్నకు జవాబు చూడవగును.

(ప్రశ్న:-30 ఇండియా ప్రభుత్వముచే నడుపబడు వి. సి. ఎస్. పరీక్షకు ఇట్లుటకు యీ విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రుల కేవలము ఆటంకములున్నవా? అట్లగుచో వానిని తొలగించుటకు సిండికేటు యేమిచర్యదీనికోనబడినది?

జవాబు:- లేవు.

(ప్రశ్న:-31. (ఏ) 20-9-1927 తేది సభలో గావించబడిన 5 వ తీర్మానమును కార్యరూపమున రెట్టుటకు సిండికేటు యేమిచర్య దీనికోన్నది? (బి) సాంకేతిక వాణిజ్యకళాశాలలను స్థాపించుటకు ఒక విధానమును తయారుచేయు కమిటీని సిండికేటు నియమించినదా? లేనిచో అట్టి కమిటీని వెంటనే యేర్పరుచుటకు తనచర్య దీనికోనెదరా?

జవాబు:- (ఏ) సదరు తీర్మానము ప్రభుత్వమునకు సమర్పించిన కళాశాలల వెంటనే స్థాపించవలసిన

యవసరము లేదని ప్రభుత్వము ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. సాంకేతిక కళాశాలగూర్చి ప్రభుత్వము ఉత్తరవుల నొసగలేదు. కాని, యింజనీరింగు కాలేజీ విషయమును వెదకరెట్టువచ్చుననెను. (బి) లేదు. ఆ విషయము సిండికేటుచే నాలోచింపబడును.

ఏ. సూర్యనారాయణమూర్తిగారు (ప్రశ్న:-32. (ఏ) విద్యావిషయముగూర్చి యొక మెమోరాండము నొసగవలసినదిగా హస్తానుకమిటీ సిండికేటును గోరినదా? (బి) అది మొసగబడినదా? (సి) అట్లగుచో, సద్దానిని సభయెడల రెట్టుదరా? జవాబు:- లేదు.

(ప్రశ్న:- 33. (ఏ) హస్తానుకమిటీ బహిష్కరణ తీర్మానమును సెప్టెంబరు 28 వ తేది సెనేటుసభకు సభ్యులసభనయినను పంపిరా (బి) అది నిరాకరింపబడుటకు కారణము తెల్పి

జవాబు:- (ఏ) అవును. తీర్మానమునకును విశ్వవిద్యాలయము యొక్క యాజ్ఞానులకును సంబంధమేమియును లేదు.

నైమను కేంద్ర ఉపసంఘము

ప్రధమసమావేశము - కుమారుడు తండ్రికి

కార్యదర్శిగ నియమింపబడుట

తైలరుగారు సంఘకార్యదర్శి

హైదరాబాద్, సెప్టెంబరు, 27:- సర్ సి. శంకరస్వామయ్యగారు కేంద్ర నైమను కమిటీ అధ్యక్షులు కేసు కమిటీయొక్క ప్రారంభసభ జరిపిరి. అక్టోబరు 12 వ తేదీన కమిటీ తిరిగి పూజాలో సమావేశమగును.

ఈసంఘమునకు "ఇండియన్ పార్లమెంటరీ కమిటీ"యని నామకరణ మొనర్చబడెను.

కుమారుడు నివిలు సర్వీసు ఉద్యోగి హెచ్. ఎం. తైలరుగారు ప్రస్తుతము సెలవులో నున్నవాడ, దీనికి కార్యదర్శిగ నుండును. ప్రభుత్వకార్యాలయమునందున్న కేరొక నివిలు సర్వీసు ఉద్యోగిని వీరికి సహాయుడు నొసంగెదరు.

సర్ శంకరస్వామయ్యగారు వ్యయముగ నొక కార్యదర్శిని నియమించుకొనటకు అధికార మొసంగబడెను. వారి కుమారులే ఆ ఉద్యోగమునందు నియమింపబడుదురు.

తైలరుగారు విజయనగరం మేనేజరు

నైమను కేంద్ర ఉపసంఘ కార్యదర్శిగ నియమింపబడిన తైలరు సి. వి. ఇ. బి. సి. ఎస్. గారు 1901 సం|| ఇండియాకు వచ్చిరి. చెన్నరాష్ట్రమున చాల ఉద్యోగములు చేసిరి. 1909 సం|| విజయనగరం జూనియర్ మేనేజరుగ నియమింపబడిరి. 1911 సం|| సాల్సు అబ్బూరి డిప్యూటీమేజరుగ నుండిరి. యాద్రా సమయమున బిక్రమేపనహిందూలో పనిచేసి 1919 సం|| సి. వి. ఇ. బి. సి. కార్యకలాప కమిషనరుగ కూడ పనిచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

రెండవ డబ్బివిమానపు తపాలు

రంగూను, సెప్టెంబరు 27:-తపాలు ఉత్తరములను తెచ్చిన రెండవదబ్బి వాయువిమానము ఆక్యాబుచేరినది. 5 కల అడుగులయెత్తున ఎగురుచు రంగూనుచేరినది. కేపు ఉదయము రంసింగ్ రాజువైభవము.

వీరు అలహాబాదుమీదుగా కలకత్తావచ్చి, అచటినుండి రంగూనుకువెళ్లిరి.

విరు పరీషియా రాజ్యముమీదనుండి పోవుటకు పరీషియా ప్రభుత్వవారి అనుమతిని ముందుగా బడసియుండకపోవుటచే అందులకు అచట నాలుగు దినములు ఆగవలసివచ్చెను. ఆ. ప్రె.

రామమోహన వర్ధంతి

పలువురు హిందూమత సంస్కర్తను ప్రశంసించుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 27:- 93వ వార్షిక శిక్షణ సమయమున ఆల్ఫ్రెడ్ హిల్స్ గోప్యపథ్యజరిగెను. బెంగాల్ కాపనసభా సభ్యుడగు ఆల్ఫ్రెడ్ కేరీమెగారు అధ్యక్షత వహించుచు రామమోహనుని బోధలను ప్రజార్యము చేసికొనినచో హిందూమత ముదీయ కలహములుండెడివి కావని చెప్పెను.

లిప్సన్ చంద్రపాల్ గారి యుద్వృద్ధ

రామమోహనుని వర్ధంతిలో జాన సమన్వయించుచు శ్రీయత నిల్వనంద్రపాల్ గారు రామమోహనుని గోత్రతనమును పొగడెను. భారత మత సంస్కర్తయొక్క స్వాతంత్ర్య భావములు సుకుచితములు కావనియు, చాల విశాలమైన వనియు నుడివి స్వాతంత్ర్యకల వారందరు రామమోహనుని మార్గ మనుసరించుట సమంజసమని యువతల నుద్బోధించెను.

(ప్రీ.ప్రెస్)

లక్ష్మణకరణ, సెప్టెంబరు 27:- రామమోహనుని 93 వ వర్ధంతి ప్రహారము జరుగెను. గోకారాం విప్రసాగ రథ్యక్షత వహించిరి. పి. ఛట్టి ఎస్. సి. బోస్ ఎ. కే. బోస్ గారలు రామమోహనుని రాయల సుగంధములను ప్రశంసించిరి.

బొంబాయి శాసనసభ

గోధ్రా దుండగములను గురించి హోంమెంబరు ప్రకటనము

పూనా, సెప్టెంబరు 27:- కాపన సభ సమావేశము కాగానే షర్ మన్మిలాలు మొత్తాగాని ప్రశంసించుచు సభ వారో తీర్మానము నామోదించిరి.

లాలాజీ వారంజీగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు మంత్రిగాన, కార్యనిర్వాహక కర్మ సభ్యుడుగన, సభ వాయుకుడుగన చున్నిలాలుగాను చేసిన సేవ చాల ప్రశస్తమయినదని నుడివెను.

అధ్యక్షుడు సభవారితో కీర్తించెను.

తీర్మానము సంతోషపూర్వకముగా నామోదించబడెను.

బొంబాయి మునిసిపల్ ఆర్డు సవరణ

బొంబాయి మునిసిపల్ ఆర్డు సవరణకు సలహాదారు సెల్వెస్ట కమిటీవారు చేసిన సూచనలను సభవారితో చెల్పుచు, సయ్యద్ మునశీర్ గారు రెండవసారి బిల్లును ఆమోదించవలసినదని కోరెను. రెండవ రీడింగ్ ఈ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశ్యము బొంబాయిలో కార్మిక ప్రతిష్ఠాపనకు పురపాలక సంఘములో ప్రాతినిధ్య విమర్శయై యున్నది. రిజిస్టర్డ్ ప్రేడ్ యూనియన్లు ఎన్నుకొనిన చాలమంది సభ్యులలో యీ సలహాని ఎన్నుకొనలేనను వర్ధంతి సెల్వెస్ట కమిటీవారు నూచించిరి. నామోదయ్యెను. స్తానములను 16 నుండి 12వ తగ్గించవలసిననూడ సెల్వెస్ట కమిటీవారు నిస్సారకు చేసిరి.

సవరణ

ప్రేడ్ యూనియన్లలో అధికారము వహించినవారు ప్రతినిధుల సెన్సుకొనటకు పీలులేదని ఫలగానిగారు సవరణను ప్రతిపాదించిరి.

సవరణ ఆమోదించబడెను.

మంత్రిచర్యను సభవారు ఖండించుట

సభ్యుల సంఖ్యను 108 చేయవలసినయొ ఇద్దరు నామినేటెడ్ సభ్యులను మాత్రమే తగ్గించవలసినయొ మంత్రి ప్రతిపాదనపై తీవ్రచర్య జరిగెను. సెల్వెస్ట కమిటీవారు నామినేటెడ్ స్థానములను తగ్గించవలసినదని కోరిరి.

ఈ సవరణ వోటును పెట్టబడగా నెగ్గెను.

హోంమెంబరు ప్రకటన

18-వ కారీఖున గోధ్రాలో జరిగిన బొమ్మిగులించి హోంమెంబరు చాల ముఖ్యమును ప్రకటనలు గావించెను. అతడు హర్షమార్కగారి నిజీకను చూపెను. దానిలో అప్పటినుండి ప్రజల మనస్సులలో ఆందోళనగా నున్నప్పటికి దుండగములు జరుగలేదని యుండెను. పోలీసువారు తనబాగ్ త్రుకు వహించి రని చెప్పెను; కాల్పులనుకుంచిన వరులను సభ్యులు నవ్వరాచని హోంమెంబరుగారు చెప్పెను. మేజిస్ట్రేటుగారు నిజీకలో కాల్పు వారని చెప్పిన ప్రభుత్వము వారు కాదు కత్తు దారులు ఒకరి మీద నింకొకరునుచు, దుండగం ఆకాశమున తుపాకులను ప్రేల్చిరి.

(అ.ప్రె.)

ఇదివరకు మావద్ద బేరము చేసిన

వారందరకు తృప్తికొందుల మాత్రమే గాక, వజ్రవజ్ర ఆర్థికలను పంపుటచే చూపకము నకు ప్రజల నిదర్శనము. మేలైన అసలు పువ్యరాగము నగలు కావలసినవా రందుగను ఈదిగన విలాసమునకు దయచేయ గోరెనను తక్కువ తరము ప్రాసిన పంపబడును.

వ్యక్తముకాల:-

జలగం సుబ్రహ్మణ్యం నాయుడు అందు కో,

93. నరదాముత్తియప్పక వీధి, మద్రాసు; ఖోయాం:-చైనాబజారుకోడ్డు (పూలలంగడికి ఎదుట) మద్రాసు.

ప్రభాకర్ చేతిలాంతరు

(స్వచ్ఛమైన ఇత్తడిరేకుచే మాన్యుతకర్మాగారమున పూర్తిగా తయారగుచున్నది)

విదేశములనుండి విగుమతిఅగుచున్న లాంతరుకూచిరీ మాచి నాగ్యములలో, సమకాలోను, వెలుగుటయందును, గట్టితనమునందును సరితూగుచున్నది. శేటలాగునకు, ధరల వివరములకు ప్రాయము.

ఇండియన్ స్టాక్స్ కంపెనీ డిపార్టుమెంటు పి. డబ్ల్యూ. డి. గవర్నమెంటు ప్రైవేట్ డిపార్టుమెంటు ఇండియన్ పోస్టు అండ్ టెలిగ్రాఫ్స్, ముఖ్యమైన రైల్వే మునిసిపాలిటీలన్నిటికి మేము కష్టయియొనగ్గుచున్నాము.

మేకర్స్:-The Ogale Glass Works, Ltd. P. O. Ogalewadi. (Aundh State.) Dist. Satara.

నీడిడెజిల్లాలకు ఏడెట్లు:-

రెడ్డి అందు కో, తాడిశత్రి.

మైనూరు అగ్నికర్పరత్ డ్రైఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్

జుతుకాలము సప్తపరిహారము నిర్మించు సంస్థ. హెడ్ ఆఫీసు:-బెంగళూరు బనవన్ గుడి.

యండియా యిండోత్రుల యాక్రింద కనకరవివచోట్లను తేవల కలవు. శైతులగాని రిజిటరగాని వివరములు గోరు వారు ప్రాసిన బడయగలరు.

ప్రశస్తి కరములకు తగు ప్రతి వహించి వెంటనే సగు త్రుకము లివ్వబడును. ఒకమాకు పరిశీలించి చూడగోరెనము.

అమలాపురం

నెల్లూరు

కొప్ప (కామూరు), రాణి పేట

బళ్లంపురము (గంజాం)

కొట్టాయం (తిరువాన్కూరు)

తంజావూరు

మదిరేపట్నం (కృష్ణాజిల్లా)

కలకత్తా

మర్చెరా (కూర్గు), విహార్ నగర్

జోర్ హాట్ (అస్సాం)

నంద్యాల (కర్నూలుజిల్లా)

విజయనగరం.

సహకారపద్ధతిమీద వనిచేయుటకు కీర్తిమంతులైనవారు కావలెను. వీరినూగాని కమిషన్ గాని యివ్వబడును.

నౌషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సున్నతకల్పములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు వెల రూ 3-4-0 య. భస్మప్రదీపిక ఇందు సమస్తశబ్దములు కుదిచేసి భస్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగులవు. టులం 1-కి రు 500 కిమ్మరుగల భస్మముకూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రూ 2-0-0 2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

సింగార్వేలుచెట్టి

ముకుందలాలు సర్కారు

గార్ల కేసువిచారణ

తిరువనంతపురం, సెప్టెంబరు 26:- జోగడ జగియం దిన దక్షిణఇండియా రైల్వేసమ్మె కారణతై కంపెనీ రైలు బండ్ల రాకపోకలను నిలిపివేసి రైలుబండ్లను శాశ్వతముచేయుటకు యత్నించినరు సిందాకోషణము సింగార్వేలుచెట్టి ముకుందలాలు సర్కారుగారు మీద చేయబడియండెను. వారి కేసు విచారణ సేను జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారిచే చేయబడెను.

మద్రాసులో కోర్టులో నిలువబడవలసినయొ వారికి మార్పుండ నీయవలయునని మద్రాసులో తరపు ప్టీడరు కోరెను. మద్రాసులో అప్రెన్టీకగానున్నట్లు దావ్తరు ఫర్మిశీట్టు తీసికొని రావలయునని మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి.

మద్రాసులో తరపున తిరిగి మేజిస్ట్రేటుగారికి మనవిచేసెను. మేజిస్ట్రేటుగారు నిరాకరించిరి. అందుమీదట యీ కేసు విచారణ యీ మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద జరుగకూడదనియొ ఇదటి నుండి యింకొక కోర్టులో విచారించ బడుటకు యీ కేసు బదిలీ చేయ బడవలెనని యొ కోరుచు మైకోర్టులో అప్పీలుచేయుదనని మద్రాసులో తరపున ప్టీడరు చెప్పెను.

అందుమీదట ప్రాసిక్యూటరు తరపు ప్టీడరు అభ్యంతరములు చెప్పకపోవుటవల్ల మద్రాసులో సేలమీద కూర్చుండ వచ్చునని మేజిస్ట్రేటుగారు ఆజ్ఞాపించిరి.

సింగార్వేలుచెట్టిగారును ముకుందలాలు సర్కారుగారును ఆరెన్సుచేయబడిన తొడనే వారింట్లు సోదాచేయగా దొరికిన ఉత్తరములవల్ల వారు రైల్వేకంపెనీవారి యెడల కుట్ర చేయుచుండిన సంగతి ధృవముగుడుదని పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు వగైరాలు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

ఉత్తరసాక్ష్యవిచారణ తిరిగి రేపు జరుగను. (అ.ప్రె.)

నెహ్రూసంఘ సమావేశము

రాష్ట్రీయ ప్రచారసంఘము లేర్పరచుట

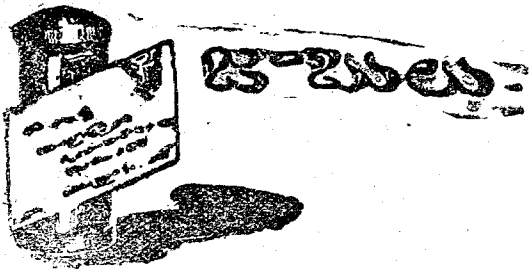
బిల్లు తయారుచేయు ఉపసంఘము

పూనా, సెప్టెంబరు 27:- 26 వ తేదిన నెహ్రూసంఘ సమావేశమిచట నెహ్రూసంఘంలో జరిగెను. ఈ దినవ సభ్యులను చ్చి యిండి:- మండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, లాల్ బా రాం, పండిత మలహ్య, ఎఫ్. ఎం. బోషి, ఎం. ఎన్. ఆసి, ఎం. ఆర్. జయకర్, దాల్ ఎం. ఎ. అశ్వనీ, బిల్లు కలూ అజరు, రాఫీ అహమ్మద్ కివ్వాయిగార్లు, వీరుగాక యీ దిన వివారు ప్రత్యేకముగ ఆహ్వానింపబడుటచే జాబరయిరి. ఎఫ్.సి. కెల్కార్, దాల్ బి. ఎఫ్. మూజి, పండిత హ్యూయగారు మండ్రా, మణ్సుగంచెట్టి, యాంషి, అహ్మద్ కిరక, లాలాగిరి ధ రిలాలు, జి. ఎ. మేర్వాణి, యూ.ఎఫ్ ఇశూము ఎ. రంగస్వా మి అయ్యంగారు, లాల్పుయ నవల్రాయగారు.

సభలో చర్చరూపముగ జరిగెను. కత్రికా ప్రతినిధులను రాసీయలేదు. కాని కార్యదర్శి కొన్ని విషయముల చెల్వెను. కమిటీ నిజీకను లక్ష్మీ సభ తీర్మానములను ప్రజలకుడెడి యెక్కువ ప్రచారము చేయుటకై, ప్రతిరాష్ట్రీలోని కలకలకు సట్టు రాష్ట్రీకేంద్ర ఉపసంఘములు స్థాపించబడినవి. లక్ష్మీ సభవారు యీకమిటీ కొప్పగించిన విషయములగూర్చి విచారిం చి, కమిటీవారి నిజీకయొ సభవారి శిఫార్సులగూడియొందు బిల్లు నొకదానిని రాయబడేయ ఒక ఉపసంఘము యేర్పాటు చేయబడెను.

సర్వవత్తు మహాసభ డిసెంబరు 17 వ తేదిన కలకత్తాలో జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. ఆసభకు అహ్వానింపబడిన సంస్థల పట్టిక త్వరలో ప్రకటింపబడును. కమిటీ సమావేశము తిరిగి సమావర ముఖ్యము అలహాబాదులోనో డిల్లీలోనో జరుగును.

(ప్రీ.ప్రెస్.)

సైమన్ కమిషన్ రాక

సైమన్ కమిషన్ ఆగ్స్టో 12-వ తారీఖునకు మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి పునఃసంగ్రహమునకు రానున్నది. వీరులను మహారాష్ట్ర వారికి తగిన స్వాగతవిష్వ దలించియున్నాడు. అయినను భారతదేశములో యడుగిడు దినముగాన జాడు యాంధ్రులును హర్తాలము జరపుటభావ్యము. శేటినిండియు వని ప్రారంభించి ప్రతిగామముందును కాంగ్రెసు సంఘ పున ర్యధికారులును హర్తాలమును జరుగుగట్లు యీ తేఖ పరిమ ప్రతి యాంధ్రులును పాటుపడవలయును. తలచుకొన్నచో యీ పక్ష సహాయంతోపనియు గావించవచ్చును. సైమన్ కమిషన్ యను మయొక సంఘము యీ ప్రపంచములో లేదని భావించి సైమన్ సంఘము కొరినరాజ్యాంగ స్వాతంత్ర్యము మాకొసం గవలయునను నూత్రముతో ఆసహాయోద్యమము వంటి మహా ద్యమమును శేడే ప్రారంభింపవలయును. శ్రీ ఆత్మహరి గోవిం దాచారిగారు, శ్రీ బ్రహ్మచోక్యల శుబ్రహ్మణ్యమగారును కాంగ్రెసు సంఘముల పునర్యధికారమునకు వారి ప్రయత్నము లకు ప్రతి యాంధ్రులును సహాయ మొనరించినచే కార్యసాధ్యత మగును.

చరువరి! నీగ్రామములో కాంగ్రెసు సంఘమున్నదా? లేనిచో జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిని వ్రతకలకును వ్రాసి కాంగ్రెసు సంఘమును సెలకొల్పుడు! ఇది నీధర్మము!!

దేశీయ మహాసభాసభ్యుడు

శ్రీమదభినవ విరూపాక్ష పీఠము

కాకినాడ, 26 సెప్టెంబరు 1928:—శ్రీశ్రీశ్రీ చిదా నంద స్మరింప భారతీ జగద్గురు స్వామిలవారు మా పురమున వేంకటేశ్వరుని శ్రీ శేణుగోపాలస్వామివారి ఆలయమున నిన్న సాయంత్రము 5:30 గంటలకు కర్మసన్యాసమును గురించి మ హావన్యాసము గావించిరి. పలువురు సభకు విచ్చేసిరి. శ్రీ స్వామి లవారి యవన్యాసమున, “జ్ఞానరహిత సన్యాసము శ్రేష్ఠ ము, జ్ఞానసింహాయిత కర్మయోగము శ్రేష్ఠమా?” యను అర్థ మని ప్రస్తుత శ్రీ కృష్ణభగవానులు చెప్పిన

శ్లో|| సన్యాసకర్మయోగశ్చ సత్సేవీషకరావుభౌ

తయోస్తు కర్మసన్యాసా త్కర్మ యోగోవిశ్వతే|| 5/2

యను భగవద్వాక్యమును గురించి గంభీరముగ నుపన్యసింపిరి. కర్మల తప్పగా విడువలయు నిష్కామకర్మానుష్ఠానము నేయటయు నీరెండును నిశ్చయముగ మోక్షము నిచ్చునవనియు; జ్ఞానోత్పత్తికి ముఖ్యమైనదను, కేవల కర్మసన్యాసముకంటె కర్మయోగ ముత్తముననియు; కర్మయోగి ప్రాపంచిక జీవయముల గోరకయుండుట, వేని యెడలను ద్వేషబుద్ధి లేకుండుట, నిర్ద్వంద్వుడై యుండుటయు, నిత్యసన్యాసికి లక్షణములనియు; వాటివలన సంసార బంధమునండి యశాయాసము గ విడువబడుననియు; సాంఖ్య యోగములు రెండు నవివేకులు వేరువేరు ఫలముల నిచ్చునవిగ చెప్పుదురు. పండితు లీ సాంఖ్య యోగ ములలో శేడీ యైన తేస్సగ నాచరించిన రెండిటి ఫలముగ మోక్షమును పొందుదురు. పారమార్థికమైన సన్యాసము సిద్ధింపటకు కర్మయోగ ముపరమనియు; జ్ఞాననిష్ఠతో గూడిన యోగముచే మోక్షము సాధింపవచ్చుననియు, నిష్కామకర్మానుష్ఠానము లేనియెడల జ్ఞానము సిద్ధింపనేరదనియు, శరీరేంద్రియ వ్యాపారములచే నేకర్మ యాచరింపబడినను యాంధ్ర యార్థములందు ప్రవర్తించు యాంధ్రీయములకే గాని యాత్మకు అంటవని తత్వజ్ఞత్రభావించును. ఏయజ్ఞానములన మునుష్యులు మోహమును పొందుచున్నారో, ఏయజ్ఞానము ఆత్మవిషయక వివేకజ్ఞానముచే నశించుచున్నచో, యాపరమార్థజ్ఞానము సూర్యుడు తోకమును ప్రకాశింపజేయునట్లు, ఆత్మను ప్రకాశింపజేయుచున్నది. ఇట్లు విశేషాంశముల సభవారికి విపులముగ తెలియు రీతి నుపన్యసించిరి. ఇట్టి యవన్యాసము లింకను శ్రీ స్వాముల వారిచ్చుటకు దయతో నంగీకరించిరి.

(జ్ఞానాభిలాషి)

చర్మమును శుభ్రపరచుటలోను, సౌందర్యమును గలిగించుటయందు, పతి ఒక్కఁడు ఉపయోగించుటకు టాయిలెట్ సబ్బులన్నిటికీ నకు సరితూగగల

WRIGHT'S
COAL TAR SOAP

దెబ్బియును లేదు. మీరు నిక్కముగా దీనిని ప్రయోగించు. దీనికి తనతరములకుచాల తౌరతమ్యము గలదు.

రైట్స్ కోల్ టార్ సేప్ టెంక్ స్టిక్కులుకూడ బహుసాంప్రదా నుండును.

ధర సరసము! నమ్మక మైన సరుకు!!

స్వదేశాభిమానులారా ఆలసింపక స్వదేశి పరిశ్రమమునకు ప్రోత్సహమునగి, ఉత్సాహమును గలిగింపుడు!!

అన్ని రకముల పప్పురమ్మెట్లు హిందూదేశమునందే హైందవపరిశ్రామకులచే చేతితో తాకబడక తయారుచేయబడినది. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఏజెంట్లు:—పేరూరి నచ్చిదానందరావు, బెజవాడ; మద్దుల కేశవరావు, ఏలూరు.

తంతి విలాసము }
“వేరూరి”. }

ది ఈస్టర్న్ కన్ఫెక్షనరీమార్ట్
16, ఆదియప్పనాయకవిధి, జి. టి. మద్రాసు.

ఆదవాని

గోరక్షణసభ సంవత్సరాదివర్ధంతి (స్వకీయవిలేఖరి)

సెప్టెంబరు 22:—పాంజ్రాపాళు కాంపౌండులో గోమాతల పూజ సలుపుట చాలా ఆనందదాయకముగ నుండెను. పురపర్తకులు, స్కూలు ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు, ఇంజీరియల్ మరియు కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకుల సభ్యులును, ఇంకను కొంద రరుడెంచియుండిరి.

1910 వ సంవత్సరమున పాంజ్రాపాళు (గోరక్షణసభ) స్థాపించబడినదిగాను, సెక్రెటరీగారు పాంజ్రాపాళు లెక్కలను చదివి చెప్పిన వివరము:—

ప్రభవసంవత్సరం చైత్రమాసాంక్రమణవరకు	జమ
చందాలు మరియు మామూలీలవన	రూ. 18478-5-6
వర్తకలనొద్ద నుంచబడిన డివీడెంలవన	756-0-0
ట్రావలింగు వీజంటు	269-0-0
జడ్జిలవన	512-8-8
బయటిచేకములనుండి	2706-2-9
	రూ. 12696-5-3

అప్పులక్రింద దీపాజిట్టుగా పెట్టినది రూ. 4857-1-6
నిలువ చేతితో ,, 698-15-6

	రూ. 5056-1-0
గోవులు మాడలు సహా	181
సిద్దులు	4
ఎనువగొడ్డు	12
మేకలు	24
	మొత్తం 171

మొ|| రా|| సారా|| దాను రంబోడుదాను, ప్రేమజిత్రాయుగాన హిందీతోను, కల్లుభావి సరళింగరావుగారు కన్నడభాష లాను, తెలుగుపండితులగు విద్యాకా టి. భాస్కరశాస్త్రిలు విద్యాకా జి. జి. సోమయాజులు యం. పి. యల్. టి. గార్లు ను తెలుగుభాషలోను గోసేనా విషయమున సుప్రసిద్ధిచిరి. గోపూజా ప్రసాదము టి తాంబూలములు సభ్యులకు వంచిపెట్టుటతో సభ ముగిసెను.

శీ|| శే|| చోరగుడి వెంకటాద్రిపంతులుగారు

26 తేది సాయంత్రము 8 గంటల వేళ బాపట్లవాస్తవ్యులును, వ్యాయవాదులును, దేశభక్తులును నగు చోరగుడి వెంకటాద్రిపంతులుగారు కీర్తికేసులైరి.

(ఒక విలేఖరి)

* * * *

శీ|| శే|| చోరగుడి వెంకటాద్రిపంతులుగారి స్మృతి పద్యములు

జ|| నిరతికముంబుధీబలము, నిశ్చలమైతనకార్యదీక్ష, బంధురతరతేజక్రియా, సమానవనోనిపుణ్య మొప్పగా నలువడిరెండుహాయనము లక్కణింబుయకంబుగాంచి, నేడెడలితే! నేంకటాద్రివర! యందల దుఃఖితులకొబాసద్భువుకొ

శీ|| సంస్కృతాంధ్రాంగభాషాత్రయజ్ఞులు సమానమైన దుష్టముండిమించి శ్వాహవాదంబున శ్వాయాధిపతులచే ఘనతరగౌరవకలనంగాంచి దేశమాతృస్థితికిలకించి దాస్యంబు నుడువ దీక్షితుడైన నడుముగట్టి సఘోపకారవిస్తారకార్యంబుల గాంచి ప్రజలచే ఘనతనంబి

శీ|| ఆలివిరిర్మలజీవిత యాత్రపలిపి పాంచభౌతిక దేహంబువదలి, కీర్తి కాయమునుబూని చేరితే కడకుదివికి వేంకటాద్రిభిధేయ! వివేకధుర్య!

శీ|| బాలికావిద్యకై పలుపాట్లు వడి పాఠశాల సెలకొల్పించాలిశావు ప్రాథమబోధ్యంగభావపురంబునఁ బురమండిరంబు శేర్మలవిశావు. బీదవిద్యార్థుల పెండ్లిండ్లనెన్నియో అంచితంబుగనూగించిశావు. “పెదలపాలిట్టి పెన్నిధి”వంచును యచకులపొగడ్డ నండిశావు

శీ|| నిన్ను మునువంగదరమె మాకెన్నఁడైన వట్టువాస్త్రాన్యయాగారసాకడివ! చోరగుడి వలభూషణ! నుడుచిరగుం! వేంకటాద్రిభిధేయ! వివేకధుర్య!

శీ|| కాంతినందకుంగా! నియంతరాత్మ పలకార్యములందుఁ దృప్తిక్రియ వులందుంగా! భగత్పూజుడగు ప్రకాశరావు తనమంది డిక్కులఁ బ్రాకునట్లు స్వర్న వేంకటేశ్వరు, బాపట్ల

లా సాయింట్లు

తండ్రితాలూకు ఋణమును కుమారుడు

తీర్చే విషయము

1. తండ్రిచేసిన ఋణమును కుమారుడు తీర్చవలసిన విధి హిందూలలో నున్నది. ఇతరతల యొక్కలాలో ప్రపంచము లో యొక్కదేవుడే. ఆ ఋణములు వ్యాపారికముగా నుండుటలేదు. ఈ వ్యాపారికము అనే సంస్కృతమునకు అర్థము చేయడముతో (Not Illegal and not immoral) నీతికి బాహ్యముగానున్న లాకు విరోధముగానున్న చేయబడిన ఋణముకాదు. తాత్పర్యముచేసివారు, ఈ ఋణము క్రియేయము హిందూమతముయొక్క నిర్బంధమున కొత్తముగా విధించి యొన్నది. యింగ్లీషు చదువుకొన్న యితరములకు సమాచార పంపి గలవారుకూడా ఈమతముయొక్క విధిని గౌరవించుటలేదు. ప్రాచీన హిందూలా ప్రకారము ఈ ఋణమును తీర్చవలసిన బాధ్యత కుమారునియందు ఉంది. తండ్రి చనిపోయిన తరువాత ఆ బాధ్యతను తనకు సెకనెవరువలసిన వాడైనాను. ఈ విషయముపై నీ మహా ప్రీతి కాన్సిల్ వారు ఆశీర్వాదము లిచ్చింది. ఆలోచించి తుట్టుకున్న ఆలహాదు 48 వాల్యూం 95 వేటిలో బ్రిష్ వారాయల్ వెర్షన్ మంగళ్యశ్రువాదు అనే శీర్షికతో ఈ పాత హిందూ లాను కొంతవట్టుకు మార్చినట్లుగా వ్రాసివారు. ఎట్లాగంటే అవిభక్త కుటుంబములో, తండ్రిమీద కాబడిన డిక్రీ యొక్క ముఖములో కుమారునియొక్క భాగమును జప్తిచేసి యేంబడవచ్చుననినది. అట్టి దానిలో ఋణము వ్యాపారికము అవునా కాదా అనే అంశమును తీర్మానించ గలదులకై, కుమారుని కూడా ప్రతివాదిగా చేర్చవలసినదనినది. అస్తిలో కుమారునికి యెంతభాగము రావలసినో, అంతవట్టుకే కుమారుని యొక్క జవాబుదారీతనము ఉన్నదనినది. ఆ ఆలహాదు యలకా తీర్పులో ప్రీతికృష్ణివారు విధించివారు. ఇంత ఐరకు శాస్త్రముగానే వున్నది. ఈ శాస్త్రము విమర్శలో నొక చిహ్నము కలసిందినది.

తండ్రి కుమారుడు జాయింటు కుటుంబముగా నున్నప్పుడు, తండ్రి ఋణము చేసియుండెను. తర్వాత తండ్రి కుమారుడు వేరుపోయి అస్తిని వంతుకొన్నాడు. ఆ పంపక పనులముగ్గి ఈ ఋణము తీర్చగలదులకు యేర్పాటు చేసివచ్చి జరగలేదు ఈ ఋణమును కుమారుడు తీర్చ బద్ధుడై యున్నాడని లేదా అనే అంశము, కోయంబులూకు సబ్ జడ్జి కోర్టులో సభాపతి అయ్యెను అనేవారు ముఖ్యమంత్రి బిల్లుని గై రాబ మీద తెచ్చినదానిలో విచారణకు వచ్చినది. ఈ శీర్షిక ముద్రాను ప్రాజెక్టుకు జప్తిచేయు రాగా, యాపంతి ప్రకారమునానికి తీర్పు కావడం, ప్రదేయించివారు అయినందు జడ్జిలు ప్రధానజడ్జి కుటుంబులూబర్ గారు, జడ్జి గౌరవదొరగారు, జడ్జి బాన్సడొరగారు, జడ్జి శ్రీనివాసయ్యగారు, జడ్జి అనంత కృష్ణయ్యగారు, యా విమరుడు జడ్జి, యిందు క్రిందచెప్పిన ప్రకారముగ తీర్పును చెప్పివారు.

ప్రధాన జడ్జిగారి అభిప్రాయ మేమంటే, తండ్రి కుమారుడు చేసుకొన్న పంపకము లాలూదిగా నున్నట్లుగానే లాకుల బాకీలను ముందరించి వామకార్థమైన పంపకము జరిగినట్లు ట్టుయితే అట్టి పంపకమును రద్దుచేయుటకు ప్రముఖ శాస్త్రజ్ఞులు దాఖల తాలూకా బడి యొన్నట్టుయితే, విభక్తమైన అస్తిమీద, ఋణదాతల creditor అయిజరుపు కోరికయైన ముద్రాన్ ప్రాజెక్టువారు అనేక కేసులలో తీర్పు చేసియున్నారు. విభాగము ప్రముఖగానే జరిగియుండి, తండ్రి యొక్క ఋణమును తీర్చుటకై, యొక్క అస్తి తండ్రికి విభజనలో యివ్వబడియుంటే అప్పుడు యేమి జరగవలెనో అనే ప్రశ్న వుట్టుచున్నది. ఇట్టి ప్రశ్న 1899 సంవత్సరము లో ముద్రాన్ ప్రాజెక్టు రిపోర్టు 22 వాల్యూం 619 వేటిలో కృష్ణస్వామి కోసన్ వెర్షన్ రామస్వామి అయ్యరు అనే శీర్షికలో వచ్చి తండ్రి మొకసమీపిన కాబడిన డిక్రీలో, కుమారునికి రాబడిన భాగము అస్తిమీద, అయి జరగవలసిన తీర్పుకాబడి యున్నది. ఆ తీర్పుకాలము 80. సంవత్సరములనుంచి, అది రద్దు కాబడియుండలేదు. ఆ తీర్పునుబట్టి అనేక క్రయ విక్రయములు జరిగియుండును గనుక, యింత దీర్ఘకాలము అయిన తర్వాత, ఆ తీర్పు సరికాదని చెప్పటకు నేను సాహసించను. ఆ తీర్పుకు తర్వాత, 1901 సంవత్సరంలో, ముద్రాన్, 24 వాల్యూం 555 వేటిలో, రామచంద్ర పడయాది వెర్షన్ కోయంబులకై అనే శీర్షిక తీర్పుకాబడినది—ఈ శీర్షికలో జాయింటు కుటుంబమునకు తండ్రి అయినవారు మేనేజరుగానుండి చేసిన రుణమైనది. ఆ ఋణమునకు కుటుంబ అస్తి అంతయు జవాబుదారీ కావలసియున్నది. ఆ శీర్షికలో కుమారుడు తండ్రి చేసిన రుణమును దీర్చి బద్ధుడై యున్నాడని లేదా అనే అంశము విచారించవలసిన అవసరము లేక యుండెను. ముద్రాను

22 వాల్యూం శీర్షికలో దానిలో తండ్రిని మాత్రము ప్రతివాదిగా చేర్చియుండిరి. ముద్రాన్ 24 వాల్యూం శీర్షికలో కుమారుని కూడా ప్రతివాదిగా చేర్చియుండిగా కుమారుని భాగం అస్తిమీదకూడా, డిక్రీ కాబడయ్యెను. దీనికి తర్వాత 1915 సంవత్సరంలో, ముద్రాన్ 88 వాల్యూం 1120 వేటిలో రామేశ్వరమ్మ వెర్షన్ వెంకటసుబ్బరావు అనే శీర్షిక వచ్చి నది.—ఈ శీర్షికలో తండ్రి చేసిన ఋణమునకు కుమారునికి పంపకములో రాబడిన జాయింటు కుటుంబము తాలూకా అస్తి జవాబుదారీ అని జడ్జి బాన్సడొరగారు, అభిప్రాయము చెప్పియున్నారు. దానికి తర్వాత 1924 సంవత్సరంలో ముద్రాన్ 47 వాల్యూం 6 21 వేటిలో జగన్నాధరావు వెర్షన్ విశ్వేశ్వర అనే శీర్షిక వచ్చినది—ఈ శీర్షికలో జడ్జి రామేశ్వరగారు తీర్పు చెప్పి వారు. ఆ తీర్పు యీ ప్రస్తుతప్రకారముగా వాదికి అనుకూలముగాయిన్నది. అయితే ఆ రామేశ్వరగారి తీర్పు అంగీకరించవలసినా కాదా, అని ఇప్పుడు తీర్మానము చేయవలసియున్నది. నేను యిందును గురించి దీర్ఘముగా ఆలోచించినాను. రామేశ్వరగారి తీర్పును అంగీకరించుటకు వాడు తోచుచున్నది. ఈ శీర్షికలో జడ్జి శ్రీనివాసయ్యగారు వ్రాసిన జడ్జిమొంటును చూచి వాడు. వాడు ఈ విషయమునుగురించి విపులముగా వ్రాసియున్నాడు. వారి అభిప్రాయముతో నేను యోచించినందుకు వుండగల పేరువులను ప్రస్తుతము వ్రాస్తున్నాను. తండ్రి తాలూకా ఋణమును కుమారుడు తీర్చవలసిన బాధ్యత యిదో శాస్త్రము యన హక్కుతో బడియుండవలెను. ఆ విధి ప్రకారముగా నున్నది. శాస్త్రముననుకూలముగా లేదు. ఆ విషయము కాబడిన ప్రాజెక్టు తీర్పులకు బద్ధుల యి యుండవలెనని ఆ తీర్పులలో విధించబడిన హక్కులకు మించుకూడదు. తండ్రిని కుమారుడును జాయింటు కుటుంబము తాలూకా అస్తి భాగం ముఖ్యము. తన భాగమునకు వచ్చిన అస్తిని, తన యిష్టానుసారముగ, యెడలెడల ఇచ్చుకొనుచు, తాకట్టు పెట్టుచున్నాడు. ఆ అస్తిమీద తండ్రికి యొకయొక హక్కు ఉన్నదో అంత హక్కు ఆ అస్తిమీద తండ్రికి అప్పు ఇచ్చిన ఋణదాతకు కలదు. జడ్జి రామేశ్వరగారు చేసిన తీర్పులకు ఫారీఖర్తు చెనుకా నుటకు సాధారణముగా ఉండే హక్కుమీద కాస్త నిర్బంధము యేర్పడుతున్నదనినది అది శాస్త్రము విరోధ మనినది అందువల్ల ఆ తీర్పు శాస్త్రము కాదనినది నేను తలచుచున్నాను. ఫారీఖర్తు లాలూదిగా నుండినదల కోర్టులో దావాచేసి ఆ ఫారీఖర్తుకు రద్దుపరచే సంవత్సరము ఉన్నది గనుక జాయింటుకా ఉన్నంత కాలము ఆ జాయింటు అస్తిమీద ఋణదాత తన బాకీకి రాబట్టు కోవచ్చుననినది అభిప్రాయము యున్నది. అయితే తీర్పు జడ్జిలలో యొక్కజనుండి అభిప్రాయము జేరుగా ఉన్నది. గనుక వారి అభిప్రాయముతో నేను యోచించి తండ్రి చేసిన రుణమును వేరుపోయిన తర్వాత కుమారునికి ఉండుటకు భాగముమీద రాబట్టుకోవచ్చునని నేనున్ను అభిప్రాయమును చూపినది ప్రధానజడ్జి కుటుంబులూబర్ దొరగారు 1927 సం. దిసెంబర్ 27 తేదీన తీర్పు వ్రాసి యున్నారు.

జడ్జివాలన్ దొరగారు వ్రాసిన తీర్పు యేమంటే జాయింటు కుటుంబములో, తండ్రిచేసిన ఋణమును నిజముగా విభాగము అయిన తర్వాత కుమారునికి రాబడిన భాగముమీద ఋణదాత నమూనాచేసుకోవచ్చునా కూడా అనే అంశము యీ శీర్షికలో తీర్పునకు కావలసియున్నది నిజమైనది భాగము అంటే యేమి అని తీర్మానము కావలసియున్నది. లోకుల బాకీలను యొగజేయుటనే ఉద్దేశము లేకుండా కాబడిన విభజన అని ఆర్థము చేసుకోవలెను. లోకుల బాకీలను ముందరించి విభాగము జరిగినపుడు అస్తివంతు ఋణమును తీర్చగలదులకు యేర్పాటు చేయకుండా ఉండినప్పుడు అట్టి విభజన కృత్రిమ విభజనకా నిజమైన విభజన అని తలచవలసినదిగా. ఈ శీర్షికలో తీర్పునిబట్టి ముఖ్య విభక్త కాబడిన విషయము యీ కోర్టులో జడ్జిలు బాగడ భిక్షాభిప్రాయమై యుండిరి. ఆ రెండు శీర్షికల యేమంటే వొకటి జగన్నాధరావు వెర్షన్ విశ్వేశ్వర రెండవది వెంకటకన్న వెర్షన్ శ్రీనివాస దీక్షితులు. మొదటిది యీ శీర్షికనుబట్టి, ఆ శీర్షికలో రామచంద్ర పడయాది వెర్షన్ కుండయ్యకై అనే శీర్షికలోని తీర్పును అనుసరించి తీర్మానించి యున్నారు. రెండవ వెంకట వెర్షన్ శ్రీనివాసదీక్షితులు అనే శీర్షికలోని అభిప్రాయం యేమంటే లోగడ తండ్రిచేసిన ఋణమును తీర్చుటకు కుమారునియొక్క భాగమును విక్రయించుటకు తండ్రికి హక్కు ఉన్నది. కనుక ఋణదాతకూడా తండ్రిస్థానంలో ఉంటాడుగనుక కుమారుని తాలూకా భాగము మీద ఋణదాత అయి జరపుకోవచ్చును. తండ్రిని కుమారుడును పంతుకొన్న తర్వాత కుమారుని తాలూకా భాగముమీద తండ్రిహక్కు లేదు. కనుక తండ్రిమీద డిక్రీ పొందిన ఋణదాత కుమారుని అస్తిమీద అయి జరుపు కోవడానికి వీలులేదు.

కుటుంబ అస్తిని పంపి కొంటుకు పూర్వము చేయబడిన ఋణము పంపకముకు తర్వాత కుమారుని భాగముమీద రాబట్టుకోవడాదని చెప్పట శాస్త్రమువిరుద్ధముగా తోచుచున్నది. జాయింటు కుటుంబము తాలూకా అస్తిమీద బాకీనిరాబట్టుకోవచ్చుచున్నదా అనేది ఆశీర్వాదముదాత అప్పుయిచ్చుచున్నాడు. ఋణదాతకు యొకలేకండా జాయింటు కుటుంబము వారు విభజన చేసుకొంటే ఆ విభజనకు ఋణదాత బద్ధుడై యుండవలెనని చెప్పట యేమిశాస్త్రమునా. తండ్రి తాలూకా ఋణమును కుమారుడు తీర్చవలసినదని విధి యేమి కావలెను. విభాగమునకు ముందు అయియున్నకు ఆ జాయింటు అస్తి బద్ధమైయుండగా విభాగముయిన తర్వాత ఆ బద్ధము యెరిగిపోయినదా. పూర్వము ఒకప్పుడు ఆ బద్ధము బహు కరిగినదా నుండెను. ముద్రాన్ లారిపోర్టు 4 గో వాల్యూం 1 వేటిలో పాన్సు పుస్టిల్ వెర్షన్ పశ్చిమయ్యగారు అనే శీర్షికలో జడ్జి ముత్తు సామయ్యగారు యేమని చెబుచున్నారంటే ఋణదాతచేసిన వాడు చనిపోయిన తర్వాత ఆతని కుమారుడు చనిపోయెను, ఆ కుమారునికి మైనరు కుమారుడు ఉన్నాడు అనగా ఋణము చేసినవానికి పోతుకు (మనము) ఉన్నాడు. ఆ మైనరుకు రిల్లిఉన్నది. అనగా ఋణమునయొక్క కోడలున్న మైనరు మనమునున్నాడు. ఋణదాత ఆ మనమున్న కోడలుని చూచి యీలాగా చేర్చి దావా చేసివారు. అయినందు ఆ మేమును తీర్పుటకు బద్ధుడై యున్నాడని లా ఫీసరు చెప్పివారు. ఆ మనము ఆ జాయింటు కుటుంబములోనుండి విభాగము అయి యుంటే, మనము జవాబుదారీకాదని కోర్టు బ్రాకు దొరగారు చెబుచున్నారు. ఈ దొరగారి అభిప్రాయము సరిగాదని, హిందూలాకు విభక్తమునన్ని ఋణమును తీర్చుటకు జాయింటు కుటుంబముగా నుండవలసిన అవసరములేదనినది, రెండవది ఆ అస్తి కుమారునికిగాని కుమారునికిగాని చెందియుండవలెను అనేది నిర్బంధము లేదనినది జడ్జి ముత్తుసామయ్యగారు చెబుచున్నాడు. తర్వాత కొంతకాలానికి కుటుంబ అస్తి కుమారునికి చెందియుంటే ఆ అస్తిమీద రాబట్టుకోవచ్చునని తీర్పులు చేయసాగివారు. ఇప్పుడు యేమి చేయవలసినారంటే కుటుంబము జాయింటుగా వుంటే నేను కుమారుడు జవాబుదారీ అని చెప్పమని, యిప్పుడు వానిందానికి ప్రారంభించివారు. తండ్రి కుమారుని విభాగించు కొన్నచిత్రాన తండ్రి చేసిన ఋణమును కుమారుడు యొగజేయవలసినదా? అట్లా పంతుకొన్నప్పుడు ఋణ విచారణమును గురించి యేర్పాటు చేయవలసినదా? తండ్రికి యొక్కభాగమును యివ్వచేసి ఆ తండ్రి ఆ ఋణమును తీర్చుకూడదా అని వాదము చేయవచ్చును. శాస్త్రములే అప్పు ఆ అస్తి పనులుగా పంపివలెను. జాయింటుగా నున్నప్పుడు తండ్రి చేసిన ఋణమును గురించి తండ్రి మాత్రము ప్రతివాదిగా చేర్చి ఆ తండ్రిమీద మాత్రము పొందిన డిక్రీ యొక్కముఖములో కుమారుని భాగం అస్తిమీద అయి జరగవలసినది కృష్ణస్వామి కోసన్ వెర్షన్ రామస్వామి అయ్యరు అనే శీర్షికలో తీర్పు కాబడియున్నది.

రామచంద్ర పడయాది వెర్షన్ కొండయ్యకై అనే శీర్షికలో కుమారునికి వచ్చినభాగము అస్తిమీద ఋణదాత అయి జరపుకోవచ్చునని తీర్పుచెప్పివారు. కృష్ణస్వామి కోసన్ వెర్షన్ రామస్వామి అయ్యరు అనే శీర్షికలో కుమారుని కూడా ప్రతివాదిగా చేర్చియుంటే కుమారుని తాలూకా భాగము జవాబుదారీ అని భాగ్యం అయ్యంగారు తీర్పులో చెప్పివారు. తండ్రి ప్రామిసెనోటు వ్రాసియున్న తర్వాత విభాగము అయివారు, తర్వాత ఆ ప్రామిసెనోటు బాకీకి క్రొత్తనోటు దిరగ వ్రాసివారు. తొగ్గవ్రాసియచ్చిన క్రొత్తనోటు బాకీని తీర్చుటకు విభక్తమైన కుమారుడు బద్ధుడైనాడని వెంకటకన్న వెర్షన్ శ్రీనివాసదీక్షితులు అనే శీర్షికలో తీర్పుచేసియున్నారు. జగన్నాధరావు వెర్షన్ విశ్వేశ్వర అనే శీర్షికలో జడ్జి రామేశ్వరగారు చెప్పిన తీర్పు శాస్త్రముగానే యున్నది. ఆ తీర్పు ధర్మబద్ధముగానా ప్రాప్తినిపొందుతున్నదనినది. కనుక విభక్తమైన తర్వాత, కుమారుడు తండ్రి తాలూకా ఋణమును తీర్చుటకు బద్ధుడైయున్నాడని జడ్జి వాలర్ దొరగారు తీర్పుచెప్పివారు. ఈ అభిప్రాయముతో, జడ్జి శ్యాంకర్ దొరగారు కలిసివారు. జడ్జి శ్రీనివాసయ్యగారు ప్రధాన జడ్జిగారును యేకాభిప్రాయమై వారు. జడ్జి అనంత కృష్ణయ్యగారు, సదన కోర్టు తీర్పులు అలహాదు ప్రాజెక్టు తీర్పులు, కలకత్తా ప్రాజెక్టుతీర్పులు, గులాబ్ చంద్ర సర్గాడు, కాన్ప్రిగారి హిందూలా, గోగుగారిహిందూలా, ముల్లాగారిహిందూలా, గౌరగారి హిందూలా, వీటిలోని విధులు అన్ని ప్రస్తావించి కుమారుడి భాగంకూడా దావా ఋణమునకు జవాబుదారీ అని తీర్పుచెప్పివారు.

టంగుటూరి నాయనశాస్త్రి,

గుంటూరు. జిల్లాకోర్టు ప్లీడరు.

మద్రాసు ఆండ్ సదరన్ మరటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటిసు

ప్ర. 72

మొదట గేజ్ బండ్ల రాకపోకలందు 1-10-28 తేదీనుండి చేయబడునట్టి ఈ దిగువ మార్పులను గమనింపుడు.

పూనా - బెంగళూరు ముఖ్యరైలు

1. నెం 4 రు పూనా ప్యాసెంజరు పూనానుండి రాత్రి ౧౧-50 నిమిషములకు బయలుదేరటకు బదులు ఉదయం ౧౧-30 నిమిషములకు బయలుదేరి బెంగళూరు పోయ్యు వేగముతో పూనా 3 వ దినము సాయంత్రము ౧౦-35 నిమిషములకు చేరుటకుబదులు మునుపటితోడ రాత్రి ౧౦-35 నిమిషములకు చేరును. పూనా వేగముతో పోవుటకుల ఈ బండి బెంగళూరు, గుంటి, బేరూరు, నాగర్ గల్లి, కంబర్ గన్స్, నాగ్ లేవి, మాగడ్ మొదలగు స్టేషనులకు ఆగడు.

2. నెం 5 రు కొల్హాపూరు ప్యాసెంజరు కొల్హాపూరు నుండి ఉదయం ౧౦-7-35 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి ౧౦-8-40 నిమిషములకు చేరును.

3. నెం 6 రు కొల్హాపూరు ప్యాసెంజరు పూనానుండి ఉదయం ౧౦-7-30 నిమిషములకు బయలుదేరటకు బదులు రాత్రి ౧౦-11-45 నిమిషములకు బయలుదేరి కొల్హాపూరు రాత్రి ౧౦-8-10 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు వగలు ౧౦-12-55 నిమిషములకు చేరును.

4. నెం 7 రు పార్వత్ ఎక్స్ ప్రెస్సు బెంగళూరునుండి వగలు ౧౦-1-55 నిమిషములకు బయలుదేరటకు బదులు 2 గంటలకు బయలుదేరి బొంబాయికి పోవుచున్న బి. వి. పి. ఎక్స్ ప్రెస్సు బండ్లకు ఆయనట్లు పూనా ఉదయం ౧౦-7-50 నిమిషములకు చేరును.

5. నెం 8 రు పార్వత్ ఎక్స్ ప్రెస్సునుండి పూనానుండి సాయంత్రము ౧౦-5-10 నిమిషములకు బయలుదేరి మిరజ్ రాత్రి ౧౦-4-35 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-3-55 నిమిషములకు చేరును. మిరజ్ నుండి ౧౦-4-15 నిమిషములకు చేరి మొయిలుకు ముందే బెల్గాం చేరును. ఈ బండి పోర్ పి, విహార్ స్టేషన్ వరకు కూడ ఆగును.

6. నెం 11 రు కొల్హాపూరు ప్యాసెంజరు కొల్హాపూరు నుండి రాత్రి 11 గంటలకు బయలుదేరి ౧౦-10-35 నిమిషములకు బయలుదేరి పూనా వగలు ౧౦-1-20 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-12-50 నిమిషములకు చేరును.

7. నెం 33 రు మిక్సెడ్ బెల్గాంనుండి సాయంత్రము ౧౦-6-30 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి ౧౦-7-20 నిమిషములకు బయలుదేరి మిరజ్ రాత్రి ౧౦-12-55 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి ౧౦-1-22 నిమిషములకు చేరును.

8. నెం 34 రు మిక్సెడ్ మిరజ్ నుండి నెం 6 రు ప్యాసెంజరుకు చేరికయుండునట్లు మిరజ్ నుండి సాయంత్రము ౧౦-6-5 నిమిషములకు బయలుదేరి వగలు ౧౦-11-45 నిమిషములకు బయలుదేరి బెల్గాం రాత్రి ౧౦-1-30 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి ౧౦-7-15 నిమిషములకు చేరును.

9. నెం 31 రు క్రొత్త ప్యాసెంజరు కొల్హాపూరు నుండి ఉదయం ౧౦-8-40 నిమిషములకు బయలుదేరి మిరజ్ వగలు ౧౦-10-7 నిమిషములకు చేరును.

10. నెం 32 రు కొత్త ప్యాసెంజరు మిరజ్ నుండి ఉదయం ౧౦-8-20 నిమిషములకు బయలుదేరి కొల్హాపూరు వగలు ౧౦-10-10 నిమిషములకు చేరును.

11. నెం 27 రు మిక్సెడ్ హుబ్లినుండి రాత్రి ౧౦-8-10 నిమిషములకు బయలుదేరి 8 గంటలకు బయలుదేరి హుబ్లిగోవా ప్రస్తుత ప్రకారమే చేరును.

హుబ్లి - మచిలీపట్నం నెక్స్ట్

12. నెం 42 రు మిక్సెడ్ హుబ్లినుండి రాత్రి ౧౦-2-55 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-3-35 నిమిషములకు బయలుదేరి గడగ్ ఉదయం ౧౦-5-30 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-6-25 నిమిషములకు చేరును.

13. హుబ్లి నుండి రాత్రి ౧౦-8-30 నిమిషములకు మిక్సెడ్ గా బయలుదేరుచున్నట్టి నెం 44 రు బండి ఇక ముందు ప్యాసెంజరుగా రాత్రి 9 గంటలకు బయలుదేరి బెల్గాం రాత్రి ౧౦-11-45 నిమిషములకు చేరును. ఇప్పటినుండి ప్రస్తుత కాలపరిమితి ప్రకారమే గుంతకల్ పోవును.

14. నెం 48, 51 రు ప్యాసెంజరు బండ్లు నర్సారావు పేట ఫీసువరం స్టేషనులకు మధ్య ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాల పరిమితి ప్రకారమే పోవును:—

నెం 48 రు నర్సారావు పేట నుండి ప్రస్తుత ప్రకారమే ఉదయం ౧౦-6-25 నిమిషములకు బయలుదేరి గుడివాడ మధ్య పూను ౧౦-1-22 నిమిషములకు చేరును. అప్పటినుండి ౧౦-1-40 నిమిషములకు బయలుదేరి ఫీసువరం సాయంత్రము ౧౦-4-25 నిమిషములకు చేరును.

నెం 51 రు బండి ఫీసువరం నుండి వగలు 10 గంటలకు బయలుదేరి గుడివాడ ౧౦-12-50 నిమిషములకు చేరును. అప్పటినుండి 1 గంటకు బయలుదేరి నర్సారావు పేట ప్రస్తుత ప్రకారమే రాత్రి ౧౦-11-5 నిమిషములకు చేరును.

15. 2 క్రొత్త లోకలు బండ్లు గుడివాడ, మచిలీ పట్నము స్టేషనులకు మధ్య ఫీసువరం, నర్సారావు పేట స్టేషనులకు పోవుచున్న నెం. 48, 51 రు బండ్లకు చేరికయుండునట్లు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము గుడివాడ మచిలీ పట్నము స్టేషనులకు మధ్య పోవును.

నెం. 199 బండి మచిలీ పట్నమునుండి వగలు ౧౦-11-25 నిమిషములకు బయలుదేరి గుడివాడ ౧౦-12-42 నిమిషములకు చేరును.

నెం. 200 బండి గుడివాడ నుండి వగలు ౧౦-1-35 నిమిషములకు బయలుదేరి మచిలీ పట్నము ౧౦-2-55 నిమిషములకు చేరును.

16. నెం. 18 ప్యాసెంజరు మచిలీ పట్నమునుండి సాయంత్రం ౧౦-6-30 బయలుదేరి 6-25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

17. నర్సారావు పేట నుండి బయలుదేరి బెజవాడ సాయంత్రం ౧౦-4-55 నిమిషములకు చేరునట్టి నెం. 52 ప్యాసెంజరు బెజవాడ నుండి సాయంత్రము ౧౦-6-55 నిమిషములకు బయలుదేరి 6-50 నిమిషములకు బయలుదేరును.

బెంగళూరు, గుంతకల్ నెక్స్ట్

18. బెంగళూరు, గుంతకల్ ప్యాసెంజరు బండ్లు గేజ్ గా బెంగళూరు నిటి నుండి నెం ౧౦ ద్రావాదుకు గుంతకల్ ద్రోణాచలం, కర్నూలు బెన్క నలమూలముగా ఈ దిగువ తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము పోవుటకు దేర్చబడినవి.

	ఉదయం	౧౦ ని
బెంగళూరు నిటి నుండి బయలుదేరుట	రాత్రి	8-20
గుంతకల్ చేరుట	రాత్రి	7-0
" నుండి బయలుదేరుట	"	8-40
ద్రోణాచలం చేరుట	"	10-38
" నుండి బయలుదేరుట	"	10-58
కర్నూలు చేరుట	"	12-19
" నుండి బయలుదేరుట	"	12-27
నెం ౧౦ ద్రావాదు చేరుట	ఉదయం	7-12
" నుండి బయలుదేరుట	రాత్రి	8-55
కర్నూలు చేరుట	"	8-37
" నుండి బయలుదేరుట	"	8-48
ద్రోణాచలం చేరుట	ఉదయం	5-35
" నుండి బయలుదేరుట	"	5-45
గుంతకల్ చేరుట	ఉదయం	7-40
" నుండి బయలుదేరుట	"	8-0
బెంగళూరు నిటి చేరుట	రాత్రి	7-15

ఇది ఎస్. జి. ఎస్. రైల్వే మిషన్ మెయింటెనెన్సుగా పోవును. నెం ౧౦ ద్రావాదు నుండి బెంగళూరుకి పోవునట్టి బండి మల్లియాల, తుగ్గూరి, వడ్డికెరెస్టేషనులకు ఆగడు.

గడగ్-పోలూపూరు నెక్స్ట్

19. నెం. 61-62 మిక్సెడ్ మెయింటెనెన్సు, ప్యాసెంజరు బండ్లుగా మార్చబడినవి.

నెం. 61 ప్యాసెంజరు పోలూపూరునుండి వగలు ౧౦-9-30 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-9-40 నిమిషములకు బయలుదేరి గడగ్ రాత్రి ౧౦-10-45 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-9-45 నిమిషములకు చేరును.

నెం. 62 ప్యాసెంజరు గడగ్ నుండి ఉదయం ౧౦-6-25 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-7-05 నిమిషములకు పోలూపూరు ప్రస్తుత ప్రకారమే సాయంత్రం ౧౦-6-50 నిమిషములకు చేరును.

కాట్వాడి-గూడూరు నెక్స్ట్

20. కాట్వాడి నుండి బయలుదేరి, రేణిగుంట సాయంత్రము ౧౦-4-55 నిమిషములకు చేరుచున్న నెం. 82 ప్యాసెంజరు బండి రేణిగుంట నుండి మిక్సెడ్ బండిగా సాయంత్రము ౧౦-5-55 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-5-25 నిమిషములకు బయలుదేరి గూడూరు రాత్రి ౧౦-10-10 నిమిషములకు బయలుదేరి ౧౦-9-05 నిమిషములకు చేరును.

గుడివాడ-భీమవరం నెక్స్ట్

21. పరిస్థితులు అనుకూలముగా నుండు వత్తు మన ప్రస్తుతము రాత్రికాలముందు గుడివాడ భీమవరం స్టేషనులకు మధ్య పోవుచున్నవాటితో ఈ దిగువ తెలుపబడిన మార్పులచేయబడును:—

(1) నెం 288 రు మిక్సెడ్ భీమవరం నుండి వగలు 8 గంట 40 నిమిషములకు బయలుదేరి సాయంత్రము 4 గంట 50 నిమిషములకు బయలుదేరి గుడివాడ రాత్రి 8 గంట 30 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి 7 గంట 40 నిమిషములకు చేరును.

(2) నెం 281 రు క్రొత్త లోకలు మిక్సెడ్ భీమవరం నుండి రాత్రి 8 గంట 50 నిమిషములకు బయలుదేరి గుడివాడ ఉదయం 7 గంట 25 నిమిషములకు చేరును.

(3) నెం 282 రు క్రొత్త లోకలు గుడివాడ నుండి రాత్రి 8 గంట 30 నిమిషములకు బయలుదేరి భీమవరం రాత్రి 12 గంట 5 నిమిషములకు చేరును.

22 ప్రస్తుతమున్నవాటిలో నూతనముగా ప్రారంభముగు బండ్ల రాకపోకలకు అనుకూలముగా నుండుటకై మార్పు.

(1) నెం 4 రు ప్యాసెంజరు పూనానుండి 30-9-28 తేదీన పోదు.

(2) నెం 6 రు ప్యాసెంజరు పూనానుండి 30-9-28 1-10-28 తేదీలందు ఉదయం 7 గంట 30 నిమిషములకు బయలుదేరి రాత్రి 11 గంట 45 నిమిషములకు బయలుదేరి కొల్హాపూరు 1-10-28 తేదీన రాత్రి 8 గంట 40 నిమిషములకు బయలుదేరి 12 గంట 55 నిమిషములకు చేరును.

బి. ఐ. వి. నాయుడు. జనరలు మేనేజరు

ప్రయిబ్రయి అను శబ్దముల కర్థమేమి?

ఇది భారతములో నొకవద్యములో నున్నమాట. ఈ సంవత్సరము నూర్జునాశ్వమేధవారమున బడిన 'సి' గ్రూపు తెలుగు పాఠ్యగ్రంథములో నీ పదేవా మా కలిగినది.

శ్రీమదాంధ్రమహాభారత ముద్యోగపర్వమున కంతి దేవి రాయబారిగా వచ్చిన శ్రీకృష్ణునితో తన సుఖదుఃఖములను గూర్చి చెప్పుకొను సందర్భమున నెం. ౭౦-వ పద్యమున శాల్వ పంక్తియందు "భీష్మునిపై బ్రయి వెట్టనగునె" యని యున్నది. ఇందులోనుండు బ్రయిశబ్దము ప్రయయో బ్రయియో యో హింస పిలువలేకన్నది. ఒక శబ్ద బ్రయి యనియే యెంచెదమన్న నర్థానుసారము నిరర్థకమైయున్నది. ఈ శబ్దములు గూడ శబ్దకర్తృకరము, లక్ష్యకారాణ్యము లోనుగాగల నిఘంటువులో నుదాహరింపబడలేదు. టిప్పణి గ్రంథములో "ప్రయివెట్టన గు నె = నిం ద నా శో పిం వ ద గు నె" యొ మా త్ర మె వ్రాసి యు న్నారు. నా విశ్లేష వారీచేతను, ఆనందముద్రదాలయము వారీచేతను ప్రకటింపబడిన భారత గ్రంథమున పరిశీలించితిని. అందులో పంక్తియొక్క "భీష్మునిపై బ్రయివెట్టనగునె" యనియే యున్నది. ప్రాచీన ప్రతులను గొన్నింటిని శోధింపగా వానిలో "భీష్మునిపై వెట్ట వెట్టనగునె" యని యున్నది. ఈ పాఠము సమంజసముగా నుండినను వానిశ్లేష వారీయొక్కయు, ఆనంద ముద్రదాలయము వారీయొక్కయు భారతమును సంస్కరించినవారు "బ్రయి" యని పాఠమును మార్చుటకు కారణము దురవగాహనగా నున్నది. పాఠమును మార్చినవారు పాఠాంతరమైన "భీష్మునిపై వెట్టవెట్టనగునె" యని యైన సందహరించియుండిన భాగుండే దిది. అట్లు చేయకపోయిరి. నేను బాలవనము, విద్యార్థిని, భావయెడల నా కెక్కుడభిమానము గలదు. నే నీవిషయమును జిజ్ఞాసతో తెలిసికొనగోరి నా యీ సందేహమును పత్రికా పాఠకులైన విద్యార్థులకు యెఱుఁప బెట్టితిని. కావున పండిత ప్రకాండు లల్పమని యుపేక్షించక యీ పత్రికామాఖ్యను నా సందియము దీర్చి వ్రాసితిమి.

ఒక విద్యార్థి

ధనసంపాదన చేయు మార్గ మేదో ఎఱుగుదురా?

వ్యాపారముచేయుటచేత ధనమును సంపాదించగలము. అని కొందఱు నెఱుఁగెదలెడిది. అయితే ఏ వ్యాపారము చేయుట చేత అను ప్రశ్న తప్పక వచ్చును. జగత్ప్రసిద్ధిని పొందుచున్నట్టి యు మా ఫ్యాక్షరీతో ఇక్కడనే తయారగుచున్నట్టియు అస మానమైన నాణ్యము గల మా కెక్కు ఖంతువాలు, ధోవతులు, వర్తింపులు, కోటింగులు, శార్వదీపంచెలు, తలగుడ్డలు, చీరలు, చా కములు మొదలగు వానిని కొని వ్యాపారముచేయుచో ధన మును, ధనలక్ష్మియునుగూడ వచ్చును. ఒక్క మగ్గుమట్టుకొని నేయుచున్నవారు కూడ కెక్కు మాన్యవ్యాపారరస్యని చేయు చున్న ప్రకటనలను నమ్మితిరా ఏమగునో మీకే తెలియును.

ఆంధ్రులును కెక్కువస్త్రములను ధరించుచున్నాము. మా వస్త్రముల చాకయే చాక. 1 నూబట్టల నాణ్యమే నాణ్యము. ఎక్కడికి కావలసినను మా స్వాంతులను పంపెదము. మీ ఆద్రై క్యము విశేషముగా వ్రాయుదు. మీరు ఎక్కడ కొన్నను మా కెక్కువస్త్రములు కొనుదు. కొనునప్పుడు మా వ్రేడు మాక్కు ఉన్న వస్త్రములనే కొనుదు.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ సోన్స్, ప్రొ. లక్ష్మీకృష్ణ మాన్యవ్యాపారకర్తరింగు వర్క్స్, పెరిగ్రాఫ్ ఆడ్రసు, "కెక్కుగుడ్డు" వెదాపురము

క్షయార్జివ్య లేహ్యము

దగ్గు, ఉబ్బనము, కఫము, అల్ల, మొదలగు క్యాపిటోల్ సంబంధముగ వ్యాధులను హరించి గండకు బలము నిచ్చును. ధర్మ కుడి దప్పి యు. 1-0-0 వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.

పూర్ణ చంద్రోదయం

జంగాయతో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి సంతేవి. మేహము, క్షయ, పాంతు, కుక్షనవ్వుము, పురాణజ్వరము, నిర్మాక, నిస్సత్తువ మొదలగువాటిని హరించి బలమును కిక్కి వుడిని, కాంతిని గలిగించు కొనగరత్తుము, కులం రు. 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు. 2-0-0. వి. పి. ఖర్చులు ఆరి వి. పి. పి. అందు కో, ఆయుర్యదపనాజం, పెరిగేపి. నల్లూరదల్లా.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1928 నం॥ సెప్టెంబరు 28-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు			
వియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి	ప 42 కలవి రు	12 12 0	18 0 0
నెల్లూరివి	డిబ్బో	18 8 0	14 0 0
ధిల్లి	డిబ్బో	15 8 0	17 8 0
రాగులు	త. 164 బస్తా 1-3	11 0 0	12 0 0
శవ్వలు	"	20 0 0	23 0 0
2. ధాన్యముపప్పులు			
కందులు బస్తా 1-3 ర 205	"	15 0 0	16 0 0
నెనగలు	డిబ్బో	18 4 0	14 2 0
పెసలు	డిబ్బో	14 0 0	16 8 0
మినుములు	డిబ్బో	14 8 0	16 0 0
ఉలపలు	ర 195	10 0 0	11 0 0
3. నూనెపప్పులు			
శవ్వలు నూనె బా 1-3	"	145 0 0	150 0 0
నెయ్యి మ 1-3	"	14 0 0	21 0 0
మిషక వేరు నెనగవత్తు బా 1-3	"	55 0 0	56 0 0
చేతితో కొట్టిన "	"	45 0 0	50 0 0
వేరు నెనగనూనె గానగ బా 1-3 రు 120 మిషకనూనె 117	"	98 0 0	102 0 0
4. చిల్లరపప్పులు			
చాయపప్పు బా 1-3	"	110 0 0	112 0 0
కూరకప్పు "	"	75 0 0	88 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-3	"	70 0 0	77 0 0
దనియాలు "	బా 1-3	84 0 0	88 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-3 రు 40, 45	"	"	"
కాళహస్తీపాయకట్టు "	"	50, 55	"
బెల్లము బా 1-3	రు	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కర బస్తా 1-3	"	26 8 0	26 12 0
చింతవండు బా 1-3	"	28 0 0	60 0 0
5. ఇనుము			
పట్టాకం బా 1-3	"	81 0 0	88 0 0
చదరం	"	29 0 0	31 0 0
రవుండు	"	25 0 0	81 0 0
6. నూలు			
నెం. 20 బెన్ని సింహం యాటి	రు	8 2 0	"
నెం. 6 " కట్టా	"	5 8 0	"
నెం. 2 1/2 " లాకి	"	6 0 0	"
నెం. 20 1/2 కెట్టెట్టెయి	"	7 6 0	"
నెం. 40 జమ్మగు 10 పా	"	11 18 0	"
నెం. 44 సా:దో	"	6 0 0	"
నెం. 43 రాణి	"	10 8 0	"
నెం. 4 బెన్నిమసీదు	"	4 12 0	"
7. దూది			
బోంబావెట్టు బాదవ 1-3	రు	887 0, 0	"
8. లోహములు			
వెండి 100 కులం 1-3	రు	60 4 0	రు 61 0 0
బంగారుకులం 1-3	"	21 0 0	21 2 0
సవరణ 1-3	"	13 7 0	"
ఇత్తడి బా 1-3	"	225 0 0	280 0 0
రాగి బా 1-3	"	276 0 0	280 0 0
9. రంగులు			
అతిమేలు సిల్వరులొందు అలిజరయికో సింహం			
సీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	53 0 0	"	"
" నీలిరవ 1 రతి	1 10 6	"	"
" 14 రతులు	1 10 0	"	"
" 28 రతులు	1 9 0	"	"
" 56 రతులు	1 8 6	"	"
" 1 అందకు	1 8 0	"	"
వేర్కటు పొద్దుపొగ్గోలెట్ అనగా (బుక్కిరెడ్డు)	8 4 0	"	"
కాంగో 3 వి	1 0 0	"	"
పదన 4 వి	1 2 0	"	"

కమకులపత్రిక

శ్రీ శ్రీ కోవలమూడి గోపాలకృష్ణయ్యగారి భావనా గ్రంథముగా "కమకులపత్రిక" వ్రాయబడుతోలేక "కమకుల పత్రిక" ప్రకటింపబడుతోలేదు. యనువిషయమునుగరించి యాంధ్రపత్రికలో సంఘప్రభులు లనేకలు తమతమ యభిప్రాయముల చెల్లియున్నారు. నాయభిప్రాయముగూడ నిందుచెలియజేయుట మంచిదని నమ్మి యట్లు జేయుచున్నాను.

సంఘమునకు పత్రికయు చరిత్రయుగూడ నావశ్యకమే కాని యారెండియుండును ప్రస్తుతము సంఘమున కెక్కువ యావకారము జేయునది పత్రికయేయని యొప్పుకొనక తీరదు. మన పూర్వచరిత్ర జెప్పుకొని సంతోషించుటకంటె నేడు మనసంఘము నావరించియున్న దురాచారవికారముల దూపునపైబడు త్తియుట మంచిదని నాయభిప్రాయము. సంఘసంస్కరణాదులు జరుగవలయుగా కొనసాగినకరచారిత్ర సంతోషించుటయే సంతోషించుట. అంతవరకును మనప్రయత్నములను విడివ కూడదు. ఈ ప్రయత్నములకు పత్రికచేయు యావకారమునకు విలువయేలేదు. ప్రస్తుతకాలమున ప్రతిసంఘమును నేడో యొక పత్రికను గలిగియున్నది. కాని శ్రీయుతులను, విశేష జనసంఖ్య గలవాడను అయిన కమకుల గోక పత్రికగూడ లేకపోవుట విసుల విచారకరము.

ప్రతిసంఘమును నేడు రాజకీయాది సర్వరంగముల బ్రకటించి యున్న కమకులపత్రికను బడయజూచుచున్నది. వానివాని హక్కులను తమతమ పత్రికలగుండ ప్రకటించి గొప్పప్రచారము ను సల్పుచున్నది. సంఘము నావరించియున్న దురాచారముల దూపునపైబడుచున్నది. ఆ రిక, వ్యవసాయ, వ్యాపార, విద్య మొదలగు విషయములను ప్రకటింపచు నాయాసంఘములకు పత్రికలు చేయుచున్న మేలు మరువవలసినదిగాదు. పత్రికయొకటి యున్న తప్పా రా సంఘచరిత్రకు సంబంధించిన విషయముల ప్రకటించి నిజానిజములు తెలిసికొనవచ్చును. కాన పత్రికగూడ చరిత్ర వ్రాయుటకు పునకరించువానితో నొకటియేయున్నది. అందుచే ప్రభుమున పత్రికను స్థాపించి తనవార చరిత్ర వ్రాయుటకు పునకరించుట మంచిదని నాయభిప్రాయము.

ఈవిషయమును నిర్ణయించుటకు మురారీరామశ్రీ బాగల్లమూడి కమకులపత్రికచాదరి, బొల్లిన మునుస్వామినాయుడు చెలగపూడి రామకృష్ణచాదరి, చిక్కిన వేంకటరత్నచాదరి గార్లు, తదితరసంఘప్రభులును యొకచోట సమావేశమై నిర్ణయించుట మంచిది.

గుండపునీడ జానకిరామయ్య.

బొంబాయి లైఫ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ (స్థాపితము 1908)

సభాధ్యక్షుడు, సర్ లాలూభాయ్ నమాల్ దాన్ Kt. C 1 E. J. P. మేనేజరు యెస్. బి. కాద్దూపర్ ఇండియా చేతపు భీమకంపెనీలలో కెల్ల అన్నివిధముల పాలసీసాకర్యముల నివ్వగలదియే. ప్రత్యేక సమపాయములు 4845 తక్కువ ప్రీమియములు. ఎక్కువ బోనస్ లు. స్వల్పవరతులు. మంచి మేనేజ్ మెంటు.

అటోమెట్ నాక్ ఫర్ ఫీచరు. పాలసీదారు హక్కులకు వెంటనే చెల్లించుట. వివరములకు వ్రాయుడు.

K. PADMANABHAPAI B. A. Secretary Madras Branch, P. B. No. 337, Mount Road MADRAS.

శ్రీ కృష్ణావతార తత్త్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతనాటి సంకములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరసగా నులలై లిని వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంకములు తొలగిన కట్టు కాశ్రీయనమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రము లెట్లు ముద్రింపబడును. 250 పుటలకు దక్కువ గాత్రపడక జక్కని బైండుచేయించి 3 నెలల కొకరూపి 1-8-0 లకు చందాదారులకు పిసిగార బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1 నుండి 8 నెలలకు సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి. వా-1228 2208

జనమంచి శేషాద్రికర్మ

ప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడక.

1204 వసంతకుసుమాకరము 2125 ఇది ఆరోగ్యమునుగోరు ప్రతిమానపుడు నేనివసరిగనది. ప్రమేహము, క్షయ, పాంతువు, మూత్రవ్యాధులు, శాశ్వతములు, అందు తీవ్రవ్యాధులు, పినినిబోగొట్టును. ఆయుర్వేద మైన రసాయన, నాచుగము. కులం 1 కి రు 80-0-0. 5

అర్చరసాయనశాల, ముత్తూర్, కృష్ణా.

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండవలసినది!
దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా తోకామయహార కన్నూరి మాత్రలను

Rogd రోగిని, ఒకదాని వానిని మిగిలిన వారిని త్వరితగతినే మా నిర్మలమైన తోకామయహారము. ప్రతిదినము ఆహారముగా మాత్రమును (వకంపాత్రములే ఇందుకు ప్రజలు నివర్తనము.) 504, వా 501
ఇది తేలనకన్నూరి, మంతుమయ్య, అల్పాగ్నిమైన మేధులకు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తాగ్నిమయగా తయారు చేయబడినది. తొంబాలముతో గాని, నిడిగా గాని తీవ్రమొగించుచున్నది. కలసిగమలు, దస్తలము, కీలము, అజీర్ణము, పేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపుబిచ్చి పిల్లలు తడిసెను, తక్కువ తేలము, అగ్నిబాంధ్యము, ముదలము, జలసీసత మొదలగువాటికి వ్రాతాధికమువలన తనిచేయును. స్త్రీలు తనిపిలలల ముచలికాకు మొదలగువాటికి అమృతమనము. జ్వాలించు ఒక గొప్ప వర్ణనాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 1-2-0 బాహు ఖర్చు ఖర్చు 0-4-0 బి. బాహు ఖర్చుతో 6 నవో రూ. 1-2-0, 12 కి రూ. 2-12-0, 25 కి రూ. 3-2-0
భిషగ్గర్తు పాశ్యపు వెంకటాచల వండితులు, బొప్పైలును.
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

రశాయన చాయశాల మేలైన గెట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

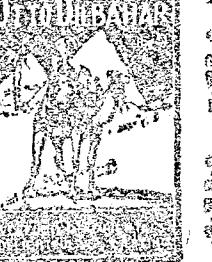
గెట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇంగ్లీషులో" నెల్లము మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.
అన్ని రకములోను పక్కా-రంగులు సలీసుగా చిక్కును.
ఒక పర్యాయము మూరకములను ఉపయోగించినవారు, మారంగునూలు వినా, మరియితర రకములను ముట్టరు.
శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

తరుణమునుంచి పోవకమునుప్పే మీరల వెంట్రుకల గురించి తగువ్రద్ద వహించుడు.
వెంట్రుకలు దుచ్చునతో భావించునంతవరకు అంగీకరము
వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అత్యవశ్యకము అనిగ్రహించుడు
కామినియారా ఆయిల్ విజృంభము
ను చేసి నుండియే వాడుకరంభించుడు.
తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ
దివ్యామృతము
వెంట్రుకలను కాంతినిపింపగాను, విజృంభము మీదుగానుండునుండి బడించి తట్టుచున్నవలె, తున్నున రక్కెలులె నిగనిగలాడించును. ఈశుభభవంబిని చేసే తరీక్షిలభుడు. మిగిలినవలె తల వెంట్రుకలో అందముగా పెరుగునో, తలకు నల్లదనమును గలిగించు నో గమనింపుడు. కామినియారా ఆయిల్ మీ వెంట్రుకలకు గెట్టు అధి కృతగలుగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతివెంట్రుకలలోను, వెంట్రుకలను, ముఖమును మృదువైనద్రు, పరిమళద్రవ్యము అమృతారణ్యరసవంతము చేయును. మిగిలిన వర్ణములందు కౌముద్యము, కామినియారా ఆయిల్ అని చూచి మరికొనుడు.
పీసా 1-2 రూ 6 1-2-0 బాహు ఖర్చు 0-4-0 ప్రత్యేకం, పీసా 3 కి రూ 2-10-0 బాహు ఖర్చు 0-12-0

ఒకటి రెండు మారు (రిజిస్టర్డ్) కొనుట మరువకుడు.

మీకున్న ప్రతిదానినీ, తేలు దానినీ దానిని వెంట్రుకలకు చుక్కలు ఆటోమేటిక్ చేత చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, జెడిపువ్వుల పరిమళములను, వెంట్రుకలకు నెట్టిచాయలను అంధకారమందరినీ నులొనచేయుటకు, ఆటోమేటిక్ చేత త్వరచేయు కాసరాదు. చేత ఒకసారిగాని, కాని ఆయుర్వేదమునకు అనుభవించును.
1 కొన్ను మీకోరికతో చు. 2-0-0
1/2 " " " 1-4-0
1 గ్రాము " " 0-12-0
నమూనా నీనారెండవాల పోస్టు ప్లాంపులు పంపిన సలహానుడు.
మనానన కార్డు 1-2 అలా 1

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.
285, అమ్మమరీడు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

కామినియారా
కామామృతము 1676
ఈయామృతము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్రపుచు కొనిన ఎంత నిస్సారమైన తుక్కుమైనను వెంటనే సంసారభా ఖ్యము నీయగలదు. రోదినములలో మాత్రములో గలసిగాని, ముందు వెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి తుక్కు మును దృఢముగా నిలిపివేయును. మధ్యనపుంసరులు, నరములబలము తగ్గినవారు ఈమందునే నైక పూతగానుండ నుపయోగించిన మిక్కిలి కీర్తిమంతులు కాగలరు. మీరొక్కరికీ రమణులు రహస్యముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతావ్రతములు అనంతములుగాగలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అద్రము. అమృతాశ్రమము నెం 1. ఏలూరు వ. గోవాపరజిల్లా

అంగ్ల భాషా పరిచయము లేనివారందరినీ అనుమతముగా నేర్పుకొనుటకు తెలుగు అక్షరములతో నుండు
ఆనంద అంగ్ల భాషా బోధిని
అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిక నుండును.
ఇది 700 పేజీలను, చక్కని కారికతో బైండును కౌరవకథలను, అక్షరములను బంధించిన 16 అక్షరములను గలిగియున్నది.
TRADE MARK
ఆనంద అంగ్ల భాషా బోధిని
దీనియందు ప్రతివదనమునకు తెలుగు అక్షరము, ఇంగ్లీషు వదనము, అర్థము చేర్చి నేర్పుకొనుటవలెను అనుమతముగా తెలియజేయుటలు చూపించివారును. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10 వలెనెవ్వరములు నేలకొండియూపాయము అప్పుచేసి పంపించిన జ్ఞానమును ఇంటియందు దుండియే పంపించివచ్చును. ఉపాధ్యాయులు చెబక తనిలేదు. గ్రామోద్యోగులు, కరణములు, బోలెలో సంబంధముగల బుద్ధులు, వంటకారలు, మరి యితర సిద్ధులు చూచి విలంబము, అంగ్ల భాషా పరిచయము లేనివారందరినీ, మా ఆనంద అంగ్ల భాషా బోధిని చాల ఉపకారిక నుండును. ప్రతివదనమునకు ఇది ముఖ్యమృతము. తె 285
ఆనంద బోధిని ఆఫీసు;
వ (1421) పోస్టుబాక్సు నెం 167, మదరాసు